

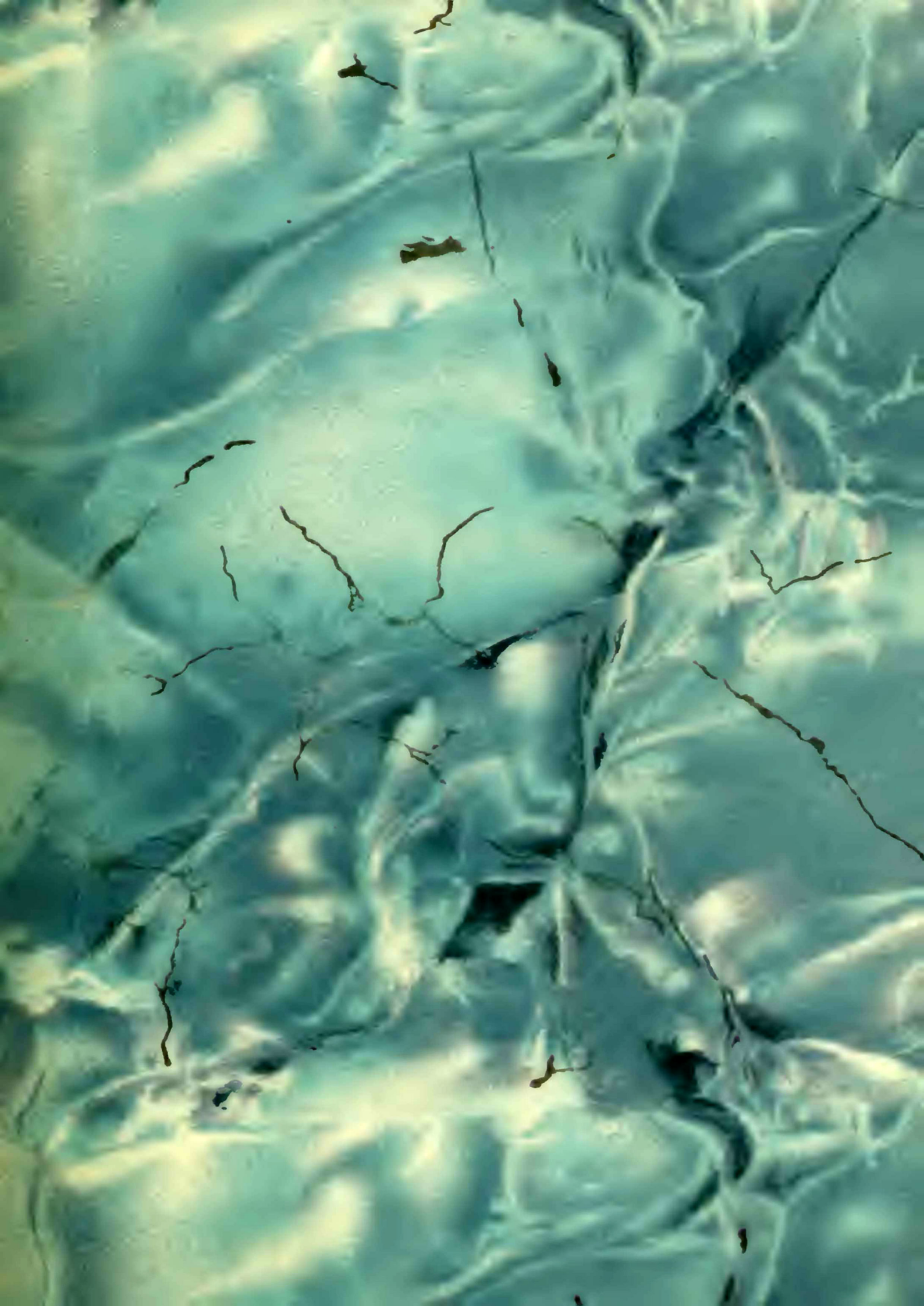
3 1761 07033021 2

5níoṁarċa na n-Aspol.

BS
2624
I7
074
1921

From the Library
of
PÁDRAIG Ó BROIN

Gníon *ortha*

GNÍOMARȚA NA n-ASPOL.

AN T-ATĀIR PEADAR UA LAOĠAIRE
CANONAC, S.p.

o'aisirig iad ó laim na Vulgáta ;

agus do breicnig

AN T-ATĀIR SCARÓID Ó NUALLÁIN, M.A.,

iad i gcomparáid leis an nġréis agus

leis na h-aisirigib ar a bfuil beigmeas

na h-Casailse.

Táid nótaí agus tagarȥa leo.

URÚN AGUS Ó NUALLÁIN, TEOR

imbaité áta cliaġ :: imbeal peirste

i gcomparáid :: i bportláirge

B3
2624
I7074
921

Nihil Obstat:

GIRALDUS O'NOLAN,

Censor Theol. Deput.

Imprimi potest:

✠ EDUARDUS,

Archiep Dublinen.,

Hiberniae Primas.

Dublina, die 8 Dec. 1921,

Festo Immac. Concept.

FOGARCAR SAC CEART AR COSNAM.

ḡNÍOMARTĀ NA N-ASPOL

"ḡNíomartā na n-Aspol" an ainim atá ar an leabhar go ó curac ainmire na h-Eaglaise, ac ní ceart a mear, ar ran, gur feanadar é ar an obair a d'eir na h-Aspoil. Do rḡaircead na h-Aspoil ar fuair tiorca an tómaim agus bí an obair a d'eineadar go fada fánac rḡairce o céile. ní'l ra leabhar go ac tuairisḡ, ḡearr ar conur a turruigead ar an eaglais do cur ar bun. Tá cur o feanmóiniú deodar naomta curta rior ra oá cáibitioil oéas atá ar curac. 1r é lúcar soirḡealaidhe do rḡriob é, agus 1r i nḡrḡisḡr do rḡriob ré é. Turruigeann an feanac atá ann as deargadail ḡriort ar oḡigeanna agus rḡadann ré timpall na bliana tḡi ríio a tḡi, .i. 1r tuairisḡ ḡearr ar an eaglais é ar fead oic mbliana ríio.

CÁIBITIOIL I.

Deargadail ḡriort. Maiciar oá toḡad i n-inead iúoair.

Do d'einear an céad cáinnit, a tceoiluir, ar na 1
neitib go léir a turruis iora ar oéanaim agus ar
teasars, go oí an lá nar deargadail é tar éir 2
a aiteanta tadbairt do rna h-Aspolaid a tois ré, tḡo
an Spioraid Naom.

Agus tar éir é féin a tairbeaint beo oóib i nḡiaid 3
a páire, le móran dearbuite, i ḡcaiteam oacat lá,
'ḡá tadbairt féin le feirḡint oóib agus as labairt
leó ar rígeact oé.

Agus o'it ré bia 'n-a oteannta 1 agus o'orruis 4
ré oóib ḡan imteact a' leupaleam ac fanmairt le
ḡeallmairt an atar, an ḡeallmairt, (ar feirean) 2 a
cloireadair ó m' béal-ra: Gur oein eóin bairt le 5
h-uirḡe ac go nḡeannar ribre do bairt leir an
Spioraid Naom lairtis o deagán laetanta. Agus 6

¹ Lúc. xxiv. 49; eóin xiv. 26.

² Maic. iii. 11; Marc. i. 8; Lúc. iii. 16 eóin i. 20.

- an méir a bí i bfochar a céile díob do cuirheadar
ceirt cuige agus tubhadar: A tigeanna, an ra
n-aimriú reo a tabairfai an nígead tair n-air o'irraél?
7 Ac tubairt ré leó: Ní n-asaiúre atá fíor o'fáíl
ar na n-aimriú 'ná ar na trátanaib a cimead an
8 t-atair ré n-a cómadt féin. ¹ Ac glacfaid sib neart
an Spioraio Naomh as túirliocan ionaib, ² agus beir
sib i nbúr luét fiaðnaire dóimra i n-Ierúsaleim agus
i n-Iudéa go léir agus i Samaría, agus go n-imeall
an domain ar fad.
- 9 Agus nuair a bí an éainnt rin páirt aige do tógad
ruar é or cómar a rúl agus do glac riamall ar
10 a padarc é. Agus an fáid a bíodas as féadaint
air agus é as imtead ruar ar neam, féad, bí
beirt fear 'n-a fearam 'n-a n-aice agus éadac geal
11 orca, agus tubhadar: A feara Sáliliada, cad
ab áil lib i nbúr fearam as féadaint ruar cun neime?
Íora ro atá tógta ruar ar neam uaid, tiocfaid ré ar
an gcuma gcéadna, fé mar a conacabair as dul ruar
ar neam é.
- 12 Anrao do tánadair tair n-air go Ierúsaleim ó'n
gcnuc ar a dtugtar Olibet, cnoc atá i nGiorraet
13 riubal lae rabbóide do Ierúsaleim. Agus nuair a
tánadair irtead cuadair ruar go dtí an reóimra uac-
tárad mar a raib beadair agus Eóin as fanmáint, agus
Séamur agus Ainoriar, Pilib agus Tomár, Bapto-
maeur agus Maiciú, Séamur Alpéir agus Simón
14 Sélotér agus Iúdár mac Séamuir. Bíodas ran go léir
as leanmáint do toil a céile i n-únnuighe mar don
leir na mnáib agus le Muire Mátair Íora agus le
n-a bpráitrib.
- 15 Inr na laetib rin o'eirig beadair amearg na
mbpráitire agus tubairt ré, (agus bí timpall le céad
16 agus fice duine cruinnuighe ann): A feara, a bpráitire,
ní foláir cómlíonad an Scriptúra do tairgair an
Spioraio Naomh tré béal Dáibio ³ i tdaob Iúdair, an
17 fear a tpeóruig an muinntir a gaid Íora, an fear a
h áirimead orainne agus go raib páirt aige ra t-reirbír

¹ *Infra* ii. 2. ² Lúc. xxiv. 28. ³ Salm. xl. 10; Eóin xiii. 18.

reo. ¹ 'Do fuaib an fear ran talam le tuararbal 18
 a bpoč-zním, agus do cpočad é agus do rsoilt aib
 'n-a lár agus do tuit na h-inní go léir amac ar. Agus 19
 táinig fíor an níó rin d'á bfuil de daoine i n-Ierú-
 salem, i dtreo gur tugad ar an bpaire rin, 'n-a dtean-
 gain rin, "Nacelbama," ré rin; páire na folá Agus 20
 tá rsgriobta i leabhar na Salm: ² "Deintear fárac
 d'á n-áit cómnuište, agus ná bíod duine a d'éanfaid
 cómnuište ann," agus, ³ "Tugtar a cataoir earbois
 do duine eile." Ní foláir d'á bpiš rin, ar na fear- 21
 aib reo atá i gcómluadair linne i scaiteam na h-aim-
 rihe go léir 'na raib an tigearna fóra irteac agus
 amac i n-ár mearf, As turnú ó'n mbairte a d'ein 22
 Eóin go dtí an lá do tógad ruar uainn é, duine acu
 ran do beir i n'áinné ar a aireiríge i n-aonfeact linne.

Anran do focruišdar ar beirt, ar lórep ar a 23
 dtugti bairabair agus go mba fíoinne dó lúrtur.
 agus ar mairiar. agus d'eineadar úrnuishte agus 24
 duibadar: Déine, a tigearna, ó'r asat atá fíor
 cpoide gac duine, a tairbeaint cia'cu de'n beirt reo
 ir roga leat, Cui go nglacfaid ré an t-einad reirbire 25
 agus arpolacta ro do cáill lúdar, ionur go rašad
 ré i n' áit féin. Anran do cuireadar ar éannaid 26
 dób é, agus do tuit an crann ar mairiar agus do
 h-áirimead é i dteannta an doinne-déas arpol.

CAIBIDÍOL II.

An Spioraid naon d'á glacad as na veirgiubulaib. An
 tceannmóin a tug peadar uaid do'n pobul. Cráibteact na
 ndaoine do glac an creideamh ar dtúir.

Agus nuair a críochnuigead laetanta na Cingcire 1
 bíodar go léir i n-aonfeact i n-aon áit amáin, agus 2
 táinig go h-obann fuaim ó neam mar bead fuaim
 gaoite móire as teact agus do líon ré ar fad an tís
 'na raibdar 'n-a fuide. agus do tairbeadad dób 3
 mar bead teangtaá teine agus iad veirgite, agus

¹ marc. xxvii. 7.² Salm. lxxviii. 26.⁴ Salm. cviii. 8.

- 4 DO fuitó ré ar gac tuine acu, ¹ agus do líonadh
 140 go léir de'n Spioraio Naomh agus éomaidar ar
 labhairt i dteangtaíob iolairda, fé mar a tug an
 Spioraio Naomh dóib labhairt.
- 5 agus bí 'n-a gcómnuiúe i n-Ierúsaleim lúdaí,
 6 daoine diaða ar gac náiriún fé'n rpeir. agus nuair
 a leat an rgeal ran do éruinniú na daoine agus bí
 meapatal aigne orda, mar d'airis gac tuine acu a
 7 teanga féin acu-ran dá labhairt. agus bí uatbár
 orda go léir agus iad as déanamh iongha, agus
 deiridí: féad, nác Sairiliais iad ran go léir
 8 atá as cainnt? agus conur a tárla sur airis
 gac tuine asainne a teanga dúdair féin ionar tógad
 9 é? pártais agus médaí agus Elamitis, agus
 luic comnuigte Meroportamia, lúdaéa agus Capa-
 10 dócia, Pontuir agus Ária, Prisia agus Pampilia,
 na h-Éisipte agus na scrioc ran Libia atá timpall
 11 ar Cirené, agus daoine iarda ó'n Róim, lúdaí leir
 agus pproeilicis, Créiteada agus Arabais; d'airis-
 eamair iad as labhairt i n-ár dteangtaíob féin ar
 12 oibredaib ionghantaíob Dé. agus bí uatbár orda go
 léir agus iad as déanamh iongha agus deiridí le n-a
 13 céile: Cad é reo mar obair? agus bí tuille acu as
 déanamh masair agus deiridí: Lán d'fion nua atáir
 ríad ran.
- 14 Anran d'eiris peadar 'n-a fearam, agus an t-doinne
 déas taoib leir, agus d'áruis ré a glór agus do
 labhairt fé leó: A feara lúdaí agus ríbre go léir,
 a luic comnuigte Ierúsaleim, bíod 'fior asair an
 méir reo, agus glacair i n-búr scluairib mo cainnt!
- 15 Mar ní h-ar meirge atáir ríad ro, mar ir dóis líbre,
 16 óir ní'l tagairte ac an trímáir trát de'n lá. ac ríde
 17 an ní d'oubraó ó béal an fáir ² 16él: " agus tiocfair
 inr na laetib déanada, adeir an Tigearna, doirtead
 ar mo Spioraio ar gac feoil, agus déanfair búir
 sclann mac agus búir sclann inghan tarthairead,
 agus cíofir búir bfeir óga airlingí, agus déanfair

¹ mat. iii. 11; marc. i. 8; lúc. iii. 16; eóin vii. 39;

Supra i. 8; *Infra* 16 agus xix. 6.

² 16él ii. 28; íráir xlv. 3.

caibírete o'bhúr reanóirib. Agus doirctreao amac ar 18
mo Spioraid, iní na laetib rin, ar mo buacailib agus
ar mo cáilínib, agus déanfaio ríao tairḡaireac̃t;
Agus tairbeánfao neite ionḡantaca ra rḡéir tuar 19
agus ar an tcalam̃ tíor, fuil agus teine agus ḡal
deataiḡ. Iompófar an ḡrian 'n-a doircteãt agus 20
an ḡealãc̃ 'n-a fuil, noim̃ teac̃t do lá an Tíḡearna, an
lá móir, roḡeicre. ¹ Agus ireaõ beiõ, an uile duine 21
do ḡlaod̃faio ar ainim an Tíḡearna raorfar é." A 22
ḡeara Irḡaéil, éiriõ leir na bḡeicrib reo. Iora
Narapeit, duine a ḡoiliríḡ Dia i nbúr mearḡ-ra leir
na cómãc̃taib, agus leir na h-ionḡnaib agus leir na
ḡoluiõib a dein Dia trío i nbúr lár, mar ír eól daoib
ḡéin, "Do tugaõ an duine rin a' cómãirle cinnce agus 23
a' noim̃eólur Dé, agus do deineabairre é céarão
cun báir le lám̃aib na ḡcuirp̃teãc̃.* Ac̃ do tós Dia 24
é tar éir dubrón írrinn do cup ar neam̃níõ, de bḡiḡ
náir b'ḡeioir ḡo ḡcimeáorí eirean ḡé n-a cumar†
Óir deir Daibiõ 'n-a taob̃: ² "Do cinn noim̃ ḡé an 25
Tíḡearna am ḡiãõnaire do ḡná̃c̃, óir tá ḡé ar mo
deir, ionur ná corḡorí me. Uime reo do ḡlac mo 26
cḡoide átar agus dein mo teanḡa ḡáirdeac̃ur, agus
'n-a teannta ran ḡeob̃aiõ mo cuiõ ḡeóla ruaim̃near i
noóc̃ar. De bḡiḡ ná fásḡfair m'anam i n-íḡreann agus 27
ná léiḡfir do t'Áon Naom̃ta truailliú a o'ḡeirḡint.
Tugair eólur dom ar bḡicrib na beata agus lionḡair me 28
lán o'átar le o'ḡnúir." A ḡeara, a bḡaícre, ní mīrde 29

¹ 166l ii. 32; Róm. x. 13.

² Salm. xv. 8.

* Ver. 23. "A' cómãirle cinnce," ḡrl. Do cōirb̃ir Dia a m̃ac, agus do cōirb̃ir an m̃ac é ḡéin, tré ḡráo dūinne, agus cun riñn do fáb̃aíl. Agus oá deaḡaib riñn niõ naom̃ta ab̃ eaõ Cḡioḡc do cōirb̃irc, agus niõ ab̃ eaõ é ar an cinn Dia ḡéin. Ac̃ an m̃uinñc̃ir a bḡac̃ é agus do céar é deineaõar malluiḡteãc̃; mar deineaõar do ḡéir a noḡoc̃-aig̃ne ḡéin agus do ḡéir aig̃ne an oiãbaíl a b̃i aḡ ḡeioeaõ fú̃ta; agus ní do ḡéir cinneaõ Dé a deineaõar. Ní raib̃ Dia i n'úḡoar le n-a malluiḡteãc̃, biõo náir cōirḡ ḡé an m̃alluiḡteãc̃. Niõr cōirḡ ḡé an m̃alluiḡteãc̃ mar do b̃i ar a cumar, niõ a dein ḡé, maic̃ móir do tárrac ar, .i. ḡlánú na cine daonna.

† Ver. 24. "Tar éir dubrón írrinn do cup ar neam̃níõ," .i. tar éir buaõ bḡeic̃ ar ríanta an báir agus ar cómãc̃taib uile írrinn

- λαβαίρετ ζο τὰνα λιβ 1 τταοβ αν πατριάρε ταιβιο, ¹ ζο
 βφυιλ ρε μαρβ, κυρτα, αζυρ ζο βφυιλ α υαιζ 1 n-αρ
 30 μεαρζ ζο ττι αν λα ατά ιννιου ανη. φάιτ ab εατ ε
 αζυρ βι' φιορ αιζε ² ζυρ θεαρβυιζ τια τό ζο ρυιτρεατ
 31 αον τε ριολ α άρην 'n-α αταοιρ, αζυρ το αοναίε
 ρε ροιμ ρε αιρείριζε αρίορτ αζυρ το λαβαίρ ρε αίρ,
³ n-αρ φάζατ 1 n-ιρρεανν ε αζυρ nά ρεααίτ α αυιτ ρεόλα
 32 τρυαίλιυ. το τός τια ρυαρ αίριρ αν τ-ίορα ρο, αζυρ
 33 ιρ φίννιτε ριννε ζο λέιρ αίρ ριν. το τόςατ ρυαρ ε,
 τ'ά βριζ ριν, αρ θεαρλάιμ τέ αζυρ το ρέιρ μαρ α
 ρυαίρ ρε ό'η αταίρ αν ζεαλλαμάντ 1 τταοβ αν σπιοραιο
 ηαοιμ, το τοιρτ ρε αμαα ε ρεο, αζυρ αίονη ριβε ε αζυρ
 34 αίριζεανη ριβ ε. όιρ ηίορ αυαίτ ταιβιο ρυαρ αρ
 νεαμ; αα τειρ ρε ρέιν: ⁴ "τυβαίρετ αν τίζεαρνα λε
 35 m'τίζεαρνα: Συτ αρ μο τειρ, ζο ζκυρεατ το
 36 nαμαιο μαρ ταα ρε τ'αοραίτ." τιοτ α φιορ τά βριζ
 ριν, ζο θεαρβτα αζ ζαα τεαζλαα 1 n-ιρραέλ, ίορα ρο
 α τειμεαβαίρε α ταρναίλ αρ αροίρ, ζυρ τειν τια
 τίζεαρνα τε αζυρ αρίορτ.
- 37 ηυαίρ αίριζεαταρ αν μέιτ ριν ταίνιζ αίτρεααρ ορτα
 αζυρ τυβραταρ λε ρεαταρ αζυρ λειρ na h-αρποιλ είλε:
 38 α ρεατα, α βράιτρε, αατ τα λε τεάναμ αζαίηη? αζυρ
 τυβαίρετ ρεαταρ λεό: τέιητ, αρ ρείρεαν, αίτρίζε,
 αζυρ ζλαατ ζαα τυιη αζαίτ βαίρε 1 n-αίηη ίορα
 αρίορτ, ιονυρ ζο μαίτρί βύρ βρεααί ταιοίτ, αζυρ
 ανραν ζλααταίτ ριβ ταβαίταρ αν σπιοραιο ηαοιμ.
- 39 όιρ ιρ ταιοίτρε αζυρ τ'βύρ ριόατ αν ζεαλλαμάντ,
 αζυρ το ρηα ταιοιη ζο λέιρ ατά 1 ζαείη, ρε αίρ ζο
 40 ηζλαοτρεαίτ αρ τ-τίζεαρνα τια. αζυρ λε μόρην είλε
 ροαλ βι ρε αζ τειμνιύ' τόιτ αζυρ αζ ταααντ ορτα,
 αζυρ τειρεατ ρε: Cιμεαταίτ ριβ ρέιν ραορ ό'η ριόατ
 41 αίηλεαρτα ρο. ανραν, αν μυνντιρ α ζλαα α αόμρατ
 το βαίρεατ ιατ, αζυρ το ζλαατ αν λα ραν τίμπαλ
 τρι μίλε τυιη.
- 42 αζυρ βίοταρ ρεαταμáτ το τεαζαρζ na h-αρπολ, αζυρ
 1 ζαμάνη αν *αράιη το βύρε, αζυρ ιηρ na h-ύρηνιζε
 43 αζυρ το αυιρεατ εαζλα αρ αν υίλε τυιη; αζυρ το

¹ 3 Ríg. ii. 10.² Salm. cxxxi. 11.³ Salm. xv. 10; *Infra* xiii. 35.⁴ Salm. cix. 1.

* 1 ηζλααατ αν αυιρρ αομτα.

veineab mórán eile mīrbúilti aḡur foluioi tré rna
 n-ārpoil i n-lepúralem, aḡur bī eaḡla mór ar na
 daoine ḡo léir. Aḡur ḡac ar éreio bíodar i bfoḡair 44
 a céile aḡur ḡac níḡ coitḡian acu. 'Do bíolairí amac 45
 a realḡar aḡur a maoin aḡur 'do rannuioir é ar an
 mbuioin ḡo léir fé mar a bíob ḡáḡ aḡ doinne leir.
 Aḡur o'fanaioir 'do toil a céile ra teampul ḡac lá, 46
 aḡur aḡ bpire aráin ó tiḡ ḡo tiḡ, 'do áitioir a ḡcuio
 bíḡ i n-átar aḡur i *n-doine cpoide, aḡur iad aḡ 47
 molaḡ 'Dé aḡur báib aḡ na daoine ḡo léir leḡ. Aḡur
 bī an Tiḡearna, i n-aḡaib an lae, aḡ méaḡú na buioine
 a bī le rábáil.

CAIBIOIOL III.

an mīrbúilt a veineab ar an bfear a bī bacac, tré n-ar
 h iompuigeb a lán.

Aḡur bī peadair aḡur eóin aḡ 'dul ruar ra teampul 1
 cun úrnuigḡe an naomab trát. Aḡur bī duine áirite 2
 a bī 'n-a máirtineac ó bpoinn a mátar, aḡur bitear
 'ḡá iompar. 'Do curḡi ḡac lá é aḡ ḡeata an teampuil,
 aḡ an nḡeata ar a 'tuḡḡi an ḡeata áluinn, ionur ḡo
 n-iarrfaḡ ré 'deirc ar an muinntir a beab aḡ 'dul irteac
 ra teampul. Connaic ré peadair aḡur eóin aḡur iad 3
 cun 'dul irteac aḡur o'iarí ré orḡa 'deirc a 'tabairḡ
 'do. 'O'féac peadair air, ámtac, mar don le n-eóin, 4
 aḡur 'duḡairḡ ré leir: féac oráinn. 'O'féac reirean 5
 orḡa aḡ rúil ḡo bfaḡab re ruḡ éigin uata. 'Duḡairḡ 6
 peadair: Ní'l airḡeab aḡam ná ór, ac an níḡ acá
 aḡam beirim duit é. I n-ainim íora Críorḡ Narapeit
 eirig aḡur ruḡluig; aḡur 'do ruḡ ré ar láim 'deir air 7
 aḡur 'tḡḡ ré ruar é, aḡur 'do éruadair a 'troigḡe aḡur
 a buinn láitḡeac. Aḡur bī ré aḡ léimrig aḡur aḡ 8
 rearaḡ aḡur aḡ ruḡal, aḡur cuaiḡ ré i n-donfeacḡ
 leḡ irteac ra teampul aḡur é aḡ ruḡal aḡur aḡ
 léimrig aḡur aḡ molaḡ 'Dé. Aḡur connaic na daoine 9
 ḡo léir é aḡ ruḡal aḡur aḡ molaḡ 'Dé. Aḡur o'ait- 10

* doine, .i. *simplicitas*, ón bfoḡal "don."

- níshóar é, sur b'é an fear é a b'lo' 'n-a fuid'e as seata áluinn an teampuil as lo'is na de'arca, asur bíshóar lán o'ion'na asur o'allta'ct i o'caob ar tárla o'd.
- 11 Asur bí s'reim aise 'á cimeá'o ar p'eashóar asur ar eóin, asur cónnaic na daoine é asur bailishóar timpall ar an mbeirt as an b'póirre ar a o'cu'star p'óirre Salomóin, asur uatbár o'ra.
- 12 Asur do cónnaic p'eashóar iad asur o'f'reasair ré an pobul: A feara I'raél, cad ab aíl lib as de'anam ion'na de reo, ná as f'eacaint o'rainne cóm maic asur o'd mba le n-ár neart féin nú le n-ár scómá'ct
- 13 féin a cuirf'im'ir an duine reo as riubal? Oia Ábraham asur Oia I'raac asur Oia Iácóib, Oia ár rin'ear, a cu's glóire o'á m'ac íora, an té a deineadairre a b'ra'c asur do f'eana'o i lá'tair p'iláit, asur
- 14 eirean as tabairt raorb'reite air. ¹ Do f'eana'dair an t-Don Naom'ta f'ioraonta asur o'ia'ra'dair an
- 15 marb'tóir a tabairt daoib, asur cuireadair cun báir ú'shóar na beata; ac do tó's Oia ó rna maib é,
- 16 asur ir f'innite rinne ar an n'í'o rin. Asur de b'air creioim' i n'ainim rin, an duine reo a cionn rib asur o'aitní'seann rib, do neartuis a ainim é, asur cu's an creioeam' a tagann uair an rlanú críocnuis'te rin acá or có'mair búir rúl go léir.
- 17 Ac anoir, a b'ráit're, tá f'ior asam sur tré aineó'ur
- 18 a deineadair é, ar nó'r búir n-uac'tarán. Asur do có'mhion Oia an n'í'o a tar'sair ré tré béalaib na
- 19 b'ráib go léir, go no'eana'ad a Críort fulang. Déim'ó aic'ris'e o'd b'ris' rin, asur iompuis'í'o, ionur go mbuail'fí
- 20 amac búir b'p'acáí, i o't'reo, nuair a tioc'fá'í'o na trátana faoirim' a' lá'tair an Tisearna, go scuip'í'o ré uair an t-é rin a c'raob'r'ga'ilead' daoib, íora
- 21 Críort, An t-é 'nar bual na flatair 'sá glaca'o go o'cí teac't na o'trá't 'na scuip'ar sác n'í'o 'n-a p'io'ct féin airí'r, mar a labair Oia tré béal a fá'í'o naom'ta
- 22 ó turac an traosail. Oir bu'dairt Maoir: ² Tó's'fá'í'o an Tisearna, búir n'Oia, fá'í'o cú'saib, duine o'búir mbráit'rib féin mar mire, éir'f'í'o rib leir in'r sác n'í'o,

¹ Mat. xxvii. 20; Marc. xv. 11; Lúc. xxiii. 18; eóin xviii. 40.

² Deut. xviii. 15.

pé ruo a labarfaio pé lib. Agus beio ro, ʒac don 23
 uine ná h-éirctio leir an bfaio rin ioeofar ar an
 bprobul é. Agus na fáioe ʒo léir a labair, ó Samuél 24
 anuar, do tarʒaireadon na laetanta ran. Ir ribre 25
 clann na bfaio agus clann na connarta a dein Dia
 le n-ár n-aicreacaió nuair a duðairt pé le h-Ábra-
 ham: ¹ “Agus do fíolra iread do beannófar clanna
 an domain ʒo léir.” Cúʒaibre ar tciur, cun ríó a 26
 beannú, iread cuir Dia a mMac, nuair a tós pé ruar é,
 ionur ʒo n-iompócad ʒac uine é féin ó n-a óro-
 deartaib.

CAIBIOIOL IV.

ʒabáil p̄eadoir agus eóin. a rearmact. an eaglaif oá
 méadú.

Agus an fáio a bioðar aʒ cainnt leir na daoine 1
 cáinʒ na raʒairt agus oificead an teampuil agus
 na Saoduiciniʒ, agus doilʒior ortá toirʒ iad 2
 a beit aʒ teasars an pobuil agus aʒ craobʒʒaoile
 na h-aireiriʒe ó rna mairo 1 n-íora. Agus cuireadon 3
 a lámá ortá agus cuireadon 1 bpríorún iad ʒo mairoin
 lár n-a máiread, óir bí pé n-a tráctnóna an uair rin.
 Ac do creio a lán de rna daoine a bí aʒ éirtead leir 4
 an ʒcainnt agus b'é uimhir na bfean ná cúʒ mÍle.

Agus do tárla ar mairoin lár n-a máiread ʒur 5
 cruinnʒ a n-uactaráin agus a feanóirí agus a rʒrib-
 neóirí 1 n-Ierúsale, agus Annar an t-ároʒasart, 6
 agus Cairar, agus Eóin, agus Alecranon, agus ʒac
 ar bain le treib na raʒart. Agus cuireadon iad-ran 1 7
 látair agus ceirtʒon iad: Cao í an cómac nū an
 ainim le n-ardeineadairre an nio reo? Anran do lionad 8
 peadon leir an Spioraio Naom agus duðairt pé leo:
 A uactarána an pobuil agus a feanóirí, éirctio liom:
 Ó cáimíone inoiu o'ár ʒceirtú 1 tcaob, na maiteara 9
 a deinead do'n máirtinead ro, conur do leiʒread é,
 bioð 'fíor aʒaib ʒo léir, agus aʒ pobul Ippaél ʒo 10

¹ ʒen. xii. 3.

- léir, sur i n-ainim ár uCigeapna íora Cúiorc ó
 Narapet, an t-é a cuireadairre cun báir, agus a tós
 Dia ó rna mairb, sur i n'ainim rin atá a tuine rin
 11 'n-a fearam or búir gcómar 'n-a fláinte. ¹ 1r i
 reo an cloc úr a fuair diúltad uairre, ra traoir-
 readt, agus sur deinead cloc éinn cúinne ói, agus
 12 ní'l rlanú i n-aoinne eile. Óir níor tugad do daoine
 ainim eile fá neam le 'na scaitfar rinn a fábáil.
- 13 Anran, nuair a connacadar Peadar agus Eóin agus
 iad cóm fearamác, agus nuair a fuaradar sur daoine
 iad a bí gan tabairt ruar, gan fogluim, bí iongna
 orca; agus d'aitníodar iad, go mbíodir i bfochair
 14 íora; agus nuair a connacadar, 'na fearam 'n-a
 n-aice an fear a leisread, ní raib focal le ráó acu
 15 'n-a scoinnib. Dubradar leó dul amac, larmuis
 de'n cómarle, agus deineadar caint eatarca féin,
 16 agus dubradar: Cad a déanfar leir na daoine reo?
 Tá mírbúilt foileir déanta tríota, agus a fíor agá
 bfuil de daoine i n-Ierúsalem, agus ní féidir dúinn
 17 é féanaó. Ac i uireó ná leatrad ré níor mó amearg
 na ndaoine bagraimír pionór orca má labraio ríad
 18 a tuille le n-aon tuine ar an ainim rin. Do glaothadar
 cúca iad agus tugadar foláram dóib gan caint 'na
 19 teagarag a déanam i n-aon cor i n-ainim íora. Anran
 do freagair Peadar agus Eóin agus dubradar:
 Breitnígíó féin cia'cu ir ceart i láchair Dé, ruo a
 20 déanam, oraire 'nú ruo a déanam ar Dia: Óir ní
 féidir dúinn gan an níó a connacamar agus a cloirea-
 21 mar a d'innirint. Ac do bagradar-ran pionór orca
 agus cuireadar cun riubail iad, óir ní raib fíor acu
 conur a déanraoir díoltar orca, mar geall ar na
 daoine, mar bí na daoine go léir ag molaó an ruo
 22 a tárla, ra méio a deinead. Mar, an tuine sur
 deinead an mírbúilt fláinte rin dó, bí ré or cionn
 daóad blian.
- 23 Agus nuair a cuiread cun riubail iad tánadar cun a
 ndaoine féin agus d'innreadar dóib gac a ndubairt
 24 uactarain na ragairt agus na reanóirí leó. Agus nuair

¹ Salm. cxvii. 22; 1raiar xxviii 16; marc. xxi. 42; marc. xii. 10;
 Lúc. xx. 17; Róm. ix. 32; Peao. ii 7.

a cloireadair-ran o'árouigdar a ngut cun Dé asur du-
bhadar: a tigearna, ir tu a dein neam asur talam asur
muir asur gac níó o'á bfuil ionta, ir tu a duhdairt, 25
ra Spioraid Naom, tré beal ár n-atar do fheirb-
riú Dáibio: ¹ "Caó fá an fearú mór ar na geintib
asur na pobuil as beartú neite badoite? Ríste an 26
domain as cur cor i dtalam asur na priúnraí as
teacht i gceann a céile i n-ágar an tigearna asur i
n-ágar a Críort?" Óir do táinig i gceann a céile, 27
go fíor, ra ádair reo, i n-ágar do Míc naomta fóra
ar ar cuirir onga, Hérod asur Pontius Pilát, asur
na geinte asur pobul Irsáil, asur deineadar an 28
níó a cinnead ó o'láim asur ó o'cómaile féin a
deanam. asur anoir, a tigearna, féad ar an mba- 29
airt reo acu 'á deanam, asur tadair do o'feirbriú
do briadar a labhairt go fearamác, le o'láim a fine 30
amad as deanam leigear asur mírbúiltí asur iongnai
tré ainim do Míc naomta fóra.

asur nuair a bí an gúide deanta acu do críe an áit 31
'na rabdar cruinníste asur do líonad leir an Spior-
aid Naom iad go léir asur do labradar briadar Dé
le fearamác aigne.

asur bí as an rluas a creio, don croide amáin 32
asur don aigne amáin, asur ní deiread doinne go
mba leir féin don níó a bíod 'n-a feilb ac bí gac níó
cómcóitcían acu. asur dein na n-árpail fíad- 33
nair ar aireiríge Críort, ár dtigearna, le cómadt
mór, asur bí gnárta mór ortá go léir, asur ní 34
raib doinne ortá a bí i ngatar. Mar, an muinntir
'n-a raib talam nú tiste acu, do díolairí iad asur
tugairí irtead an méio a geibóir ortá, asur cuiri- 35
óir as coraib na n-Árpol é. asur anran do rainntí
é fé mar a bíod gáó as gac duine leir.

asur lórep, an t-é ar a dtugad na n-Árpail 36
Darnadar, (focal a minístar i gceill Mac Sólar,)
lebitéad a rugad i gCuppur, bí talam aise asur 37
díol fé an talam asur tug fé leir an luad asur cuir
fé as coraib na n-Árpol é.

CAIBIDÍOL V.

breic dé ar ananias agus ar saphira. na h-arpoil ná gcur i bpríorún.

- 1 Ac do díol fear nár b'ainm Ananias agus a bean,
- 2 Saphira, fearm tailm, agus, go fórait ó á mnaoi,
- do ceil ré cuir ó'fiadaib an tailm agus cuir ré cuir
- 3 de'n airgead as coraib na n-Arpol. Dubairt Peadar,
- ámhá: A Ananias, cad uime sur rrruoc Sátan do
- croidé cun breige a ó'innirint do'n Spioraio Naom
- 4 agus cuir ó'fiadaib an tailm a ceilt? Nár leat
- féin é an fáil a bí ré agat? agus nuair a díolair é
- ná raib ré ar do *cumar féin? Cad cuige duit an
- níó reo do ceapad do croidé? Ní do daoineib atá
- 5 breas innirte agat ac do díla. Nuair airis Ananias
- na focail rin do duit ré agus fuair ré bár. agus
- táinig easla mór ar a raib as éirtead leir an níó
- 6 rin. agus ó'eiris na fir óga agus tógadair é agus
- do ruadair amac é agus do cuiradair é.
- 7 agus do tárla, i gceann timpall trí h-uairé 'clois,
- go dtáinig an bean irtead agus san a fóir aici cad
- 8 a bí tuicite amac. agus dubairt Peadar léi: Innir
- dom, a bean, an ar a leiteir reo ó'fiada do díoladair
- 9 an fearm? agus dubairt riri: Ir air. Dubairt
- Peadar léi: Cad a bain daoib sur deineadair frrmad
- ar Spioraio an Tigearna? Sinia as an nrofur
- cora na ndaoine atá tar éir t'fir a cur, agus béarfair
- 10 riad turá amac. agus do duit rí láirtead agá
- coraib agus fuair rí bár. agus táinig na fir óga
- irtead agus fuadair go raib rí marb agus do ruadair
- 11 amac í agus do cuiradair í, i n-aice a rin. agus
- táinig easla mór ar an easlaí go léir agus ar gac
- doinne a ó'airis na neite rin.
- 12 agus bí mírbúiltí agus iongnaí móra ó á n'éanam
- amear as na ndaoine tré lámhaib na n-Arpol. agus
- bíodir go léir, do toil a céile, i bpóirre Salomón.
- 13 agus níor leómar doinne de'n cuir eile dul i bpáirt

*.i. ní raib bac air é go léir do cimeáo.

leó, ac do tús an pobul onóir dóib. Agus bí na 14
 daoine a éireo ra Tighearna, fíor agus mná, as dul
 i n-íomadóimleacht go móir, i dtreó gur amac ar na 15
 ríaduib, ar doctuib agus ar ríuib, a curtí na daoine
 breóite, ionur, nuair a beaó beaóir as teacht, dá
 mba ná déanfaó ac a ríail tuicim ar duine acu go
 léigirí ó n-a mbreóiteacht iad. Agus bíod ríóige 16
 as teacht go Ierúsalem ar na catraib ra cómar-
 ranaíocht agus daoine breóite acu 'á tabairt leó, agus
 daoine a bíod dá gcraó as deamhaib, agus do léigirí
 iad go léir.

Anran, o'eirí an t-áiríogair agus sac a raib i 17
 n'foóir (b'iaó ran aicme na Sathucíneac), agus
 iad lán de tñú, agus cuireadair a lámá ar na 18
 n-áiríol agus cuireadair ra príorúin puiblíde iad.
 Ac o'oríal aingeal an Tighearna dóirre an príorúin 19
 ra n-oióce agus do leis ré amac iad agus duairt
 ré: Imtíó, agus fearaíó, agus labraíó ra teampul, 20
 leir na daoine, breíte uile na beata ro. Agus
 nuair arióir an éainnt rín éadair irteac ra teampul 21
 go moó ar maidin agus bíodair as teagair.

Agus anran éainnt an t-áiríogair agus na daoine
 a bí i n'foóir agus éruinníodair cómarle, agus
 reanóirí éainne íraeil go léir, agus cuireadair
 fíor oíra cun an príorúin, go dtabairí éúca iad.
 Agus éainnt na teachtairí agus o'oríaladair an éairc 22
 agus ní bfuadadair ann iad, agus éadadair éar n-áir
 agus o'innreodair ran, agus duiradair: fuadamaí 23
 an éaircair tñnta go éruinn agus an luó coimeáda
 'n-a fearaí as na dóirí, ac nuair a o'oríaladair
 an éaircair ní bfuadamaí éainne irteí. Nuair arióir 24
 oíriceac an teampul agus uactaráin na ríogair an
 éainnt rín bí ionna oíra caó a bí imíge ar na príorúin-
 aís. Le n-a linn rín éainnt duine agus duairt ré 25
 leó: Féac, na fíor úo a cuireadair ra éaircair táio
 ríad n-a fearaí ra teampul as teagair na ndaoine.
 Anran o'imtí an t-oíriceac agus na fíor a bí aís 26
 agus tús ré leir iad san éisean, óir bí eásla na

- 27 νῶδοινη οῖτα, ὅο νῆοῦῑ ῑο ῑλοῑαῖῑ ἰοῑτα. Ἀῡρ
 νῡαῖρ Ἀ ῑῡῡαῑῑ ἰεῑ ἰαῑ ῑῡῡεαῑῑ ῑ-Ἀ ῑεαῑῑ
 ἰ ἰῑῑαῖρ ῑἈ ῑῑῑαῖῑ ἰαῑ Ἀῡρ ῑο ῑεῑῑῑῑ ῡῑῑῑῑῑ
 28 ῑἈ ῑἈῡῑῑ ἰαῑ, Ἀῡρ ῑῡῑῑῑ ῑῑ: Ὁ ῑῑῑῑῑῑῑ
 ῑἈῑῑῑ ἰῑ ῑ-ῑῑῑῑ ῑἈῑῑῑῑ ὅἈ ῑεῑῑῑ Ἀ ῑῑῑῑῑ
 ῑἈ ῑ-Ἀῑῑῑ ῑῑ Ἀῡρ ῑῑῑ ῑῑ ἰεῑῑῑῑῑ ἰῑῑῑ Ἀῡῑῑ
 ἰῑ ῑῑῑ ῑῑῑῑῑ, Ἀῡρ ῑῑ ῑῑῑῑ ἰῑ ῑῑῑ Ἀῑ ῑῑῑ
 29 ῑῑ ῑο ῑἈῑῑ Ἀῑῑῑ ῑῑῑῑ. Ἀῡρ ῑ ῑῑῑῑῑ ῑῑῑῑ
 Ἀῡρ ῑἈ ῑ-Ἀῑῑῑ Ἀῡρ ῑῡῑῑῑ: ἰῑ ῑῑῑ ῑῑ Ἀ
 30 ῑῑῑῑῑ Ἀῑ ὉῑἈ ῑἈ Ἀῑ ῑἈῑῑῑῑ. Ὁο ῑῑῑ ὉῑἈ Ἀῑ ῑῑῑ-
 ῑῑῑ ῑῑ ῑἈ ῑῑῑῑ ἰῑῑ, Ἀῑ ῑ-ῑ Ἀ ῑῑῑῑῑῑ ῑῑ ῑῑῑ,
 31 ὅἈ ῑῑῑῑ Ἀῑ Ἀῑ ὅῑῑῑῑ. Ὁο ῑῑῑ ὉῑἈ ῑῑῑ ἰῑ ῑ-Ἀ
 ἰῑῑ ῑῑῑ ῑ ῑ-Ἀ ῑῑῑῑῑ Ἀῡρ ῑ-Ἀ ὀῑῑῑῑῑῑ ῑῑ
 ὅο ῑῑῑῑῑῑ ῑῑ Ἀῑῑῑῑ Ἀῡρ ῑἈῑῑῑῑῑῑ ῑῑῑῑ
 32 Ὁ ἰῑῑἈῑῑ. Ἀῡρ ἰῑ ῑῑῑῑῑ ῑῑῑ Ἀῑ ῑἈ ῑῑῑῑῑ ῑῑ,
 Ἀῡρ Ἀῑ ὀῑῑῑῑ ὀἈῑῑ, Ἀ ῑῑ ὉῑἈ ῑο ῑἈ ῑἈῑῑῑ
 ἈῑἈ ῑῑἈῑ ῑῑ.
 33 ὀῡἈῑ Ἀῑῑῑῑ ῑἈῑ Ἀῑ ῑἈῑῑῑ ῑῑ ῑῑῑῑ ῑῑῑῑ,
 34 Ἀῡρ ῑῑῑῑῑ ἰαῑ Ἀ ῑῑ ῑῑ ῑῑῑ. Ἀῑ ῑῑῑῑ, ῑἈ
 ῑῑῑῑῑ, ῑῑῑ ῑῑ ῑἈ ῑἈῑῑῑῑ ῑἈ ῑἈῑῑ
 ὀἈῑῑῑῑ, ῑῑῑῑῑ ῑῑῑ Ἀ ῑῑ ῑῑῑῑῑῑ Ἀῑῑῑῑ
 ῑἈ ῑἈῑῑῑ ὅο ἰῑῑ, Ἀῡρ ῑ ῑῑῑῑ ῑῑ ῑἈ ῑῑ ῑο ῑῑ
 35 Ἀῑῑ ῑἈ ῑῑῑῑ Ἀῑ ῑῑῑ ῑἈῑῑ ῑῑ, Ἀῡρ ῑῑῑῑῑ
 ῑῑ ἰῑῑῑῑ: Ἀ ῑῑἈ ἰῑἈῑῑῑ, ῑῑῑῑ Ἀῑῑ ῑἈῑῑ ῑῑῑ
 ἰ ῑῑῑ ῑἈ ῑἈῑῑῑ ῑῑ Ἀῡρ ῑἈ Ἀ ῑῑῑῑῑ ῑῑ ἰῑ.
 36 Ὁῑῑῑῑ, ῑἈ ῑ-Ἀῑῑῑ Ἀ ῑῑῑ ῑῑῑῑῑ, ῑῑῑῑ, Ἀῡρ
 ῑῑῑῑῑ ῑῑ ὅῑῑ ῑῑῑ ῑῑῑ ῑῑ ῑῑῑ, Ἀῡρ ῑἈῑῑῑῑ
 ῑῑῑῑ ῑῑῑ ῑῑῑ ῑῑῑ ἰῑῑ. Ἀῑ ῑο ῑἈῑῑῑῑῑ ῑῑ
 Ἀῡρ Ἀῑ ῑῑῑῑῑῑ Ἀ ῑῑῑ Ἀῑῑ ῑο ῑῑῑῑῑ ἰαῑ Ἀῡρ
 37 ῑῑῑῑ Ἀῑ ῑῑῑῑῑ. ἰ ῑῑῑῑ Ἀῑ ῑῑ ῑῑ ῑῑῑῑῑ
 ἰῑῑῑ ὀἈῑῑῑῑ, ἰ ἰῑῑῑ Ἀῑ ῑῑῑῑῑῑ, Ἀῡρ ῑἈῑῑῑῑ
 ῑῑ ῑἈ ῑἈῑῑῑ ῑ-Ἀ ῑῑῑῑ, Ἀῑ ῑο ῑῑῑ ῑῑ ῑῑ ῑῑῑ,
 38 Ἀῡρ ῑο ῑῑῑῑῑ Ἀ ῑῑῑῑῑ ὅο ἰῑῑ. Ὁῑῑῑ ἰῑ
 Ἀῑῑῑ, ῑἈ ῑῑῑ ῑῑ, ῑῑῑῑ ῑῑ ῑἈ ῑἈῑῑῑ ῑῑ Ἀῡρ
 ῑῑῑῑῑ ἰῑῑ, ῑῑῑ, ῑἈ ῑ ῑἈῑῑ Ἀῑ ἰῑῑῑ ῑῑ Ἀῡρ
 39 Ἀῑ ὅῑ ῑῑ, ῑῑῑῑ ῑῑ Ἀῑ ῑῑῑῑῑ, Ἀῑ ῑἈ ῑ ὉῑἈ ῑῑ
 ῑῑ ῑῑῑῑ ῑἈῑῑ ῑῑ ῑῑ Ἀῑ ῑῑῑῑῑ, Ἀῡρ ῑἈ ῑἈῑῑ ὅο
 ῑῑῑῑ ῑῑ Ἀῡ ἰῑῑῑ ἰῑ ὉῑἈ ῑῑῑ. Ὁῑῑῑῑῑ ῑῑῑ
 Ἀῑῑ.
 40 Ἀῑῑῑ ῑο ὅἈῑῑῑῑ ἰῑῑῑ ῑἈ ῑ-Ἀῑῑῑ Ἀῡρ ῑο

rḡiúrḡáladar iad aḡur duḡradar leḡ gan labairt
i n-aon cor i n-ainim íora. Anḡan do cuireadur
cun riubail iad. Ac d'ímḡiḡur gan a' ḡadairc na 41
cómairle aḡur átar ortá toirḡ ḡur tuigeadḡ ḡur
b' fíú iad tarcuirne ádbairc dóib le fulang mar
ḡeall ar ainim íora. Aḡur níor ḡadadur i ḡcaiteam 42
an lae ḡo léir ac aḡ teagars na nḡaoine aḡur aḡ
craobḡḡaoile íora Cḡiorc, ra teampul aḡur ó tḡḡ
ḡo tḡḡ.

CAIBIDÍOL VI.

An móḡḡeirḡar deḡḡon dá n-ḡirḡonú. Díoḡḡar Sciorḡán.

Aḡur inḡ na laetib ḡin, nuair a bḡ uimḡir na nḡeir- 1
ḡobul aḡ dul i méir, d'eirḡ ceirḡiom do ḡna ḡréaḡ-
aḡḡ i n-aḡairḡ na n-ḡadḡac, 'ḡá ḡáḡ ḡo dḡuḡḡí ḡaillḡe
'n-a mbairḡḡeacáib fḡin ra bḡḡálam laetámáil.*
Anḡan do ḡlaoirḡ an dáréaḡ na dḡirḡobul ḡo léir 2
i ḡceann a céile aḡur duḡradar: Ní cuibe dúinne
briatar Dé d'fáḡaine aḡur fḡitálam bóro a dḡanam.
Cuaroaḡḡirḡ, d'á bḡḡ ḡin, a bḡáirḡe, ar búir mearḡ 3
fḡin, móḡḡeirḡar d'fḡaráib cḡeirḡeámnaḡa, aḡur iad
lán de'n Spioráirḡ Naom aḡur d'eáḡna, ḡo ḡcuiream i
mbun na h-oirḡe reo iad. Aḡur beimḡ fḡin coitḡianta 4
aḡ dḡanam úḡnuḡḡe aḡur aḡ fḡitálam an bḡéitir. 5
Aḡur do áairḡ an áairḡḡ leir an bḡobul ḡo léir. Aḡur
do toḡadur Sciorḡán, fḡar a bḡ lán de cḡeirḡeám aḡur
de'n Spioráirḡ Naom; aḡur Pilib, aḡur Pḡocor, aḡur
Níánór, aḡur Tímón, aḡur Parnenar, aḡur Nicolár,
fḡar a táirḡ cúca ó Antioḡ. Tuḡadur na fḡir ḡin 6
i láair na n-Árpol, aḡur dḡin na n-Árpoil úḡnuḡḡe
dóib aḡur cuireadur a lámá ortá.

Aḡur bḡ briatar an Tḡḡearna aḡ fár aḡur uimḡir na 7
nḡeirḡobul aḡ dul i líonmáirḡ ḡo móir i n-leḡḡálem,
aḡur bḡ cuallaḡḡ móir de ḡna ḡaḡairc fḡin tar éir
ḡéille do'n cḡeirḡeám.

* Ver. 1. "na ḡréaḡaḡḡ." ḡréaḡaḡḡ a tḡuḡḡí ar na h-ḡadḡaḡḡ
a ḡuḡad aḡur do toḡad ḡa ḡréḡḡ.

- 8 Δḡur bī Stíopán lán de ḡrárta Δḡur de neapc
 Δḡur é Δḡ déanam mírbúiltí Δḡur foluítí móra
 9 amearḡ na nḡaoine. Anran ḡ'eiríḡ ḡaoine áiríte
 ar an rínaḡóis ar a ḡtuḡtar rínaḡós na Libertíneac
 Δḡur na ḡCuphénéac Δḡur na n-Álecranḡríneac Δḡur
 na nḡaoine a táinig ó Cilicia Δḡur ó Ária, Δḡur bíodan
 10 Δḡ arḡóint le Stíopán. Δḡur ní raḡḡar ábalta
 ar fearam i n-Δḡaíḡ na h-eaḡna Δḡur i n-Δḡaíḡ na
 11 rríorairde le n-a labraḡ ré. Anran cúireadair ruar
 ḡaoine áiríte cun teacḡ Δḡur a raḡ ḡur áiríḡḡar
 réin focail marluisḡteaḡa uairḡ i n-Δḡaíḡ Máoiré
 12 Δḡur i n-Δḡaíḡ ḡé. ḡo ḡríoradair ar an ḡcuma ran
 an pobul Δḡur na reanóirí Δḡur na ḡḡrībneóirí Δḡur
 ḡo ríteadair i ḡceann a céile Δḡur ḡo ruḡadair air
 13 Δḡur ḡo tuḡadair i láḡair na cómarle é. Δḡur
 cúireadair ruar rínníte bréaḡaḡa cun a raḡ: Ní
 rḡadann an ḡuine rin ac Δḡ labairc cainnteana mar-
 luisḡteaḡa i n-Δḡaíḡ na h-áite naomḡa Δḡur i n-Δḡaíḡ
 14 na ḡlíḡe. Óir ḡ'áiríḡmar é 'ḡá raḡ ro: ḡéanraíḡ
 íora ro Narairc léirḡḡmór ar an áit reo Δḡur cuir-
 15 ríḡ ré áḡarú ar na nóra a tuḡ Máoir ḡúinn. Δḡur
 bī luḡ na cómarle Δḡ réacaint ḡo ḡlúḡ air Δḡur
 connacadair ḡo raib a ḡnúir mar a deaḡ ḡnúir áinḡil.

CAIBÍDÍOL VII.

Cainnt Stíopáin of cómar na cómarle; a marra.

- 1 Anran ḡubairc uaḡḡarán na raḡar: An ḡruil ro
 2 amlaíḡ? ḡubairc reirean: A feara, a bráirce Δḡur
 a áirteaḡa, éirḡḡ liom! ḡo áirbeáin ḡia na ḡlóirce
 é réin ḡ'ár n-áḡair Ábraham nuair a bī ré i Mero-
 3 potámia rar ar cómnuiḡ ré i ḡCaran, Δḡur ḡubairc
 ré leir: ¹ "Imḡis ar ḡo tír Δḡur ó ḡ'ḡaolḡaib Δḡur
 4 tar irteaḡ ra tír a áirbeánraḡ ḡuit." Anran ḡ'fás
 ré tír na ḡCalḡaéac Δḡur cómnuiḡ ré i ḡCaran. Δḡur
 nuair a ruair a áḡair báir ḡ'áirḡiríḡ ré é cun na tíre
 5 reo 'na ḡruiltí-re anoir i nḡur ḡcómnuiḡe. Δḡur níor

18 ʾOia ʾAbraham bī an t-ḥloct tar ēir ʾoul i ¹ līonmāire
 19 nā ʾaiḇ aiṭne aiḡe ar lōreḇ. ʾDein rē rin feall ar ʾar
 ḡcine aḡur cūir rē cḥuadʾtan ar ʾar n-aiṭneadʾiḇ, ḡo
 ḡcaṭiʾoir a ḡclann óḡ ʾo cūir uadʾa amad i ʾotreó nā
 20 mairriʾoir. ² Sa n-am ran iḡead ʾo ruḡad Māoir,
 aḡur ʾob ionmūin le ʾOia é, aḡur ʾo n-oilead ar
 21 fead tḥí mī é i ʾotiḡ a adar. Anran ʾo cuiread amad
 é, aḡur ʾo tóḡ inḡean fārad é aḡur ʾein rī é ʾoileam-
 22 aint 'n-a māc aici fēin. Aḡur ʾo mūinead ʾo māoir
 ḡad raḡar eaḡna ʾa ʾaiḇ aḡ muihntir na n-ēiḡipte
 aḡur bī rē cōmāctad 'n-a bḥeṭriḇ aḡur 'n-a ḡnīom-
 23 arṭaiḇ. Nuair a bī rē ʾadad blian ʾaoir tāinḡ
 mādctnam i n' aiḡne ʾó ḡo raḡad rē aḡ fēadaint a
 24 bḥaiṭre, clann Irāél. ³ Aḡur cōnnaic rē éaḡcōir 'a
 ʾéanam ar ʾuine acu aḡur ʾo cōrain rē é, aḡur ʾein
 rē ʾioltar ar fon an t-é ḡur ʾeinead an éaḡcōir air,
 25 mar ʾo buail rē an t-ēiḡipteac. Aḡur ʾo mear rē
 ḡo ʾtuisḡead a bḥaiṭre ḡo ʾtabarḡad ʾOia tḥé n-a
 26 lām fēin, ruarḡailt ʾóib, ad nīor tuiḡeadar. ⁴ Lār
 n-a māiread a bī cūḡainn tāinḡ rē orṭa aḡur iad aḡ
 tḥoio, aḡur ʾein rē caradar aḡur rīotcāin eaṭarṭa,
 aḡur ʾubairt rē: A fēara, ir bḥaiṭre riḇ; cad cūḡe
 27 ʾaoib a céile ḡortú? Ad an fēar a bī aḡ ʾéanam
 na n-éaḡcōra ar a cōmarrain ʾo ʾiúltuiḡ rē ʾó aḡur
 ʾubairt rē: Cé ceap tura ad' ḥriúnra aḡur ad'
 28 bḥeṭeām or ʾarḡcionn? An me marbú a ceapann tú mar
 29 a marbuiḡir an t-ēiḡipteac inḇé? Nuair airḡ Māoir
 an focal ran ʾo teit rē aḡur bī rē 'n-a ʾeóruibe i
 ʾotir māʾian, aḡur bī beirt māc aiḡe ra tīr rin.
 30 Aḡur tar ēir ʾadad blian ʾo ⁵ tairbeāin aingel é
 fēin ʾó i bḥārad cnuic Sina, i lārair tēine, i ʾotoḥ.
 31 Aḡur nuair a cōnnaic Māoir an nīʾ rin ʾo tāinḡ
 ionḡna air, aḡur bī rē aḡ tead i n' aice, 'ḡa bḥeṭniú
 aḡur ʾo labair ḡuṭ an Tiḡearna leir, aḡur ʾubairt:
 32 Ir mire ʾOia t'adārad ʾOia Abraham, aḡur ʾOia
 Irāac aḡur ʾOia Iacóib. Aḡur tāinḡ cḥiteaḡla ar
 33 māoir aḡur nīor leómaiḡ rē fēadaint air. Aḡur

¹ exod. i. 7.² exod. ii. 2.³ exod. ii. 12.⁴ exod. ii. 13.⁵ exod. iii. 2.

ʒoubairt an ʒigearna leir : ʒain ʒo ʒrōʒa ʒe ʒ' ʒoraið
mar iʒ talam naomta an ʒit 'na ʒfuilir ʒo ʒearam.
ʒʒ fēaʒaint ʒom iʒ lēir ʒom an ʒruaʒtan 'na ʒfuil 34
mo ʒobul ʒtā ʒa n-ēiʒipt, ʒʒur ʒo ʒloirēar ʒ
nʒēarʒol ʒʒur ʒānaʒ anuar ʒun iʒo ʒ ʒ'fuarʒailt.
ʒʒur ʒarra anoir ʒo ʒcuirēar ʒa n-ēiʒipt ʒu.

An Maoir ʒin ʒ'ār ʒiultuiʒeāð nuair ʒ ʒoubrað 35
leir : ʒē ʒear ʒura ʒo ʒriūnra ʒʒur ʒo ʒreiteam ?
ʒo ʒuir ʒia uaið ē 'n-ʒ ʒriūnra ʒʒur i n'fuarʒaltōir,
ʒrē lām an ʒingil ʒ ʒairbeānað ʒo ʒa ʒon. ¹ ʒuʒ 36
ʒē ʒin leir ʒmaʒ iʒo, ʒʒur ē ʒʒ ʒēanam mīrʒūiltī
ʒʒur ʒoluið i ʒtīr na n-ēiʒipte ʒʒur ʒa mūir Ruaið
ʒʒur ʒa ʒfāraʒ ʒr ʒeāð ʒaʒaʒ blian. Irē an Maoir 37
ʒin ʒoubairt le ʒlainn Irāēil : ² ʒōʒfaið ʒia ʒūʒaið
ʒaið ʒ'ūir mbrāitrið, mar mire ; ēirtʒið ʒið leir ʒin.
³ Siðē ʒ ʒi ʒa n-eaʒlair ʒa n-uaiʒnear i ʒroʒair an 38
ʒingil, ʒo labair leir ʒr ʒnuc Sina ʒʒur le n-ār
n-aitʒeāʒið ; ʒo ʒlac ʒrēitʒe na beaʒa le ʒabairt
ʒūinn. ʒʒur nī ʒēanʒað ʒr n-aitʒeāʒa ʒuð ʒir, 39
ʒā ʒo ʒiultuiʒtar ʒo ʒʒur ʒ'iompuiʒtar ʒ ʒroirūe
ʒr an ēiʒipt, ʒʒur ʒūʒraʒar le n-ʒaron : ⁴ ʒein 40
ʒūinn ʒēite ʒ ʒeir ʒʒ ʒluairēāʒt ʒōmāinn ; ʒir an
Maoir ʒeo ʒ ʒuʒ ʒmaʒ ʒ n-ēiʒipt ʒinn nī ʒeā-
raʒair ʒaʒ 'ʒā inuiʒte ʒir. ʒʒur ʒeineaʒar ʒam- 41
ʒin inʒ na laetīð ʒin, ʒʒur ʒeineaʒar iðbirʒ ʒun
an iomāiʒ, ʒʒur ʒeineaʒar ʒāirʒeāʒar ʒ n-obair ʒ
lām ʒēin. ʒʒur ʒ'iompuiʒ ʒia ʒʒur ʒo leiʒ ʒē ʒōið 42
ʒeit ʒʒ ʒēanam ʒeirʒire ʒo ʒluāʒ neime, mar ʒtā
ʒʒriʒbʒa i leaʒar na ʒfaið : ⁵ ʒr ʒeineaʒair oʒrāil
ʒʒur iðbirʒ ʒōmra ʒa ʒfāraʒ i ʒʒaitēam ʒaʒaʒ blian
ʒ ʒeaʒlac Irāēil ? ʒʒur ʒo ʒlacabair tabernacul 43
mloloc ʒʒur ʒēalt ʒūir nʒē Rempam, iomāʒta ʒ
ʒeineaʒair le nʒūir lāmāið ʒēin ʒun iʒo ʒ'āʒrað.
ʒʒur ʒirtireāʒa ʒið ʒar ʒabilōm.

ʒi tabernacul na ʒiaʒnairē ʒʒ ʒr n-aitʒeāʒið ʒa 44
ʒfāraʒ, ʒē mar ʒ ʒear ʒia ʒōið nuair ʒ ⁶ labair ʒē
le Maoir, ʒo nʒēanʒað ʒē ē ʒo ʒēir an macraʒila ʒ
ʒonnaic ʒē. ʒʒur ʒo ʒōʒ ʒr n-aitʒeāʒa, ʒʒur lēruʒ 45

¹ exod. vii. 8, ix. 10, ʒʒur xi. 4. ² deut xviii. 15. ³ exod. xx. 3.

⁴ exod. xxxii. 1.

⁵ amos v. 25.

⁶ exod. xxv. 40.

é agus tuasáir leó é irtead fá tír a bí as na seinte,
 agus díbir Dia iad san ó aghaidh ar n-aithnead, go dtí
 46 laete Dáibí, agus fuair ré rin fábar i láthair
 Dé, agus d'iair ré go bfaidh ré tabernacul do
 47 Dia lácoib. Ac ir é Salomón a cuir ruar tigh do.
 48 Ac ní h-1 noéantúr lámh a cómnuißeann an dúileam,
 49 mar a veir an fáir:† 1 Ir é neamh mo catáoir níosda,
 agus an talamh taca mo cor. Cad é an tigh a d'eanfáir
 riú dom, a veir an Tighearna, nú cá bfuil áit mo
 50 ruaimhir? Nác iad mo lámha féin a veir iad go léir?
 51 A luét na muineál rtaacac agus na s-croirde
 agus na scluar san timpallgearrad, tátaoi coit-
 éanta as cup i n-aghaidh an Spioraid Naomh: Mar a bí
 52 búir n-aithnead, rin mar atátaoi-re. Cia'cu de rna
 fáirib náir veir búir n-aithnead gearleannmairt air?
 agus cuireadar cun báir na daoine a tarrair doib
 tead an fíor-doin reo a veineadair-re féin anoir do
 53 brait agus do cup cun báir. Do glacadair an tlig
 ó fírtalamh na n-ainseal agus níor cóimeadadair an
 tlig.

54 Nuair ariúdar an éinne rin do gearr ri an croirde
 55 acu agus bíodar as díorad a bfiacal cuise. Ac bí
 ré lán de'n Spioraid Naomh agus d'féad ré ruar inr
 na flathair agus connaic ré glóire Dé agus forá 'n-a
 fearam ar dearláim Dé, agus d'ubairt ré: féad cím
 na flathair ar ordaic agus Mac an Duine 'n-a fearam
 56 ar dearláim Dé. Anran do cuireadar liú arto arta
 agus do cuireadar a lámha ar a scluaraib agus do
 57 riúdar i n-donfead cuise, agus do comáineadar
 amad ar an scaitar é agus gabadar do rna clocaib
 ann, agus cuir na fínnte a mbrait as coraib rin óis

† 1 Iráir lxvi. 1.

† Ver. 48. "ní h-1 noéantúr lámh," ghl. .1. níl don gá d'aise
 le tighib cré agus ní féidir é dúnad lairtig díob. Ac fá n-am
 gcéanna, ó cá ré san teora cá ré inr gac uile áit, agus iricig i
 n-ar tighib cómh mairt le gac áit eile. agus do cómnuiße
 críort, fá méio gur duine é, i tighib, agus cá ré anoir ar an
 n-alcóirib.

AR A OTUGTÍ SAUL. ASUR ḡABODAR DO RĤA CLOĀIB 1 58
 STIOPĀN ASUR É AS ḡLAOTĀC AR ŪIA, ASUR: A TĪGEARNĀ
 ÍORA, ḡLAC CUGAT M'ANAM! ADEIREAD RĒ. ANRAN DO 59
 LEIS RĒ É RÉIN AR A ḡLÚINIḲ ASUR DUBAIRĀ RĒ, DO ḡUT
 ĀRO: A TĪGEARNĀ NĀ CUIR AN PEACA RO 1 LEIT NA NODOME
 REO! ASUR NUAIR A BÍ AN MÉIO RIN RĀIŪTE AIGE DO
 TUIT A COTLA AIR RA TĪGEARNĀ.

ASUR BÍ SAUL TOILTEANĀC CUN A BĀIR.

CAIBIŪIOL VIII.

NA SAMARITĀNAIS ŪĀ N-IOMPŌD AS PILIB CUN AN ĀREIŪM ASUR
 AN COILLTEĀNĀC ŪĀ BĀIRTEAD AIGE.

ANRAN DO DEINEAD, INR NA LAETIB ¹ RIN ÍOE ANA-ŪIAN 1
 AR AN EAGLAIR A BÍ 1 NLEPŪRALEM ASUR DO RḡAIREAD NA
 NODOME ḡO LEIR TRĒ ĀRÍOCĀIB LŪNĀĒA ASUR SAMARĪA, AC
 AMĀIN NA N-ARPOIL. ASUR CUG NODOME NODĀ AIRĒ 2
 DO STIOPĀN ASUR ĀDOINEADAR É ḡO MŌR. AC BÍ LEIR- 3
 RḡRIOR AS SAUL 'Ā ŪĒANAM AR AN EAGLAIR, É AS ŪUL
 IRTEAD INR NA TIGTIB ASUR RIR ASUR MNĀ AIGE 'Ā ĀARRAC
 AMĀC ASUR É 'ḡĀ ḡCUR 1 MBRAISŪINEAR.

AC AN MUINNŪIR A RḡAIREAD DO ḡLUAIREADAR RŌMPA 4
 AS CROBḡḡAOILE BRĒITRE ŪĒ. ASUR CUIR PILIB RIOR 5
 ḡO CĀTAIR SAMARĪA ASUR BÍ RĒ AS CROBḡḡAOILE ĀRIORT
 ŪŌIB RIN. ASUR CUG NA NODOME AIRĒ DO ĀAINNT PILIB 6
 ASUR Ū'ĒIRTEADAR LEIR DO TOIL A CĒILE, MAR CONNACADAR
 NA MÍRŪILŪTĪ A BÍ AIGE 'Ā ŪĒANAM. MAR BÍ A LĀN ACU 7
 'NA RĀIB RPIORĀIŪÍ TRUAILLIḡTE IONTA ASUR ḡO N-IM-
 TĪḡŪIR ARĀ AS ÉḡĒAM ḡO N-ĀRO. ASUR A LĀN A BÍ 8
 MILLTE ASUR A BÍ BACĀC DO LEISIREAD IAD.

Ū'Ā BRĪḡ RIN BÍ ĀĀAR MŌR RA CĀTAIR RIN. AC BÍ REAR 9
 AIRĒTE Ū'ĀR B' ĀINIM SÍMŌN ASUR BÍ RĒ 'N-A ŪRAOI RA
 CĀTAIR RŌIME RIN ASUR É AS MEALLĀD MUINNŪITRE SAMARĪA.
 'ḡĀ RĀD ḡUR ŪUINE MŌR ÉISIN É, ASUR CUGĀD NA NODOME 10
 ḡO LEIR, BEAS ASUR MŌR, CLUAR ŪŌ, ASUR ŪEIRŪŪIR:
 CŌMĀCT ŪĒ É REO, AN CŌMĀCT AR A OTUGTĀR MŌR-

- 11 cōmāct. Aḡur o'ēirtioir leir, mar bīodan meallta
 12 le n-a cūio oḡaoiḡeācta aige an feaḡ aḡḡaḡ. Ac
 nuair a cḡeioeādan ḡilīb aḡur é aḡ cḡaoḡḡḡaoile
 1 i oḡaoḡ ḡiḡeācta Oé, oḡ baĩḡeāḡ iāo, ioir feaḡaib
 13 aḡur mnā, i n-aĩnim šora Cḡioḡḡ. Anḡan oḡ cḡeio
 Símōn fēin aḡur oḡ baĩḡeāḡ é, aḡur o'fan fé i
 bḡoḡair ḡilīb. Aḡur nuair a cīoḡ fé na mĩḡḡũĩḡĩ
 o'ā nḡéanāḡ, aḡur na cōmācta ḡar na beaḡḡaib, bīoḡ
 ionḡna aḡur aĩḡaḡḡ air.
 14 Anḡan o'airiḡ na h-Aḡpoil a bī i n-leḡũḡaleḡ ḡo
 ḡaib Samariā ḡar éir bḡéĩḡir Oé oḡ ḡlacāḡ aḡur
 15 cūĩḡeādan ḡeādan aḡur Eḡin aḡ ḡḡaĩḡ oḡḡa. Aḡur
 nuair a ḡānādan ḡeĩneādan ḡuĩḡe an a ḡon, ḡo nḡlac-
 16 faĩḡoir an Spioḡaio Naom̃. Ųir nī ḡaib ḡaḡaĩḡe aige
 ḡōḡ i n-aoinne acu; nī ḡaḡḡan ac baĩḡḡe i n-aĩnim
 17 an ḡiḡeāḡna šora. Anḡan oḡ cūĩḡeādan a lāma oḡḡa
 aḡur oḡ ḡlacāḡan an Spioḡaio Naom̃.*
 18 Nuair a cōnnaic Símōn, āḡ, an Spioḡaio o'ā ḡaḡ-
 aĩḡ ḡḡé šul fé lāim na n-Aḡpol oḡ ḡaḡḡaĩḡ fé aĩḡeāḡ
 19 oḡib, aḡur šuḡaĩḡ fé: ḡuḡaio ḡōḡḡa an cōmāct
 ḡan, i oḡḡeo, an ḡ-é ḡo ḡcūĩḡeāḡ mo lāim aĩḡḡo nḡlac-
 faioḡ fé an Spioḡaio Naom̃. Ųuḡaĩḡ ḡeādan leir, āḡ:
 20 šoe an oḡ cūio aĩḡḡo aḡur oḡḡ fēin, Ųir oḡ mēaḡair
 21 ḡur fēioir ḡaḡaĩḡar Oé o'fāḡail an aĩḡeāḡ. Nī'l
 ḡaĩḡ nā baĩḡ aḡaḡḡa leir an nḡnó ḡo, mar nī šĩḡeāc
 22 oḡ cḡoĩḡe i lāḡair Oé. Oéin aĩḡḡiḡe, o'ā bḡiḡ ḡin,
 ḡa n-olc ḡo aḡā šéanḡa aḡaḡ, aḡur iāḡḡ an Ųia, fēāc-
 aĩḡ an maĩḡḡi šuĩḡ an ḡmuĩneāḡ ḡo a ḡāĩniḡ aḡ cḡoĩḡe.
 23 Ųir cīm ḡo bḡuĩḡir i nḡombḡaḡ ḡeĩḡḡḡin aḡur fé
 24 cūibḡeāc an uĩḡ. Aḡur o'fḡeāḡair Símōn aḡur
 šuḡaĩḡ: Cūĩḡ-ḡe bũḡ nḡuĩḡe cūn an ḡiḡeāḡna an

* Ver. 17. "Oḡ cūĩḡeādan a lāma oḡḡa." Cūĩḡeāḡ na h-Aḡpoil šaoine fé lāim eaḡḡoĩḡ leir na lāma cūn oḡḡa, aḡur le ḡuĩḡe šéanāḡ, aḡur leir ḡin oḡ ḡlacāḡ na Cḡioḡḡuĩḡḡe an Spioḡaio Naom̃. ḡan āḡḡar oḡ ḡlacāĩḡoir ḡḡāḡḡa an Spioḡaio Naom̃ nuair a baĩḡḡḡi iāo, ac nī ḡuḡḡi šōib an uair ḡin an ḡoḡḡionḡaḡḡ ḡḡāḡḡa aḡur na ḡioḡḡaĩḡi eile ḡin a ḡuḡaḡ šōib neaḡ cūn an cḡeioĩḡ a š'āomāĩḡ ḡo h-oḡḡaĩḡe; ḡioḡḡaĩḡi a ḡlacāĩḡoir 'n-a šiaioḡ ḡan Ųḡ na h-eaḡḡoḡaib i ḡaḡḡaĩḡḡ šul fé lāim eaḡḡuĩḡ.

mo fion ionur ná tiocfaid orm don níod de rna neitid
rin atá fáilte agaid.

Agur tánaodair-ran tar n-air go Ierúsaleim tar 25
éir briaotar an tigearna do dearbhad agur do labhairt,
agur deineadair craobhghaoile tré n-a lán de éiríochaid
na Samariotánac.

Anran do labhair ainseal an tigearna le Bilib agur 26
dubhairt ré: Eirigh agur imtigh ó deir cun na n-áice
'na bfuil an bótar ó Ierúsaleim go Sára; ir fárad
an áit. D'eirigh ré agur o'imtigh ré. Agur féad, 27
bí fear ó Étiópia, coillteánac cómadac le banrígin
Étiópia, le Canthacé, fear a bí or cionn a faidbir
go léir aici, agur bí ré tar éir teadt go Ierúsaleim
cun Dia o'adrad; Agur bí ré ag dul tar n-air agur 28
é 'n-a fuide 'n-a carbad, agur Iráiar fáid aige o'á
léige. Agur dubhairt an Spioraid le Bilib: Imtigh 29
anonn agur cuir tu féin i n-áice an carbad rin.
Táinig Bilib i n-áice agur o'airigh ré é ag léige Iráiar 30
fáid, agur dubhairt ré: An dóig leat a' dtuiseann
tú an níod atá agat o'á léige? Dubhairt reirean: 31
Agur conur ir féidir dom é cuirgint mura dtair-
beánad duine éigin dom é? Agur o'iarh ré ar Bilib
dul ruar agur fuide i n-áice. Agur ríod an áit de'n 32
rghriúir a bí aige o'á léige: ¹Do reólad cun a
mairbta é mar a reóirí caora; agur, ar nór an uain
a bead gan sut i látar a dearbóir, níor orghail ré
a beal i n-úmluigeadt do tógad uaid a bpeit- 33
eamantair. Cé neóirí a geinealac? Oir tógfai a
beata de'n tcalam. Agur o'fneadair an coill- 34
teánac agur dubhairt ré le Bilib: Atcuingim ort cia
air go labramh an fáid an cainnt rin? an air féin nú
an ar duine eile? Anran o'orghail Bilib a beal agur 35
turnuigh ré leir an rghriúir rin agur do craobhghaoil
ré íora dó. Agur, ag cur na rlige díod dóid tán- 36
adair mar a faid uirge, agur dubhairt an coillteánac:
féad an t-uirge, cad 'tá am corgh air go mbairtí me?
Ac dubhairt Bilib: Má creideann tú do' éiríod go 37
n-iomlán ní muid é. Agur o'fneadair reirean agur

38 ουβαιρτ: Cneirim gur b'é Mac Dé Íora Cníort.* A gur
 o'óruiḡ ré an carbad do rtor agur túrlingeadar
 39 ardon ra n-uirḡe, pílib agur an coillteánac, agur do
 bairt ré é. A gur nuair a tándadar aníor ar an uirḡe
 o'fuaḡaiḡ Spioraido an Tíḡearna pílib agur ní feacaid
 an coillteánac a tuille é. Ac o'imtiḡ ré a bótar féin
 40 agur átar air. A gur do fuaḡad pílib i n-Árótor agur
 ḡluair ré trío an o'tír aḡ craobḡḡaoile an tSoirḡéil
 inḡ na cataraḡaid ḡo léir cun ḡo o'táiniḡ re ḡo
 Caéaraéa.

CAIBIDÍOL IX.

iompaíl póil cun an éreirim, agur a óioḡar. énéar o'á
 leiḡear aḡ Peḡdar, ḡ Caibita o'á cóḡaint aḡe ón mbár.

- 1 A gur táiniḡ ¹ Saul, agur é aḡ ríor-féirde baḡarta
 báir i n-aḡaid o'eirḡiobul an Tíḡearna, aḡ triall ar
- 2 píuínra na raḡart, A gur o'iarḡ ré air leitreaḡa
 tábairt do ḡo Óamarcuḡ, cun na rinaḡóḡ, i o'treó
 o'á bḡaḡad ré don o'aoine, fir 'ná mná, de 'n trliḡ rin,
 ḡo o'tabarraḡad ré leir iad ḡabḡa ḡo Ierúsaem.
- 3 ² A gur aḡ cur na rliḡe o'é o'ó do tárla ḡo o'táiniḡ
 ré i ḡcóḡḡar do Óamarcuḡ, agur ḡo n-obann do lar
- 4 roluḡ ó neam 'n-a tímpul. A gur tuit ré cun tailim
 agur o'airiḡ ré an ḡut ḡá ráo leir: A Saul, a Saul,
- 5 cao cuḡe ḡo bḡuilir am ḡéarleanmáint? A gur
 oubairt reirean: Cía n-é tu, a Tíḡearna? A gur eirean:
 Míre Íora 'na bḡuilire am ḡéarleanmáint, ir cruaid
- 6 ort beit a' rpeaḡuíoil i n-aḡaid an píocaire. A gur
 oubairt reirean agur é aḡ crit le n-uatbár: A Tíḡ-

¹ ḡal. i. 13.

² *Infra* xxii. 6, xxii. 10, xxvi. 12; 1 Cor. xv. 8, 2 Cor. xii. 2.

* Ver. 37. "Má éreireann tú o'o' éroirde ḡo h-iomlán," ḡrl.
 ir minic ná h-ainimniḡeann an ḡḡirptiúir ac don éeann cínáin
 o' rna meónaid píactanaḡa, mar a o'eintear anro, .i. cneireadh,
 bioḡ ḡo bḡuil meóin eile acá píactanaḡ cóḡm mairt, .i. o'ólár
 croirde agur o'ócár agur ḡráo do Óia. Ac beireann cneireadh
 leir iomláine croirde, agur ḡac don ruo acá píactanaḡ cun
 rlanuḡte.

earna, cao iʀ coil leac a d'eanfaimh? ʒsur duðairc 7
an Tiʒearna leir: Eirig ʒsur imtis irtac ra catair
ʒsur neorpar ra n-ait rin tuit cao ta ʒac le
deanamh. ʒsur na fir a bi le n-a coir bioðar 'n-a
rearam ʒsur uatbar oita, ʒsur iao ʒs eirtac leir
an nʒut ʒsur na reacadar doinne. ʒsur o'eirig 8
Saul de'n calam ʒsur o'orgail re a fuile ac ni reacar
re don nio. ʒsur do ruʒadar ar laim air ʒsur do
reoladar irtac i nDamarcur e. ʒsur bi re anan 9
tri la ʒan maðarc, ʒsur nior cat re bia 'na deoc.

ʒsur bi i nDamarcur duine de deirgiobulair an 10
Tiʒearna ʒsur Ananias ab ainim do, ¹ ʒsur duðairc
an Tiʒearna leir, i n-airling: A Ananias! ʒsur
duðairc reirean: Taim anro, A Tiʒearna! ʒsur 11
duðairc an Tiʒearna leir: Eirig ʒsur imtis ʒo oti
an trraio ar a otugtar an Oireac, ʒsur loirg, i otig
luidair, fear o Carrur ʒur b'ainim do Saul; mar,
reac, ta re ʒs ʒuide de. (ʒsur connaic re an fear o'ar 12
b'ainim Ananias ʒsur e ʒs teac irtac ʒs triall air
ʒsur ʒs cur a laim air cun maðairc a catairc do.) Ac 13
o'freasair Ananias: A Tiʒearna, o'airigear i otaob
an fir rin, o n-a lan, meio na n-olc ac a deanta aige
do o'naoin i n-Ierusalem: ʒsur ta uʒtarar anro 14
aige o uactarandair na rʒart cun na noaoine a
ʒlaodann ar t'ainimre do ʒabail. Duðairc an 15
Tiʒearna leir: Imtis oit, oir iʀ airtac toʒta an fear
ran ʒamra cun m'ainime breit i ladar ʒeinte ʒsur
rigte ʒsur clainne Ippael. Mar cairbeanraora do 16
cao iao na neite moia ac le fulang aige ar ron
m'ainime. ʒsur o'imtis Ananias ʒsur cuair re 17
irtac ra tig ʒsur cur re a lam air ʒsur duðairc
re: A Saul, a bratar, an Tiʒearna iora a cairbein
e fein tuit ar an rlig ʒsur tu ʒs teac, do cur re
mire cuʒac ionur ʒo breicra ʒsur ʒo lionfi de'n
Spioraid naom tu. ʒsur lartreac do tuit mar 18
beo ʒaimni o'a fuilid ʒsur fuair re a maðarc ʒsur
o'eirig re ʒsur do bairteac e. ʒsur cat re bia 19
ʒsur tamis neart do. ʒsur o'fan re paitc laetanta
i bfoair na noirgiobul a bi i nDamarcur.

¹ *Infra* xxii. 12.

- 20 Agus láitneac, inr na rinagógaib, bí ré as rean-
 21 móin i n-áth Íora, sur b' é Mac Dé é. Agus bí
 uachtár ar a maib as éirteac leir, agus deiridí:
 Nác é seo an fear a bí as déanamh íde i n-Ierúsaleim ar
 an muinntir a glaothad ar an ainim rin, agus nác é
 22 gnó a tús anro é ná cun iad do bheir leir gabta as
 triall ar uachtaránaib na ragar? Ac bí Saul as
 neartú go móir agus é as cur na n-Iúdaic ar mear-
 aíde, a maib i n'Damarcus díob, toirg é beir gá deim-
 niú sur b' é rin an Críost.
- 23 Agus nuair a bí a lán laetanta caitte dein na
 Iúdaic a beartú, do toil a céile, go marbódair é.
 24 Ac do fuair Saul eolur ar iad a beir ar a tí. ¹ Agus
 bí luict cimeáda acu ar na geataib do ló agus d'oirde,
 25 cun go marbódair é. Ac do tóg na deirgiobuil é
 ra n-oirde agus cuirteadair ríor de dhuim an falla
 26 é i gcireán. Agus táinig ré go Ierúsaleim agus
 meir ré dul leir na deirgiobuil, ac bí eagla acu go
 léir poimir agus ní creidfidir sur deirgiobul é.
- 27 Ac do tóg Barnabas é agus do rug ré as triall ar
 na n-Arpoil é agus d'innir ré díob conur mar a
 connaic ré an Tigearna ar an rlig agus sur labair ré
 leir, agus conur mar a dein ré obair calma i n-ainim
 28 Íora, i n'Damarcus. Agus bí ré 'n-a bfochair, as
 gabáil amac agus as gabáil irteac i n-Ierúsaleim
 agus obair calma aise 'a déanamh i n-ainim an Tig-
 29 earna. Do labrad ré mar an gcéadna leir na sein-
 tib agus bíod ré as díorpoirteac leir na Sreagais;
 30 agus bíodair ran a d'iarraid é cur cun báir. Fuair
 na bráitne an níó rin amac agus do rugadair go
 Caerapá é agus cuirteadair ar ran go Carrur é.
- 31 Agus bí ríotcáin as an eagla ar fuir Iúdaea go
 léir agus ar fuir Sairilí agus Samaría, agus bí rí as
 dul ar aghaid as gluaiseac i n-eagla an Tigearna,
 32 agus i dá líonad le rólár an Spioraid Naomh. Agus
 do tárla, nuair a bí Peardair as tabairt a cuairt ra
 tímpal orca, go dtáinig ré cun na naomh a bí 'n-a

ḡcomnuíḡe i lġota. Aḡur fuaġr ré ra n-áit rin 'duine 33
 'd'ár b'áinim Énéar, a bġi ḡan lút a ḡéaḡ aḡur a bġi ár
 a leabairġ ár feaġ oġt mblian. Aḡur toubairġ Peaġar 34
 leir: A Énéir, tá an Tíḡearna Íora Crġíort aḡ tabairġ
 rláinte 'duit. Eirġḡ aḡur córuġḡ 'do leabairġ! Aḡur
 'o'eirġḡ ré láit'peaġ. Aḡur cónnaic muinntir lġota ḡo 35
 léir é aḡur muinntir ḡaróna, aḡur 'o'iompuġḡar cun
 an Tíḡearna.

Aḡur bġi i n-loppé bantveirḡiobul aḡur Taibġta ab 36
 ainim 'oi, nú, ár mġinġú, 'Dorcar. Aḡur bġi a lán 'deaḡ-
 ḡníomartġ aḡur a lán 'dearġa aicġ rin 'á 'deanaġ. Aḡur 37
 'do tárla inr na laetġb rin ḡur buaileaġ b'peóite i
 aḡur ḡo b'fuaġr rġi bár. Aḡur 'do níḡar i aḡur cúir-
 eaġar ra t'reóġra uaġtarġaġ i. Ac, ó bġi lġota cóġm- 38
 ḡarġaġ 'do loppé aḡur ḡur aicġḡ na 'veirḡiobuil
 Peaġar a beir ra n-áit rin, cúirpeaġar beirġ fear
 cúḡe 'ḡá rġaġ leir: Ná 'dein níḡnear ḡan teaġt aḡ
 trġall orainn. Aḡur 'o'eirġḡ Peaġar aḡur táinġḡ ré 39
 leó. Aḡur nuair a táinġḡ ré ann 'do ruḡarġar ruar
 é ḡo 'oġi an reóġra mór, aḡur bġi na baint'peaġa 'n-a
 rearġaġ 'n-a tíġpal aḡur iad aḡ rġle 'deór aḡur iad
 aḡ tairbeáint na ḡcótaġ aḡur na mball éaġaġḡ 'oó
 a 'veineaġ 'Dorcar 'oóib. Annran 'do cúir Peaġar na 40
 'daoine ḡo léir amaġ ár an reóġra aḡur 'do leis ré é
 réin ár a ḡlúinġb aḡur 'dein ré úrnuġḡe, aḡur 'o'iom-
 puġḡ ré cun an cúirp aḡur toubairġ ré: A Taibġta,
 eirġḡ! Aḡur 'o'orḡail rġrġi a rúile aḡur cónnaic rġi
 Peaġar aḡur 'o'eirġḡ rġi aniar. Aḡur túḡ ré a lán 41
 'oi aḡur cúir ré 'n-a rearġaġ i. Aḡur 'do ḡlaoiġ ré
 irteaġ na naoim aḡur na baint'peaġa aḡur túḡ ré
 ruar 'oóib i 'n-a beaġaġ. Annran 'do n-inn'peaġ é ár 42
 fuaġo loppé ḡo léir aḡur 'do c'peio a lán 'daoine ra
 Tíḡearna. Aḡur 'do túit amaġ ḡur fan ré mórán 43
 laetanta i n-loppé, i 'oġiḡ fġr ḡur b'áinim 'oó Símon,
 fear leaġair 'do learú.

CAIBIDÍOÍOL X.

Cornéliur d'á ḡlacad irtead ra n-eaglais. Airling ḡeadar.

- 1 Ac bí i ḡCaerariéa fear n-ar d'ainim dó Cornéliur,
taoiriad céad ar an mbuidín airm ar a dtugtar
- 2 an Eadáilead, fear diad n-a raib eagla Dé air féin
agus ar a teaglac, do tugad mórán déarca uaid do
rna daoine, agus a bíod as guirde Dé coitcianta.
- 3 Do connaic an fear ran. i n-airling, go soiléir,
tuairim an naomad trát ra lá, ainseal ó Dia as
teadt cuige irtead, agus duibairt an t-ainseal leir:
- 4 A Cornéliur! Agus duibairt reirean, agus é as
féadaint air agus eagla móir air: Cad é rin, a Tise-
earna? Agus duibairt ré leir: Taid t'úrnuighe
agus do déire imighe ruar, i ḡcuimne, i ládair Dé.
- 5 Agus anoir cuir rin go loppé agus ḡlaid cuḡad
- 6 Simón, ar a dtugtar Peadar. Tá ré ar lóirín
i dtis Simón, fear learuighe leatair, n-a bfuil a
tis ar bhuad na faraise; neórfaid ré rin duit cad 'tá
- 7 le déanamh asat. Agus nuair a d'imtis an t-ainseal,
a bí as caint leir, do ḡlaid ré cuige beirt d'á teag-
lac féin agus fear airm n-a raib eagla an Tisearna
- 8 air, daoine a bí úmal dó. Agus d'innir ré dób ḡad
nib agus cuir ré go loppé id.
- 9 Amáiread a bí cúḡainn, agus idoran as cur na
rlige díob agus as teadt cun na catarad, tuairim
an rémad trát, cuaid Peadar ruar i n-uadair an
- 10 tise cun úrnuighe déanamh. Anran táinig ocrar air
agus ba mian leir bia do cáiteamh. Agus an fad a
bíodar as ollmú an díob dó táinig támhéal air.
- 11 Connaic ré na fladair ar orḡailt agus ártad, mar a
béad bairlín ana-mór agus i d'á leigint anuar, le n-a
- 12 ceitpe cúinnib, ar na fladair cun an tailim. Agus
bí uirt an uile fadair ainmigte ceitpe ḡcor, agus
- 13 piartaí, agus éanlaite an déir. Agus do labair
- 14 ḡut leir: Eirig, a Peadar, agus maid agus it! Ac
duibairt Peadar: Nár leigib Dia go ndéanfainn ran, a
Tisearna, óir níor itear miam bia coitcían ná bia
- 15 neamh-ḡlan. Agus do labair an ḡut airt leir: An

níó a glan Dia ná tabairfe coitcían air! Do deinead 16
 ran trí h-uair ar a céile agus anran do tógad an
 t-áirde tar n-air irtead iní na flatair.

Agus an fáid a bí Peadar 'sá breicniú i n' aigne cad 17
 é an ragar an raobair ran a connaic ré, féad, bí na fín a
 cuir Cornéliur uaid 'n-a fearam as an n-odur, 'sá fiar-
 raiše cá raib tís Símon. Agus do glaothadair agus 18
 o'fiarraighdair an raib Símon ar a tustar Peadar,
 ar lóiróin ra tís. Bí Peadar, ámtad, as cuimneam 19
 ar an ailing agus duhairt an Spioraid leir: féad,
 tá triúr fear ad' lóir. Eirís, dá b'ís fín, agus 20
 imtís fíor agus gluair leó, óir ír mire cuir cúsat
 iad. O'imtís Peadar fíor cun na b'fear agus duh- 21
 airt ré: féad, ír mire adá uaid: Cad cuise go tóan-
 adair? Agus duhraidair-ran: Cornéliur, an tairiad 22
 céad, fear adá fíoraonta úmal do Dia agus go b'fíul
 meaf mór as na lúdaís go léir air, fuair ré f'feara
 ó aingeal naomta 'sá ráib leir fíor a cuir ortra cun
 a tís agus éirtead le cainnt uait. Do ruš ré irtead 23
 iad anran i gcóir na h-oidce. Agus o'eirís ré
 amáirad a bí cúšainn agus gluair ré i n-aonfead
 leó, agus cuaid raint de rna b'ráirib ó loppé le n-a
 coir.

Cuaid ré irtead i gCaerapéa an lá 'n-a diad ran, 24
 agus bí Cornéliur as feiteam leó agus a glolta agus
 a cáirde cruinnishte aise. Agus do tárla nuair a 25
 táinís ré irtead go tóainís Cornéliur 'n-a coinnib
 agus sup fléad ré asá coraib sá onórú. Ad do 26
 tós Peadar ruar é agus duhairt ré: Eirís! Duine
 iread mire féin, leir. Agus táinís ré irtead ra tís 27
 agus é as cainnt leir, agus fuair ré an mórcaid
 daoine cruinnishte irtis,

Agus duhairt ré leó: Ír eól daoib'fe conur mar 28
 ír uršrāin o'fear lúad baint ná comluadair a
 déanam le cine iarda, ad do táirbedin Dia dómra
 san coitcían ná neamglan a tabairt ar aon duine.
 Dá b'ís fín, cóm luad agus a cuiread fíor orm 29
 tánas san rtao. Fíarraisim, uime fín, cad cuise
 sup cuireadair fíor orm?

Agus duhairt Cornéliur: Ceit'fe lá ó fín, go tici 30

- an uair reo, bíor am tuis um an naomhach trát agus
me as suíthe, agus féad, do fearaim fear ar m'asú
31 amad agus éadac seal air agus duibairt ré: A Cor-
néliur, tá éiríte le o' suíthe agus tá cuimne ar do
32 déiric i láthair Dé. Cuir fíor go loppé, dá b'íis rin,
ar Símon ar a dtugtar Peadar: tá ré ar lóiróin
i dtuis Símon, an fear leatuisíte leatair, i n-aice na
33 faraise. Anran do cuirear fíor oirra láithreac agus
ir maié an teacé asatra é. Agus táimio go léir
anro anoir do láthair cun éirteacé le gac uile níó
a o'óiróis Dá duir.
- 34 Anran o'oróil Peadar a béal agus duibairt ré:
Ir léir dom le fírinne ná féadann Dá do ¹ fear-
35 rain reacéar fearra, Ac go b'féadann ré do'n t-é
rin, inr gac cine, 'na mbíonn a eagla air agus a deir-
36 eann fíoraontacé.* Do cuir Dá an b'iaéar cun
clainne írreáil, as fósairt ríocána tré íora Críort,
37 (riné ir Tígearna ar gac uile níó): Ir eól daoiré
an focal a labrao ar fuio lúdaéa go léir, ² óir do
turnuis ré ó Šaililí tar éir an bairte a éraob'rgaoil
38 Eóin: Íora ó Naracet: conur mar do ong Dá é
leir an Spioraio Naom agus le cómacé, agus sur
gluair ré as déanam tairbte agus as leigear na
n-daoiné a bí fé annmaé an diaóil, coirg Dá beir
39 leir. Agus ir fínnite rinne ar gac níó dár deir ré
i gcríe na nlúdaé agus i n-lerúralem, sur cuiread
40 cun báir é 'da érocao ar an gcrann. Agus do tóg
Dá ó'n mbár é an trear lá agus tuis ré le feirgint

¹ Deut. x. 17; ² Par. xix. 7; 1óh xxxiv. 19; Easna vi. 8;
eccl. xxxv. 15; Róm. ii. 11; Gal. ii. 6; i Peao. i. 17.

² Lúc. iv. 14.

* Ver. 35. "Inr gac cine." 7rl., .i. ní lúdaíis amáin ac
geinte leir, pé cine sur díob íao, acá tairneamác i láthair Dé,
má tá eagla Dé oiré agus má deirío ríao deag-oirneacé. Ac
tuigtear i gcóinnuise náé fuláir díob an creideam fírinneacé a
beir acu, óir "gan creideam (deir póil naomh, Eab. xi. 6) ní
féoir Dá do íarám." Seadain, dá b'íis rin, an thuinnitir a
deir, a' b'íis na cainnte rin, sur féoir do lué gac creidim
beir tairneamác i láthair Dé. Mar ó náir éainis ó Dá ac an
creideam fírinneacé, ir léir sur ó acáir an éiríis acá gac
creideam fallra, agus náé féoir díob gan beir míteamác i
láthair Dé na fírinne.

é, ní 'do'n pobul go léir, ac o'fínniúib a bí ceapaithe 41
 as Dia roim ré: 'dúinne, a cáit bia asur deoc i
 n'focair tar éir eiríste 'do ór na mairb. Asur 42
 o'órúis ré 'dúinn cradóirgaoile 'déanam 'do rna
 daoine, asur fiaónaire 'déanam air sur b'é féin atá
 ceapaithe as Dia cun beic 'n-a bpeiteam ar beoib
 asur ar mairbaid. ¹ Ir air reo a 'deinid na fáide go 43
 léir fiaónaire, sur i n'ainim-rean atá maiteamnadur
 peacá le fáidil as gac doinne a cpeirdeann ann.

An fáid a bí Peadar as fáid na cainnte rin 'do túir- 44
 ling an Spioraid Naom ar a raib as éirteact leir an
 mbriatár. Asur luic an timpallgearrta a táinig 45
 i n-aonfeact le Peadar, bí uatbár orá a fáid sur
 táinig gárrta an Spioraid Naom ar na geintib. Mar 46
 bíodar as éirteact leó as labairt na 'deangtáda asur
 as mórad Dé. Anran o'fpeasair Peadar: An 47
 féidir o'doinne an t-uirge címeá uainn rar a
 mbairtí na daoine reo atá tar éir an Spioraid
 Naom a glacadó cóm maic linn féin? Asur o'órúis 48
 ré iad 'do bairte i n-ainim an Tigearna Íora Críort.
 Anran o'iarraodar air fanmáint 'n-a bfochair raint
 laetanta.

CAIBIDÍOL XI.

Peadar gá táirbeáint go raib an ceart aige 'á 'déanam nuair
 a bí ré as glacadó na ngeinte irteact ra n-eaglar. Iompóó a
 lán i n-antioch.

Asur o'airis na n-arpoil asur na briatpe a bí i 1
 n-lúadéa sur glac na geinte, leir, briatár Dé. Anran 2
 nuair a cuaid Peadar ruar go Ierúsalem bí luic
 an timpallgearrta as aignear leir, Asur deiridí: 3
 Cad cuige 'duic dul amearg daoine gan timpall-
 gearradó orá asur bia cáiteam 'n-a bfochair? Asur 4
 turnuis Peadar asur o'innir ré an rgeal 'doib trío
 ríor, mar reo

Bíor i gcaitar loppé as 'déanam urnuishte asur 5

- táinig táimneál oim agus connac airtling, ártac mar
beaó bairlin mór o'á leigint anuas ar na flatair le
n-a ceitpe cúinnib, agus táinig an bairlin am' aice.
- 6 Agus o'féadar irteac inti 'gá breitniú agus connac
ainmnište ceitpe scor an domain agus beitióis
7 agus piartaí agus éanlaite an aéir. Anran o'airi-
ear sut 'gá ráó liom: Eirig, a pheadair, mairb agus
8 it! Agus dubart: Ní déanfao, a Tigearna, óir
níor cuair bia coitcían ná bia neam-šlan am béalpa
9 riam fór. Agus o'freagair an sut ar na flatair
an tarna. h-uair: An níó a šlan Dia, ná tabairpe
10 coitcían air! Do veineao an méio rin trí h-uairpe
ar a céile agus anran do cógaó na neite go léir ruar
11 inr na flatair airir. Agus le n-a linn rin riúo as
an oitig 'na raóar triúr fear a cuireao as triall oim
12 a' Caeraraéa. Agus dubairt an Spioraio Naom liom
oul leó gan ceirt oim. Agus cuair an reirear
brátar ro le m'coir, agus cuamair irteac i oitig an
13 fir. Anran o'innir reirean oúinn conur mar a
connaic ré, 'n-a tíg féin, ainšeal 'n-a fearam, agus
go noubairt an t-ainšeal leir: Cuir fíor go loppé ar
14 Símon ar a oitigtar pheadair, agus labairfao ré leat
cainnt a raorfaio tu féin agus do teaglac go léir.
- 15 Anran nuair a turnuigear ar cainnt do túrling an
Spioraio Naom oirta fé mar a túrling ré orainne
16 i oitirac. Agus cuimnišear ar focal an Tigearna,
mar aoubairt ré: ¹Óein Eóin bairte le h-uirge ac
17 bairtfa ríbre leir an Spioraio Naom. Oá briš rin,
má tús Dia oóibrin an šárta céaoa a tús - ré
oúinne nuair a creideamair ra Tigearna íora Críort;
cia'n b'é mire go bfeadfainn corš a cur le Dia?
- 18 Nuair airišoar an méio rin o'éirteaoar, agus
tušaoar šlóipe do Dia agus dubraoar: Seao ac
tá airtighe cun na beata tabarta as Dia do rna šein-
tib féin

- 19 Agus na daoine úo a ršaipeao mar šeall ar an
oitioblóio i otaob Štiopáin do řiublaoar cóm
faoa le řoenicé agus le Cuppur agus le h-Antioó,

¹ Mat. iii. 11; marc. i. 8; Lúc. iii. 16; eóin. i. 26.

gan an focal do labairt le h-aoinne ac̃ le lúdaíḡ amáin. Ac̃ bí cuio acu aḡur Cupriánaíḡ ab ead̃ iad̃ aḡur Cup- 20 énéaca, aḡur nuair̃ a cuad̃ar ir̃teac̃ i n-Áncioḡ bíoir̃ aḡ camnt̃ leir̃ na ḡréaḡaíḡ féin aḡ tabair̃t eóluir̃ ar̃ an tTigearna f̃ora d̃óib̃. Aḡur bí lám̃ Dé leḡ aḡur 21 do h-iompuiḡeac̃ cuio m̃ór d̃aoine cun c̃reioim̃ an Tigearna.

Anran do táinig tuair̃ir̃ḡ na neit̃ riñ cun a ḡcluar̃ 22 do luḡt̃ na h-eaḡailre a bí i n-Ierúsaleḡ aḡur cuir̃-ead̃ar Darnabar ḡo h-Áncioḡ. Táinig fé aḡur c̃onnaic̃ 23 fé an ḡrárc̃a ó D̃ia aḡur bí átar m̃ór air̃ aḡur t̃uḡ fé c̃ómair̃le do r̃na d̃aoine ḡo léir̃ beit̃ rearaḡac̃ 'n-a ḡc̃roide aḡur leanm̃aint̃ do'n Tigearna. Óir̃ fear̃ 24 f̃óḡanta b'eac̃ é a bí lán de'n Spioraio Naom̃, aḡur de c̃reioeam̃. Aḡur do t̃uḡac̃ cuio m̃ór d̃aoine cun an Tigearna.

Anran do cuair̃ Darnabar ḡo Tarur̃ aḡ loir̃ḡ 25 Saul aḡur nuair̃ a fuair̃ fé é t̃uḡ fé leir̃ ḡo h-Áncioḡ é. Aḡur t̃uḡad̃ar bliain iomlán i ḡc̃óm̃luad̃ar na 26 h-eaḡailre ann, aḡur d̃einead̃ar pobal m̃ór do t̃eaḡar̃ḡ, i t̃c̃reḡ ḡur̃ i n-Áncioḡ a t̃uḡac̃ ar̃ t̃c̃uir̃ C̃ríor̃c̃air̃ḡte ar̃ na d̃eir̃ḡiobuil.

Aḡur iñr̃ na laetib̃ riñ do táinig f̃áir̃í ó Ierúsaleḡ 27 ḡo h-Áncioḡ. Aḡur d̃'eir̃ir̃ḡ d̃uine acu rañ d̃ár̃ 28 d̃'ainim̃ aḡabur̃ aḡur t̃uḡ fé le t̃uir̃ḡint̃, ó'n r̃pioraio, ḡo raib̃ ḡor̃c̃a m̃ór le t̃eaḡt̃ ar̃ an r̃aḡḡal ḡo léir̃, aḡur do táinig rañ fé Claudiur̃. Aḡur do d̃ear̃c̃uig̃ 29 na d̃eir̃ḡiobuil, ḡac̃ aoinne do r̃éir̃ a ḡur̃c̃ail, cad̃air̃ a cur̃ aḡ t̃riall ar̃ na b̃ráit̃re a bí 'n-a ḡc̃óm̃nuig̃e i n-lúdaéa. Aḡur d̃einead̃ar rañ. Cuir̃ead̃ar an 30 cad̃air̃ cun na reanóir̃í le Darnabar aḡur le Saul.

CAIBIDÍOL XII.

ḡéar̃leanm̃aint̃ h̃ér̃óio. Read̃ar d̃á f̃uor̃ḡail̃e aḡ aing̃eal. Pionór ar̃ h̃ér̃óo.

Le linn na h-aímr̃ire c̃éat̃na do cuir̃ h̃ér̃óo, an 1 r̃í, a lám̃a cun uilc̃ a d̃éanaḡ ar̃ cuio de m̃uinñc̃ir̃ na h-eaḡailre. Aḡur do m̃air̃b̃ fé Séamur̃, t̃ric̃áir̃ Eóin, 2 le claiḡeam̃.

- 3 Anran, nuair a connaic ré sup taitn an gníomh ran
leir na lúdaíς ceap ré pheadar leir do shabáil. 1
- 4 laetibh an aráin san giorc ab ead é ámtac. Do shuib
ré é agusur cuir ré i bpríorún é agusur cuir ré ceitre
ceatrain de luct airm 'gá cimeádo, cun go dtadarrfao
ré i látair an pobuil é tar éir na cárga.
- 5 Anran bí pheadar ra príorún, ré cimeádo, ac bí
únnuigte as dul ruar cun Dé ar a fion, san rtao, ó'n
easlaí go léir.
- 6 Agusur nuair a bí hérodo cun é tabairt or cómair
na ndaoine, bí ré an oirde céadna ran 'n-a luige
roir beirt luct airm, agusur é ceangailte le dá rlabra.
Agusur bí luct cimeádo lairmuic de'n dorur as cimeádo
7 an príorún. Agusur féac, do fearaim aingeal ó'n
o-Tigearna i n-aice leir, agusur do lar solur ra
treóma, agusur do buail an t-aingeal ra élaacán é
agusur dúiríς ré é, agusur dubairt ré: Eiríς o'urcar!
- 8 Agusur do tuit na rlabraí o'á lámaibh. Agusur dubairt
an t-aingeal leir: Cuir umac do éirí agusur do bpróga
Agusur do deir. Agusur dubairt ré leir: Cuir umac
9 do bpat agusur lean me. Agusur bí ré 'gá leanmairt
amác, agusur ní raibh 'fíor aige sup b'fíor sup b'aingeal
a bí 'gá déanam; ac ir amlaibh a ceap ré sup b'airling
10 a bí aige dá feirgint. Agusur cuadar tar an gcéad
luct fairé agusur tar an tarina luct fairé, agusur tán-
adar cun an geata iarainn, an geata cun na catarac,
agusur o'orgail an geata uairó féin doibh. Cuadar
amác agusur ríúbluigeadar don trráio amáin, agusur
anran o'imtíς an t-aingeal go h-obann uairó.
- 11 Anran do táinig pheadar cuige féin agusur dubairt
ré: Tá fíor asam anoir go fíor sup b'é an Tigearna
do cuir a aingeal cuşam 'am fuargailt a' láim
hérodo agusur ó gac níbh 'na bfuil an pobul lúdaíς as
12 rúil leir. Anran, ar a máctnam, táinig ré cun tige
máire, mátaí Eóin ar a dtugti Marcus, agusur bí
mórán daoine cruinnigte ann agusur iad as déanam
13 únnuigte. Buail ré cómla an doruir. Táinig amác,
14 'gá freasairt, cailín 'nar b'ainm di Rodé. Agusur
o'aitin rí gac pheadar, agusur le méir an átaí a bí
uirti níor orgail rí an doruir ac do rí rí irteac agusur

t'innir rí go raibí Peadar a5 an n-*poor*. Dubhadar- 15
 ran léi: Ar buile acaoi. Ac tudaire riri sur d'fion
 é. Agus dubhadar-ran: Iré a aingeal atá ann. Ac 16
 do lean Peadar a5 bualaó. Anran nuair orzalaóar
 agus connacóar é bí uatbár oirta. Ac do bázair 17
 ré le n-a láim oirta éirteact, agus t'innir ré dób
 conur a tug Dia amac ar an bpríorún é, agus tuda-
 aire ré: Innir na neite rin do Séamur agus do rna
 bráitrib! Agus cuairé ré amac agus t'imtis ré go
 n-áit eile.

Nuair a táinig an lá bí céimigráó* náir beas imear5 18
 na raigdiúirí i t-*caó* a bí imigte ar Peadar.
 Agus nuair a t'iarí Hérod é agus ná raibí ré le 19
 fá5ail cuir ré ceirtú ar an luct cimeáota agus
 t'órouis ré iad do cup cun báir, agus t'imtis ré
 rior ó lúdaea go Caeraráa agus t'fan ré ann.

Agus bí fear5 air cun muinntire Tuire agus cun 20
 muinntire Síóón. Tánadóar-ran ámtac, do toil a
 céile, a5 triall air, agus deineadóar muinntear5ar le
 blartur, fear reómpa an rí, agus t'iaradóar riotcáin,
 coir5 a tóir féin a beir t'á cotú ó'n rí. Anran, lá a 21
 bí ceapaithe cuige, bí Hérod 'n-a ruidé ra ruidé
 breite agus éadóac ríog5a uime agus dein ré óráio
 dób. Agus deiread na daoine, '5á molaó: Ni 22
 5utana ó duine iad ac 5utana ó dia éigin. Anran, 23
 láitread bonn, do buail aingeal an Tigearna é, coir5
 náir tug ré an onóir do Dia, agus dein bró piartaí
 dé agus iad 'á t'ite, agus fuair ré bár.

Agus t'fár briatar an Tigearna agus do méad- 24
 úigead é.

Agus táinig Barnabar agus Saul tar n-air ó Ierú- 25
 ralem ¹ nuair a bí a bprítálam déanta acu, agus
 tugadóar leó Eóin ar a t-*cuigi* Marcur.

¹ *Supra* xi. 30.

* .i. cup tpe céile

CAIBIDÍOL XIII.

Saul agus Barnabás o'á gcur amac as an Spioraid Naoim.
Seanmóinu acu 'a déanam i gCuppur agus i n-antioch pírioida.

- 1 Ac bí ra n-eaglais, a bí i n-Antioch fáirí agus teag-
arḡóirí, ar a raib Barnabás agus Simón, ar a otugtí
Simón Dub, agus Lúciur an Cuirénac agus Manacén,
2 cóimḡalta Hérod an tetrarc, agus Saul. Agus
bíodar as déanam ḡnóta an Tigearna agus as déanam
trorḡad agus dubairt an Spioraid Naoim leó:
Deisligib cúgam Saul agus Barnabás cun na h-oibre
3 o'á bfuilid ḡlacaithe gam. Anran do deineadar
trorḡad agus únnuighe agus cuineadar a lámh orḡa-
ran agus cuineadar cun riúbail id.
- 4 Agus fé feólaḡ an Spioraid Naoim cuadar-ran
ḡo Seleucia, agus ar ran, ar faraise, ḡo Cuppur
5 agus nuair a tándar ḡo Salamir bíodar as craob-
rḡaoile bréitir Dé i rinaḡóḡaib na n-lútaḡ.
6 Agus bí Eóin acu ra treirbír, leir. Agus nuair a bí
an t-oileán ḡo leir riúbalta acu cóim farḡa le Paḡor,
fuaradar oḡaoi áirite, fáir fallra, lútaḡ ḡur
7 b'ainm do Bar-leir. Agus bí fé i bfoḡair an
pḡóconruil, Serḡiur Paular, fear ciallmair. Cuir
fé rin rior ar Barnabás agus ar Saul mar ba mian
8 leir briatar Dé do cloirint. Ac bí Elimar, an
oḡaoi, (óir ir mar rin a minighear a ainm) as cur
'n-a ḡcoinnib, a o'iarraib an pḡóconruil o'iomḡail ó'n
9 ḡcreideam. Ac bí Saul, (tá pól mar ainm air leir), lán
10 de'n Spioraid Naoim, agus o'féac fé air agus dubairt
fé: Ó a fíir atá lán de ḡac feall agus de ḡac éiteac,
a míc an diabail a namair ḡac cirt, ná rḡarḡair de
fligtib o'ineada an Tigearna do cur bun or cionn?
11 Ac féac riné lám an Tigearna anoir ort, agus beir
tú do dall, agus ní feicfir an ḡrian, ḡo ceann tamail.
Agus le n-a linn rin do tuit rḡamall air agus doir-
ceadḡ, agus bí fé as cuarḡac 'n-a timpall féacaint
12 an bḡaḡad fé duine tabarrad a lám do. Anran
nuair a connaic an pḡóconruil an níḡ rin do dein fé
ionḡna de teagars an Tigearna agus do creir fé.

Δγυρ ʒuaið þól Δγυρ a muinntir, ar luins, ó þaþor 13
 ʒo þerʒé i bþampilia. ¹ Δc o'imtis Eóin uaca
 Δγυρ o'fill ré ʒo Ierúsaleμ. Δc oó ʒuaið an ʒuið 14
 eile ar Δʒaið tpe þerʒé Δγυρ tánaðar ʒo n-Δntioc
 i bþiriria Δγυρ ʒuaðar irteað ra tpinasóis lá na
 rabbóide Δγυρ þuiðeaðar ann. Δγυρ nuair a bí 15
 léiʒeað na oliʒe Δγυρ na bþaið oéanta ʒuir uac̃taþáin
 na pinasóisge teaðtaipeaðt ʒúca 'ʒá ráð : Δ þeapa,
 a bþaictpe, má tá Δʒaið aon ʒainnt teaʒairʒ oó'n þobul
 abraið i.

Δnran o'eiriʒ þól Δγυρ baʒair ré ciúnar le n-a 16
 láim Δγυρ ouðairt ré :

Δ þeapa o'e þlioct Ippaél, Δγυρ riðpe ʒo bþuil
 eaʒla Oé opaið éirtio liom ! Oo toisʒ Dia an tpleacta 17
 ro Ippaél ar n-aictpeaða Δγυρ o'áruiʒ ré an þobul
 nuair a bíoðar 'n-a ʒcomnuisge ² i ocalam na
 n-éiʒirte Δγυρ tuʒ pe amað ar an áit pin iao le ³ láim
 cómaactað. ⁴ Δγυρ ʒuir ré ruar le n-ambéapaib arpeað 18
 oac̃ao blian ra bþarað. Δγυρ o'ioisʒ ré peact ʒcineaða 19
 i ocalam Canaan Δγυρ ⁵ oó painn ré op̃ta-ran a ʒcuro
 tailim á ʒup ar ʒpannaib. ⁶ Δγυρ 'n-a oiaio ran, 20
 timpall ʒeitre ʒeao Δγυρ caoʒao blian, tuʒ ré
 bpeiteamain oóib, ʒo oti Samuél páio. Δnran 21
⁷ o'iaipnaðar pi Δγυρ tuʒ Dia oóio Saul mac ʒir,
 þeap o'e tpeib Beniamin, ar peað oac̃ao blian.
⁸ Δnran oó ʒuir ré an þeap ran i leit taoib Δγυρ tós 22
 ré ruar ʒúca Oáibio 'n-a pi, Δγυρ tuʒ ré teiptiméir-
 eaðt air nuair a ouðairt ré : ⁹ Tá Oáibio mac
 Ierre fáʒalta Δʒam, þeap oó þeir mo ʒpoide þein,
 þeap a cómlionþaið ʒað nið ir toil liom. Δ' piol 23
 an þir pin, ¹⁰ oó þeir na ʒeallamna, tá Slánuisgeoir
 taðarta Δʒ Dia o'Ippaél, 'ré pin fora. ¹¹ Δγυρ poime 24
 n-a teaðt ran oó ʒpaobʒʒaoil Eóin baipte ʒun aic-
 piʒe oó þobul Ippaél ʒo léir. Δγυρ nuair a bí Eóin 25
 Δʒ cómlionað a ʒuap̃oa ouðairt ré : ¹² Ni mire an t-e

¹ A.D. 42.² exoo. i. 1.³ exoo. xiii. 21 Δγυρ 22.⁴ exoo. xvi. 3.⁵ iorue xiv. 2.⁶ bpeit. iii. 9.⁷ i Riʒ. viii. 5.⁸ i Riʒ. xiii. 14 Δγυρ xvi. 3.⁹ Salm. lxxxviii. 21.¹⁰ i ʒaiar xi. i.¹¹ mai. iii. 1 ; mapc. i. 4 ; lú. iii. 3.¹² mai. iii. 11 ; mapc. i. 7 ; Eóin l. 27.

ir ṭōiḡ lib ir mé, ac féac tá as ceac̃t am ṭiair̃ an
t-é nác fiú me bróḡa a cor̃ do rḡaoile.

- 26 A feara, a bráit̃re, a r̃lioct̃ r̃leac̃ta Ábr̃ahaim,
asur an méir̃ asair̃ ar a br̃uil easla Dé, ir as tr̃iall
orair̃re do cuir̃eas̃ br̃iaṭar an tr̃l̃anuisḡte reo! Óir
níor̃ airt̃in muinnt̃ir̃ Ier̃úsalem é, asur níor̃ airt̃in uair̃le
Ier̃úsalem é, ná ḡutana na br̃air̃, bíor̃ ḡo léiḡtear̃
140 ḡac̃ rab̃b̃oir̃, asur c̃usḡas̃ar br̃eic̃ air̃ asur c̃óm-
28 líoñas̃ar ḡutana na br̃air̃. Asur bíor̃ ná fuar̃as̃ar
aon cor̃ ann ¹ ṭ'iar̃as̃ar ar̃ p̃il̃at ḡo leos̃f̃i ṭōib̃
29 é c̃ur̃ c̃un b̃air̃. Asur nuair̃ a b̃i ḡac̃ níor̃ ṭ'á r̃air̃
r̃ḡr̃ioḃṭa 'n-a ṭaob̃ c̃óml̃ioñta acu ṭōḡas̃ar anuar̃
30 de' n aṭmaṭ é asur c̃uir̃eas̃ar i leac̃t é. ² Ac ṭo
ṭōḡ Ṭia or̃ na mair̃b̃ é an tr̃ear̃ lá, asur b̃i r̃é ṭ'á
31 f̃eir̃c̃int ar̃ f̃eas̃ m̃ór̃án laet̃anta as an muinnt̃ir̃ a
ṭáiñis le n-a cor̃ ó ḡail̃il̃i ḡo Ier̃úsalem, asur ac̃á
32 ḡo ṭc̃i anoir̃ 'n-a br̃inñite ṭó i láṭair̃ ṭaoine. Asur
ṭáim̃io 'á c̃ur̃ i n-iúil̃ ṭaoib̃re cas̃ i an ḡeall̃am̃aint̃
33 a c̃usḡas̃ ṭ'ár̃ n-aic̃reac̃air̃, Asur conur̃ mar̃ ac̃á an
ḡeall̃am̃aint̃ riñ c̃óml̃ioñta as Ṭia ṭ'ár̃ r̃lioct̃, mar̃
ḡur̃ aic̃beṭ̃air̃ r̃é íora, ṭo r̃éir̃ mar̃ ac̃á r̃ḡr̃ioḃṭa r̃a
ṭarna r̃ailm: ³ Ir̃ c̃ura mo m̃ac, ṭo ḡeinear̃-ra c̃u an
34 lá ro. Ac i ṭtaob̃ a ṭōḡáil̃t or̃ na mair̃b̃ ḡan cas̃as̃
aḡe air̃ir̃ ar̃ cl̃aocl̃óṭ, ṭub̃air̃t r̃é mar̃ reo: ⁴ Ṭas̃ar
r̃as̃ ṭaoib̃ na neit̃e naom̃ta ṭil̃re ir̃ le Ṭáib̃io.
35 Asur ir̃ uime riñ a ṭeir̃ r̃é i n-áit̃ eile mar̃ an ḡc̃eas̃ona:
⁵ Ní c̃eas̃ṭóṭair̃ ṭo ṭ' aon naom̃ta cl̃aocl̃óṭ a
36 ṭ'f̃eir̃c̃int." Óir̃, nuair̃ a b̃i a ḡnó dẽanta as Ṭáib̃io,
ṭo r̃éir̃ ṭoile Dé, 'n-a ḡeinear̃ac̃ f̃éin, ṭo ⁶ c̃or̃as̃il̃ r̃é
asur ṭo cuir̃eas̃ i ṭceannt̃a a aic̃reac̃a é, asur
37 c̃onnaic̃ r̃é cl̃aocl̃óṭ. Ac an t-é a ṭōḡ Ṭia or̃ na
mair̃b̃ ní f̃eac̃air̃ r̃é cl̃aocl̃óṭ.
- 38 Bíor̃ a f̃ior̃ asair̃, ṭá br̃iḡ riñ, a feara a bráit̃re,
ḡur̃ tr̃iṭ riñ a r̃óḡar̃ṭar̃ ṭaoib̃re mair̃eam̃nac̃ar
r̃eac̃ai, asur (f̃uar̃ḡail̃t) or̃ na neit̃e ná f̃eas̃as̃ar̃
39 r̃ior̃aoñtaṭ̃ a ṭas̃air̃t ṭaoib̃ i ñol̃iḡe m̃aoire. Sa

¹ m̃ait̃. xxvii. 20 asur 23; m̃arc. xv. 13; l̃úc. xxiii. 21 asur 23; eóin xix. 15.

² m̃ait̃. xxviii.; m̃arc. xvi.; l̃úc. xxiv.; eóin xx.

³ ḡalm. ii. 7. ⁴ Ir̃áir̃ lv. 3. ⁵ ḡalm. xv. 10. ⁶ 3 R̃iḡ. ii. 10.

tuine reo ḡeibeann ḡac doinne, a cpeirdeann, fíor-
aontaíct. Seacnaíð, o'á bñis rin, rap a' ocioctad 40
oraid an ruo aoircear inr na fáiðib: ¹ fécad, a 41
luíct an neamruime, aḡur deinið ionḡna, aḡur éaḡaíð,
óir tād obair aḡamra o'á oibiriú i nðúr laetibre, obair
ná cpeirfið riðre, má innreann doinne oadib é.

Aḡur nuair a bíodar aḡ imteact amac o'iarraodar 42
orctā an cainnt rin do labairt leð ra trabbóio a bí
cuḡainn. Aḡur nuair a oirḡaoilead an trinaḡós, 43
do lean a lán de rna lúdaíḡ, aḡur de rna oadine
iaíacta bí oiaðā, pól aḡur oarnabar, aḡur do
cadruíḡeodar-ran leð aḡur cómarliḡeodar oðib
leanmāint i nḡárta oé.

An trabbóio a bí cuḡainn táinig an catair ḡo léir, 44
nác mór, cun éirteact le briatar oé. Anran nuair 45
a connaic na lúdaíḡ na rluaiḡte do líonadā o'for-
mad aḡur bíodar aḡ bréaḡnú na cainnte a oircead
pól, ḡo oiamarluíḡteact. Anran oubairt pól aḡur 46
oarnabar, ḡo oāna: Ir libre nār bfoláir oúinn briatar
oé do labairt ar ocúir; ac ó oíultuḡeann rið oð,
aḡur nác fiú rið, do réir búr mbreite féin, beata
ríoruiðe o'fáḡail, táimíðne, féac, aḡ iompáil cun na
nḡeinte. Óir reo mar a o'óruiḡ an Tíḡearna 47
oúinn: ² Cuirear tu mar folur do rna ḡeintib,
ionur ḡo mbeiteā ad adāar rlanuḡte ḡo ocí imeall
an oomāin. Nuair airiḡ na ḡeinte an níð rin bí 48
átar orctā aḡur bíodar aḡ cadairt ḡlóire do briatar
oé, aḡur do cpeir an méio acu a bí roim-óruiḡte
cun na beata ríoruiðe.

Aḡur do leactā briatar an Tíḡearna trío an 49
nouctaiḡ ḡo léir. Ac do réio na lúdaíḡ fé rna mnáib ḡo
oiaðā onópaā aḡur fé uairlib na cataraā aḡur mūr-
ḡladā ḡearleanmāint ar pól aḡur ar oarnabar
aḡur comāineodar ar an ocír iad. ³ Aḡur oein- 51
eodar-ran ced a ḡcor do cpoctā 'n-a ḡcoinnib aḡur
tānadā ḡo n-leónium. Aḡur do líonadā na oeir- 52
ḡiobuil le rólár aḡur leir an Spioraio Naom.

¹ habac. i. 5.

² 1ráiar xlix. 6.

³ marc. x. 14; marc. vi. 11; lúc. v. 9.

CAIBIDÍOL XIV.

pól agus barnabab as reannmóiniú i n-icónium agus i
 lirtrea. Cláiríneas é 'á leigear. Daoine éá meaf gur déite iad.
 Sabatar do élocáib ar pól. Deirte ríad reannmóiniú i n-Deirbé
 agus i bpeirgé.

- 1 Agus do tuit amac i n-icónium go n-deasadar
 irteac i n-donfeac i rinasóis na nlúac agus gur
 deineadar cainnt, i tpeó gur éreio rluas líonmar
- 2 de rna lúacais agus de rna sraeasais. Ac na lúacais
 a bí díreireamac, do sraeasadar agus do rére-
 eadar ruar cun feirge aigne na ngeinte i scoinnib
- 3 na mbráitpe. Ac o'fanadar móran aimrpe ann
 as obair, agus a maingín ar an tTigearna, agus é as
 deanam ríadnair ar briaar a sraar, as cur mib-
- 4 úiltí uacáracá o'á n-deanam le n-a lámáib. Bí
 muinntir na catarac deigilte, ámtac, cur acu as
 sabail leir na lúacais agus cur acu as sabail leir
- 5 na n-Appuil. Agus o'eirig ruadar fé rna geintib
 agus fé rna lúacais, agus fé rna n-uacaráin, cun
- 6 iad do tarcurmú agus sabail do élocáib orca, agus
 tuigeadar (an níó rin) agus do teiteadar go lirtrea
 agus go Deirbé, dá catair i licaónia, agus go tci
 an tír go léir mór-timpall, agus bíodar as craob-
- 7 rgaioile an tSoirgél ra n-ait rin.
- 8 Agus bí tuine i lirtrea, n-a fúide, agus é san lút
 a cor ó fás ré bhuinn a mácar, agus níor fúbluis
- 9 ré nam. O'airig an tuine rin pól as cainnt. Agus
 o'féac pól air agus connaic ré go raib aise creiream
- 10 cun a flánuigte, agus duairt ré do gur áro: Eirig
 do fearam ar do coraib! Agus do léim ré 'n-a fearam
 agus fúbluis ré.
- 11 Agus nuair a connaic na daoine cad a bí déanta
 as pól o'arraigeadar a nglór agus duiradar, ar
 licaónir: Táio na déite, i moctáib daoine, tagaithe
- 12 anuar cúgáinn. Agus tugadar lúirter ar Barnabab
 agus Mercurí ar pól mar ir aise bí buac cainnte.
- 13 Agus bí ragar le lúirter larmuic de'n catair agus
 tug ré leir cairb agus coróinneaca, ar ašair an
 geaca, cun go n-deanfaó ré féin agus na daoine

íobuirt. Nuair a t'airis na n-Appuil, póil agus 13
 Barnabar, an níð rin do raobadair a ḡcuio éadaiḡ
 agus do léimeadair amac imearḡ na nḡaoine agus
 do liúḡadair: A ḡaoine, cad ab áil lib'á t'éanam rān? 14
 ḡaoine a ḡeobair bār, mar rið féin, iriad rinne,
 agus táimio 'ḡá iarraið oraið iompáil ó rna neitib
 baota rin ar ōia atá beó, ¹ ó iré cputuis neam agus
 talam agus muir agus ḡac a bfuil ionta. Inr na 15
 h-aimpírib atá imiḡte do leos ré do rna ḡeintib ḡo
 léir ḡluairiad ar a rliḡtib féin. Ac fōr níor fás 16
 ré é féin ḡan cur i n-úil tóib, óir tuḡad ré tabar-
 tairí ó neam uair, fearctainn agus trátana torctamla,
 agus do lionad ré ar ḡcroidhe le bia agus le h-átar.
 Agus bíod ḡur labradair mar rin ir ar éiḡin féadadair 17
 na ḡaoine do corḡ ar íobuirt a t'éanam cúca.

Anran, ámtac, táinis raint lúad agus do meall- 18
 adair na ḡaoine agus ḡadadair do clocaib i bPól
 agus tarradiseadair amac ar an ḡcatair é mar mearadair
 ḡo raið ré marib. Ac bí na t'eirḡiobuil 'n-a timpall 19
 agus t'eiris ré agus táinis ré irteac ra catair, agus
 amáireac a bí cuḡainn t'imtis ré féin agus Barnabar
 ḡo t'erbé.

Agus t'eineadair craobḡḡaoile ra catair rin agus 20
 tuḡadair teḡarḡ t'á lán, agus anran t'filleadair
 ḡo lirra agus ḡo h-lcónium agus ḡo h-antioć, As 21
 neartú aigne na n'eirḡiobuil agus 'á ḡcómairliú cun
 beic fearamac ra cpeideam, mar ḡur le móran a
 t'fulas nac fulair túinn toul irteac i riḡeac t'é.
 Agus do cuireadair raḡairt fé ḡrádaið tóib inr ḡac 22
 eḡlair, agus t'eineadair úrnuighe agus t'porḡad,
 agus anran tuḡadair ruar do'n t'ḡearna iad, óir do
 cpeideadair ann. Agus t'imtiḡeadair t'rearna na 23
 pírtoia agus tánadair ḡo t'cī pampilia, agus do 24
 labradair briatā an t'ḡearna i bPepḡé agus cuadair
 rior ḡo h-attalia,

² Agus cuadair ar rān ḡo h-antioć, ar luinḡ, an 25
 áit ar ar tuḡad ruar iad do ḡrárta t'é cun na h-oibre

¹ Sup a xiii. 1. ² ḡen. i. 1; Salm. cxlv. 6; Apoc. xiv. 7.

- 26 ΔΑ ΒΙ ΕΡΙΟCΝΗΙΣΤΕ ΔCΗ. ΔΣΥΡ ΝΗΔΗ Δ ΕΑΝΑΘΑΡ ΔΝΗ
 ΕΡΗΙΝΝΗΙΣΕΑΘΑΡ ΔΝ ΕΑΣΛΑΙΡ ΔΣΥΡ Ο'ΙΝΗΡΕΑΘΑΡ ΝΑ ΝΕΙΤΕ
 ΜΟΡΑ Δ ΘΕΙΝ ΘΙΑ ΤΡΙΟΤΑ, ΔΣΥΡ CΟΝΥΡ ΜΑΡ Δ Ο'ΟΡΣΑΙΛ
 27 ΡΕ ΘΟΡΥΡ ΔΝ ΕΡΕΙΘΙΜ ΘΟ ΡΝΑ ΣΕΙΝΤΙΘ. ΔΣΥΡ Ο'ΡΑΝΑ-
 ΘΑΡ ΔΙΜΡΗΡ ΝΑΡ ΣΕΑΡΡ 1 ΘΡΟCΑΙΡ ΝΑ ΝΘΕΙΡΣΙΟΒΥΛ.

CΑΙΒΙΘΙΟΙΛ XV.

ΔΙΣΝΕΑΡ 1 ΘΤΑΘΒ ΤΙΜΠΑΛΛΣΕΑΡΡΑΘ. CΙΝΝΕΑΘ CΟΜΑΙΡΛΕ
 ΙΕΡÚΡΑΛΕΙΜ ΔΣΥΡ Δ ΛΕΙΤΥΡ.

- 1 ΔΣΥΡ ΕΑΙΝΙΣ ΘΑΟΙΝΕ ΔΙΡΙΤΕ ΔΝΥΑΡ Ο ΙÚΘΑΕΑ ΔΣΥΡ
 ΒΙΟΘΑΡ ΔΣ ΤΕΑΣΑΡΣ ΝΑ ΜΒΡΑΙΤΡΕ: ΜΥΡΑ ΝΘΕΑΝΡΑΡ
 ΤΙΜΠΑΛΛΣΕΑΡΡΑΘ ΟΡΑΙΘ (ΔΡ ΡΙΑΘ) ΘΟ ΡΕΙΡ ΟΛΙΣΕ
 2 ΜΑΟΙΡΕ ΝΙ ΡΕΙΘΙΡ ΒÚΡ ΡΛΑΝÚ. CΥΙΡ ΡΟΛ ΔΣΥΡ ΘΑΡ-
 ΝΑΒΑΡ 'Η-Α ΣCΟΙΝΝΙΘ ΔΣΥΡ ΝΙ ΣΟ ΙΑΣ Ε. ΔΝΡΑΝ ΘΟ
 ΡΟCΑΡΗΙΣΕΑΘΑΡ ΔΡ ΡΟΛ ΔΣΥΡ ΘΑΡΝΑΒΑΡ, ΔΣΥΡ ΡΑΙΝΤ
 ΘΑΟΙΝΕ Ο'Η ΘΤΑΘΒ ΕΙΛΕ, ΘΟ ΘΥΛ ΣΟ ΘΤΙ ΝΑ Η-ΑΡΡΥΙΛ
 ΔΣΥΡ ΝΑ ΡΑΣΑΙΡΤ Δ ΒΙ 1 Η-ΙΕΡÚΡΑΛΕΜ, 1 ΘΤΑΘΒ ΔΝ ΡΣΕΙΛ.
 3 ΔΝΡΑΝ ΘΟ CΥΙΡ ΔΝ ΕΑΣΛΑΙΡ CΥΝ ΡΙΥΒΑΙΛ ΙΑΘ ΡΑΝ ΔΣΥΡ
 ΕΑΝΑΘΑΡ ΤΡΕ ΡΘΕΝΙCΕ ΔΣΥΡ ΤΡΕ ΣΑΜΑΡΙΑ ΔΣΥΡ ΙΑΘ
 'ΣΑ ΙΝΗΡΙΝΤ CΟΝΥΡ ΜΑΡ Δ ΒΙ ΝΑ ΣΕΙΝΤΕ ΔΣ ΙΟΜΠΑΙΛ,
 ΔΣΥΡ CΥΙΡΕΑΘΑΡ ΔCΑΡ ΜΟΡ ΔΡ ΝΑ ΒΡΑΙΤΡΙΘ ΣΟ ΛΕΙΡ.
 4 ΔΣΥΡ ΝΗΔΗ Δ ΕΑΝΑΘΑΡ ΣΟ ΙΕΡÚΡΑΛΕΜ ΒΙ ΡΑΙΛΤΕ
 ΡΟΜΠΑ ΔΣ ΔΝ ΕΑΣΛΑΙΡ ΔΣΥΡ ΔΣ ΝΑ Η-ΑΡΡΥΙΛ ΔΣΥΡ ΔΣ
 ΝΑ ΡΕΑΝΘΙΡΙΘ, ΔΣΥΡ ΙΑΘ 'ΣΑ ΙΝΗΡΙΝΤ CΑΘ ΙΑΘ ΝΑ ΝΕΙΤΕ
 5 ΜΟΡΑ Δ ΒΙ ΘΕΑΝΤΑ ΔΣ ΘΙΑ ΤΡΙΟΤΑ. ΔC Ο'ΕΙΡΙΣ CΥΡΟ
 Ο'ΑΙCΜΕ ΝΑ ΘΨΑΙΡΙΡΙΝΕΑC, Δ ΒΙ ΤΑΡ ΕΙΡ ΔΝ ΕΡΕΙΘΙΜ Δ
 ΣΛΑCΑΘ, ΔΣΥΡ ΘΥΘΡΑΘΑΡ: ΝΙ ΡΥΛΑΙΡ ΤΙΜΠΑΛΛΣΕΑΡΡΑΘ
 ΘΟ ΘΕΑΝΑΜ ΟΡCΑ ΔΣΥΡ Δ CΥΡ ΡΙΑCΑΙΘ ΟΡCΑ ΟΛΙΣ ΜΑΟΙΡΕ
 CΙΜΕΑΘ.
 6 ΔΝΡΑΝ ΘΟ ΕΑΙΝΙΣ ΝΑ Η-ΑΡΡΥΙΛ ΔΣΥΡ ΝΑ ΡΕΑΝΘΙΡΙ 1
 7 ΣCΕΑΝΝ Δ CΕΙΛΕ CΥΝ ΔΝ ΡΣΕΙΛ ΡΙΝ Δ ΘΡΕΙCΝΙÚ. ΘΟ
 ΘΕΙΝΕΑΘ ΜΟΡΑΝ ΔΙΣΝΙΡ. ΔΝΡΑΝ Ο'ΕΙΡΙΣ ΡΕΑΘΑΡ ΔΣΥΡ
 ΘΥΒΑΙΡΤ ΡΕ ΛΕΟ: ¹ Δ ΡΕΑΡΑ, Δ ΒΡΑΙΤΡΕ, ΙΡ ΕΟΛ ΘΑΟΙΘ
 CΟΝΥΡ ΜΑΡ Δ ΘΕΙΝ ΘΙΑ ΤΟΣΑΘ ΕΑΘΡΑΙΝΝ ΡΑΘΟ ΣΥΡ ΔΡ
 ΜΟ ΘΕΑΛ-ΡΑ ΘΟ CΛΟΙΡΡΕΑΘ ΝΑ ΣΕΙΝΤΕ ΒΡΙΑCΑΡ ΔΝ

¹ *Supra* x. 20.

tSoirgéal agus do glacfaíoir an creideamh. Agus 8
 Dia a éionn an croíde, tug ré fiaðnaire 'n-a
 bfaðar, mar¹ do tug ré an Spioraid Naomh dóib fé
 mar a tug re dúinne é. Agus níor dein ré don 9
 deirígeadct ioir rinne agus iatoran, mar do glan ré
 a sgoiðe leir an sgreideamh. Cad éise d'aoib, 10
 d'á bpiš rin, beic as cañant ar Dia go sguirfead ré
 ar muinéalaib na ndeirgiobul cuing nár féad ar
 n-aicneada ná rinne a d'iompair? Ac creidimíó 11
 go raorpar rinne, agus iatoran mar an sgeadna, tré
 gnárta ar oTigearna íora Críort.

Anran o'fan na daoine go léir ciúin agus bíodar 12
 as éirteadct le pól agus le Barnabar 'gá innrint
 cad iad na mírbúiltí uatbapaca a bí déanta as Dia
 tríota féin imearš na ngeinte.

Agus nuair éirteadar o'fneagair Séamur agus 13
 dubairt ré: A feara, a bpaicre, éirctó liom. Tá 14
 innrte as Simón conur mar a d'féad Dia ar o'úir
 ar na geintib cun go o'ósfad ré arta pobul d'á
 ainim féin. Agus tá cainnt na bfaib as teadct irtead 15
 leir rin, do réir mar atá ršriobta: ² Tar éir na 16
 neit rin fillfead agus cuirfead ruar airir an taber-
 nacul ro d'áibio atá ar lár, agus deireócad a bfuil
 bpirte de, agus cuirfead 'n-a fearam airir é, 1 otreó 17
 go loirgeócad an cuio eile de rna daoine an
 Tigearna, agus na geinte go léir, 'na bfuil m'ainim
 dá glaothac or a gcionn, adair an Tigearna agus na
 neite rin aise 'á déanamh. Tá fíor a oibre féin 18
 as an oTigearna ó turac an traogail. Dá bpiš rin 19
 iré mo breiteamantar-ra, gan buaiream a cur ar na
 daoine atá iompuište cun Dé ar na geintib, Ac 20
 ršriobad cúca, iad féin a feadaint ar truailliú iom-
 ástac, agus ar o'púir, agus ar feóil taótaithe,
 agus ar fuil. Óir tá as Maoir, ó'n rean-airir, 21
 i nšac cañair, daoine cun é o'fóšairt inr na rinagós-
 aib, ³ mar a léigtear é šac rabboio.

Anran do focaruiš na h-Arpuil agus na reanóiri 22
 agus an eaglaíř go léir air go sguirí go h-Antioč,
 i n-donfeadct le pól agus le Barnabar, lúdar ar a

¹ *Supra* x 45² *Amor* ix. 11.³ *Supra* xiii. 27.

- τρέ ρνα κατάραδαῖς τοῖς τυγατορ το ρνα τοαοιने le
 cimeáto na peácta a bí déanta as na η-αρρουil asur
 5 as na peanóiri a bí i η-lerúralem. Asur mar rin bí
 na η-easailrí o'á noainginiú ra épeioeam asur as
 oul i lionmaire zac lá
- 6 Asur nuair a biothar as zabáil tré éric þriγia asur
 zalatia to corγ an Spioparo Naom iad ar briaatar Dé
 7 to labhairt i η-Ária. Asur nuair a tánatoar irteaó
 i Míria cuireatoar cun oul irteaó i mbitinia ac níor
 8 leos Spioparo Íora τοῖς oul ann. Ac tar éir zabáil
 tré Míria euatoar ríor go Tróar.
- 9 Asur to cairbeánao airling to þól ra η-oióce;
 fear ó Macedonia η-a fearam, asur é 'zá zuíde,
 asur veireao ré: Tar anall go Macedonia asur cabruisγ
 10 linne. Asur nuair a connaic ré an airling to cea-
 ramair láitreaó oul go Macedonia mar bíomair
 veimniγteaó go raib glaoiote as Dia orainn cun
 craobγzaioile déanam τοῖς.
- 11 Cuamair ar luing, ceann ar aγaió ó Tróar go
 otánamair go Samotráce, asur go Neápolir an
 12 lá 'η-a diaíó ran, Asur ar ran go þilippi, ppióm-
 cátair ra cuíto rin de Macedonia asur cátair toaοiने
 iaraóta. Tugamair painnt laetanta ra cátair rin,
 i γcómairle.
- 13 Asur lá na rabboíoe cuamair amac an zeata
 i η-aice aban, mar ar ramluigeao úrnuisγte beir ar
 riúbal, asur to fúioeamair ann asur bíomair as
 14 cainnt le mnáib a bí cruinnisγte ann. Asur bí bean
 acu asur líoia ab ainim oi asur bioó ri as díol pur-
 puir i γcatair na oTiatiRénaó, asur bean diaóa
 ab eaó i. O'airisγ ri an cainnt asur o'orγail an
 Tigeapna a cpoioe cun go η-éirγteaó ri le η-a raib as
 15 þól o'á ráo, Asur to bairteaó i féin asur a teaγ-
 lac, asur anran o'iarri ri níó: Má 'ré bui mear (ar
 ríre) go bfuilimpe díoir to'η Tigeapna taγaió irteaó
 am eisγ asur fanaió ann. Asur cuir ri fiaóaió orainn
 oul.
- 16 Asur to tápla, asur rinn as oul cun úrnuisγte,
 go otáinisγ ar an rliγe pómáinn cailín η-a raib rpior-

aid pútónac* inti. Agus do sheibeas sí mórán
 raióbhair do'n muinntir go mba leó í, as tabairt feara
 uaití. Agus do lean sí póil agus rinne, agus í as 17
 liúirigh agus deirleadh sí: Seirbhíirigh do'n áir-oíad
 iread na fíir rin, agus táid ríad as innrint ríise búir
 ríánuište óaoib. Bí sí 'sá déanamh ran ar fear 18
 mórán laetanta. Do foill ran ar póil agus o'iom-
 puigh ré agus duibairt ré leir an rpioraid: Deirim
 leat, i n-ainim íora Cpiort, imteact amac airtí.
 Agus o'imtigh, an uair céadna.

Anran, nuair a connaic an muinntir go mba leó 19
 í go raib deire le n-a rúil leir an raióbhair, do ruas-
 dar ar póil agus ar Sílar agus do tugadar leó iad
 go h-ait an mairgaid, i láthair na n-uactarán. Agus 20
 cuireadar i láthair na nsiúirtíirí iad agus duibadar:
 lúdaigh iread na daoine reo, agus táid ríad as cur
 na catarac tré n-a céile orainn. Agus tá nór acu 21
 dá teagarigh nác oleaghtac dúinne a glacad, mar ír
 Rómánaigh rinn. Agus do éruinnigh an pobul 'n-a 22
 scoinnib, agus do rparacac a scuio éadaiigh, agus
 o'óruiigh¹ na siúirtíirí gabáil de ríataib orca. Agus 23
 do buailead mórán builli orca agus anran do cuir-
 ead i bpiorúin iad, agus duibad le fear an ppiorúin
 iad a cimead go maic. Agus nuair a fuair ré rin 24
 an t-órui ran do cuir ré ra carcair ba ríad irteac
 iad agus a scoira daingean i sceap admaid.

I lár na h-oíde, ámtac, bí póil agus Sílar as 25
 déanamh úrnuighde agus as molaó Dé, agus bí na
 ppiorúnaigh as éirteact leó. Agus go h-obann do 26
 táinig luargad talman i ttreo go raib fallai an
 ppiorúin o'á ruactac go bun. Anran, ríú na seatai
 go léir ar orgailt agus na ceangalaaca ríaoilte de
 rna ppiorúnaigh go léir. Do dúirigh fear cimeadta 27
 an ppiorúin ar a coola agus nuair a connaic ré oóirre
 an ppiorúin ar orgailt ceap ré go raib na ppiorúnaigh
 imighde agus tarraigh ré a claióeam ar a truaill cun
 é féin a mairbad. Do liúigh póil air, ámtac, do sut 28

¹ 2 cor. xi. 25; phil. i. 13; i terr. ii. 2.

.i. rpioraid feara agus fíirtine, mar o'ead.

- 29 áro asur dubairt ré : ná dein don díobáil duit féin ;
 ré irteac asur éait ré é féin as coraib póil asur
 30 sílair, asur tús ré leir amac iad asur dubairt ré :
 A Tígearnaí, cad 'tá le déanam asam ionur so
 31 raorfi me ? asur dubairt-ran : Creio ra Tígearna
 íora asur beir tú rlan, tu féin asur do teaḡlac.
 32 asur do labairt-ran bmaṡar an Tígearna leir féin
 33 asur le n-a raib 'n-a teaḡlac. asur tós ré iad an
 trát céadna de'n oirde asur do níḡ ré a ḡneadaca,
 asur do bairteac é féin asur a teaḡlac láitreaḡ.
 34 asur tús ré irteac 'n-a tís féin iad asur cuir ré
 'n-a ruidé cun búir iad, asur bí ḡáirteacair air féin
 asur ar a teaḡlac asur a ḡceirdeam i n'Dia.
 35 asur nuair a táinig an lá cuir na ḡiúirtíri oiriceaca,
 36 'ḡá ráo : ḡḡaoilr uair na fir rin. 'O'innir fear cim-
 eadota an bpiorúin an éaint rin do póil : Cuir na ḡiúir-
 tíri óroú rí do ḡḡaoile cun riúbail ; anoir, dá
 37 bpiḡ rin téigir amac asur imtígir i ríotcáin. Dubairt
 póil leó, ámtac : Ir fir Rómánaḡ* rinn. Do ḡiúr-
 rálaḡ rinn or cómair an pobuil, ḡan breit tabarta
 orainn, asur do cuireac i bpiorúin rinn. An maic
 leó anoir rinn do díbir uata a ḡan fíor ? Ní beir
 38 ran mar rin. Tagair anro, asur cuirir féin
 amac rinn. 'O'innir na h-oiriceaca do rna ḡiúirtírib
 an éaint rin. Táinig ḡḡannra orṡa nuair airígair
 39 ḡur b' feara Rómánaḡ iad. Tánair asur 'iarr-
 air maiteamnácar orṡa, asur do ruḡair amac iad
 40 asur 'iarrair orṡa imteact ar an ḡcaṡair. Ac
 nuair a cuair-ran amac ar an bpiorúin cuair
 irteac i tóig lídia, asur connacair na bráitre
 asur cuireair rólár orṡa. Anran do ḡluairair
 cun riúbail.

* bpiḡe olíḡe ad ead fear Rómánaḡ do ḡiúirráil.

CAIBROIOI XVII.

Seannmóiniú póil do rna Terralónaisḡ asur do rna Berednaisḡ.
 Δ εαιννε leir na h-Aténacáib.

Anran do riúbluísḡar Ampipolir asur Apollónia, 1
 asur tánadar so Teralonica, áic 'na raiḡ rinaḡósḡ
 leir na lúḡaisḡ. Cuiḡ póil irteac cúca, mar ba 2
 ḡnát leir, asur i ḡcaiteam trí rabbóioi bí ré as
 léiriú ḡóib ar an Scripciúir, 'ḡá orḡailc ḡóib asur 3
 'ḡá cup 'n-a luíḡe orḡa conur náir ḡfoláir do'n
 Críorc fulaḡ asur eiriḡe ór na mairḡ; asur ḡur b'é
 reo an t-íora Críorc, atá asamra ḡ'á fósairc 4
 ḡaoiḡre. Asur do éreio cuio acu asur ḡadḡar le
 póil asur le Silar, asur de rna ḡeintib Δ bí ḡiaḡa,
 rluasḡ ana-móir, asur raintc náir fuaḡac de mḡáib Δ bí
 uaral.

Anran táinig éao ar na lúḡaisḡ asur do bailísḡar 5
 ar an rluasḡ raintc ḡroḡ-ḡaoine asur ḡeineadḡar
 acḡann asur cuiḡeadḡar an catair i ḡcollóio. Anran
 tánadar tímpal ar tiḡ lárion asur bíḡar Δ ḡ'iarraio
 so ḡcurfi amaḡ cun an ḡobuil iad-ran. Asur nuair 6
 ná fuaḡadḡar iad do ruḡadḡar lárion asur cuio de
 rna bráitḡe i láḡair uacḡaráin na cataraḡ, 'ḡá ráḡ
 so h-árḡ: táinig anro, leir, an aicme reo atá
 as cup na *cataraḡ tré céile, asur ḡlac lárion 7
 iad: asur táio riad so leir as ḡadail i ḡcoinnib
 ḡliḡe Cáerair, 'ḡá ráḡ so ḡfuil ri eile ann, íora.

Asur do ḡríoradḡar na ḡaoine asur na h-uacḡaráin, 8
 Δ bí as éirteacḡ leir na neitib rin. Asur nuair Δ ḡain- 9
 eadḡar ráram de lárion asur de'n ḡcuio eile do
 leḡadḡar cun riúḡail iad.

Asur ḡan móill do cuir na bráitḡe cun riúḡail, 10
 ran oirḡe, póil asur Silar, so Beréa. Asur nuair Δ
 tánadar ann do cuadḡar irteac i rinaḡóis na n-lúḡac.
 Asur bíḡar ro níor uairle 'ná muinntir Teralonica, 11
 asur do ḡlacadḡar an briadḡar le lán-ḡíḡḡar, asur
 bíḡir coitḡianta as cuarḡac na Scripciúirí féacaint

*Ver. 6. "na cataraḡ." Sa ḡréisḡ, "oikoumenén" = "an
 oomhan."

12 an mbioð ran amlaioð.* Aður do éreio a lán acu,
 aður do rna mnáioð geinteaða a bí uaral, aður cuio
 13 nár beas do rna fearaioð. Anran o'airis na lúoais
 i oTeraponica so raioð pól as teasars bréitir oé
 i'mberéa aður tánaoar ann as oéanam toirmis
 14 as cup ére céile ar na oaoine. Anran, so tapaið,
 cuir na bráitne pól cun na faraise; ac o'fan sílar
 aður timoteur ra n-ait.

15 Aður an muinntir a cuaið le pól do ruaoar so
 oti Aténé é, aður tug ré o'rou oioð le tabairt do
 sílar aður do timoteur 'sá ráð leð teact as triall
 air láitneac, aður gluaireaoar.

16 An paio a bí pól i n-Aténé as feiteam leð o'eiris
 oápaet aigne irtis ann nuair a connaic ré an catair
 17 tabarta ruar ar pað o'aoar na n-ioðol. Bioð
 ré, oá bris rin, as oiorpóineact ra trinagóis leir na
 lúoais aður leir na oaoine a bí oiaða, aður i n-ait
 an maraioð sac don lá, leir na oaoine a bioð ann.

18 Aður bioð cuio o'ollamnaioð na n-Epicúpac aður na
 Stóiceac as cup air, aður oiepað cuio acu: Cao
 'tá o'n bfeap ro n-a bfuil an cainnt so léir aise?
 Anran oiepað tuille acu: Oéite nua atá aise 'á
 épaobrgaoile, ir oóca; mar bí ré as cainnt leð i

19 otaob íora aður i otaob na h-aireirige. Anran do
 ruaoar air aður oóaoar leð é so oti an t-Areo-
 paður, aður oubraoar: An miroe oúinne eolur a
 o'fágaíl ar an oteasars nua ro atá asatra 'á tab-
 20 airt uait? Tá neite nua asat 'á cup i n-ár scluaraioð.

Oa maið linn a fíor a beit asainn cao é an rašar neite
 21 iao. (Oa snát, ámtac, leir na n-Aténis so léir
 aður le pé oaoine iapaeta a bioð ann san ruim a cup

* Ver. 11. "nío uairle," molcar, aður ir ceap é, lúoais
 beréa mar geall ar an brírinne do glacab éomí ronnmar, aður
 beit as rgrúoat na sgríbinne oiaða cun na cainnte a oúairt
 na h-arpuil a o'fágaíl amac. Oa galánta so móp an nío rin
 'ná an ruo a oein muinntir Teraponica, .i. luét an tsoirgeíl
 do éráð san don cuaroac a oéanam féacaint ar b'fíor an ruo
 a bí acu o'á thúine.

1 n-aon ruo eile ac beic as innrint asur as cloirint nuact.)

Do fearaím póil i lár an Aneoraguir asur duibairt 22
ré: A feara Acénaca, cím riúre, inr sac rlige, ana-
úmal do déitib. Óir, as gabail na rlige asur as 23
féadaint dom ar búir n-íomágtib, do fuarar alcóir
asur bí rgníobta uirtí “Do’n Dia ná h-aicnígtear.”
An níó rin a t’onórann riú gan aicne agaid air,
cáimpe ’gá teagarsa daoib. ¹ Dia, a dein an domán 24
asur sac a bfuil ann, ó ’ré Tigearna neime asur
calmán é, ² ní cómnúigteann ré i tceampallaid a
veinead le lámaid; * Ná ní veintear do, le lámaid 25
daoine, reirbír go bfuil gáó aige leir, óir iré féin
a tuzann do sac duine anam asur anál asur sac uile
níó. Asur do cuir ré, ó aon duine amáin, an cine 26
daona go léir ’n-a gcómnuidé ar uactar na calmán,
asur do ceap ré sac tréimpe aimpire dóib cun cóm-
nuigte ann, asur sac teóra, Cun iad a beic as loir 27
Dé, féadaint an bfeadfaidoir teangabáil leir ná
teact ruar leir, bíod ná fuil ré abfad ó sac duine
againn. Óir ir ann féin a mairimíó asur a corruig- 28
míó asur acáimíó, ré mar doeir daoine t’búir bfilib
féin; “Óir ir t’á gneamaint rinn.” T’á bñis rin, 29
ó’r de gneamaint Dé rinn, ní cóir dúinn a mear
go mbead Dia corráil le h-ór ’ná le h-aigead ná
le cloic, rnoige ealaóan asur ceapad aigne duine.
Asur anoir cá Dia as leogaint aimpire an ainbriora 30
gan tairir asur ’gá fógairt do rna daoine, go n’ean-
faidoir go léir aicrige inr sac aon ball. Mar go bfuil 31
lá ceapaité aige cun breiteamantair a tabairt ar an
n-domán do réir óirt, trío an bfeap acá ceapaité
aige, as tabairt creidim do sac aon duine, mar gur
tós ré ó rna mairb é.

Ac nuair aigíodar an aigirige ó rna mairb érom 32

¹ Gen. i. 1.

² Supra vii. 48.

* Ver. 24 “ní cómnúigteann ré i tceampallaid.” ní
coinnúigtear é i tceampallaid i gcéill go mbead ríactanar
aige leó cun cómnúigte, nú cun aon úraíoe eile, mar mearad
na págánais. Ac ó cá ré inr sac uile áit, cá ré inr na ceam-
pallaid fé mar acá ré inr sac áit eile.

curo acu ar mazað ðéanam, aður ðubairt curo acu :
 éirtrímio leat uair éigin eile i ðtaðð an rgeil rin.

- 33 Anran ð'imtið þól uatð amad. ³⁴ Ad ðo lean þir
 ðirite é aður ðreioeððar, ar a þaið ðionurior an
 t-ðreopazad, aður bean n-ar ð'ainim oi ðamarir,
 aður tuille leo.

CAIBIÐIOL XVIII.

eaðlaif coirint ðá cup ar bun az þól, aður é az reanmóiniú
 i n-ephefur, 7rl. Apollo ðo ðul zo h-ephefur.

- 1 Tar éir an méio rin ð'fáz ré catðar Aténé aður
- 2 táinið ré zo ðtí Coirint. Aður þuair ré ra n-ait rin
 lúðad n-ar ð'ainim ðó Acuila, fear a þuzað i bPontur
 aður a bí tar éir teadð zo ðéanad ó'n Eaðail, aður
 þripcilla, a bean (ðo ðearðaið a beic órðuiðte az
 Claudiour ðo rna lúðaið zo léir imteadð ó'n Róim),
- 3 aður cuaið ré az trmall orða. Aður toirð é beic
 ar don ceárho leð ð'fan ré 'n-a þroðar az obair ar
 an zcérho (aður az ðéanam þailiún ad eað an
- 4 ceárho). Aður þioð ré ra trinaðóið az pléið, zað lá
 rabðioe, az tráðt ar ainim an Tiðearna íora, aður
 bí ré az taðairt na nlúðad aður na nðréazad leir.
- 5 Anran nuair a táinið Silar aður Timoteur cuize
 ó Macedonia ðo zéaruið þól ra teazaz, zað cup
 'n-a luisse ar na lúðaið zur ð'é íora ir Cþiozt ann.
- 6 Ad bí na lúðaið 'zað þréaznú zo marluizteadð.
 Anran ðo époð ré a curo éaðaið aður ðubairt ré :
 Þioð þúr zcuro fola ar þúr zceann þéin. Táimre
- 7 zlan. Taðarfað aðaið ar na zeintib fearða. Anran
 ð'fáz ré an ait rin aður táinið ré zo tið ðuine ðar
 ð'ainim Titur lúrtur, ðuine a bí úmal ðo ðia, aður
- 8 zo þaið a tið ceangailte ðe'n trinaðóið. Aður ðo
 éreio Cþirpur, uactarðan na rinaðóið, ra Tiðearna,
 aður a teazlað zo léir, aður ðo éreio móran ðe
 rna Coirintið a bí az éirteadð leir aður ðo baizteðð
 iað.
- 9 Anran ðubairt an Tiðearna le þól, i n-aipling, ran

oirdce: ná bíod eagal ort, ac labhair agus ná n-eir,*
Óir táimpe leat, agus ní leómpaí doinne dochar a io
déanamh duit; mar tá mórán daoine ra cáthair seo
asamra.

Agus o'fán ré anran bliain agus ré mí as teagars 11
bheitir Dé 'n-a mears. Ac nuair a bí Gallió 'n-a 12
píóconrui i n-Acaia o'eirís na lúdaís, do toil a céile
i n-asaió póil agus tuasadar or cómair an t-ruidé-
brata é, agus duibhatar: Tá an fear ro as cur na 13
n-daoine ruar cun Dia o'adrad go h-ainnleasac.
Ac nuair a bí póil as curnú ar a béal a bogad cun 14
labarta duibhatar Gallió leir na lúdaís: A feara
lúdaí, dá mba éasóir é, nū coir éionntac ana-olc,
ba ceart dom cur ruar lib. Ac má'r cúrraí focal 15
é, agus ainimneada, agus búir nolişe-re, féadaí
féin cuise: ní h-áil liomra beit am bheitiam ar na
neitib rin. Agus do comáin ré ó'n ruidébrata 16
iao. Agus do ruasadar go léir ar Sórtener uac- 17
tarán na rinasóise agus bíodar as sabáil air or
cómair an t-ruidébrata agus níor cuir Gallió don
truim i n-don níó de rna neitib rin.

O'fán póil mórán laetanta ra n-ait. Anran 18
o'fás ré rlan as na bnditrib agus cuaid ré ar luing
go Síria (agus pírcilla agus acuila i n-donfeact
leir) 1 tar éir a cinn a bearrad i gCencrea, mar bí
móro aise. Agus táinis ré go o'í Eperur agus 19
o'fás ré iao-ran ann. Agus cuaid ré féin irteac
ra rinasóis as díorppóireact leir na lúdaís. Agus 20
o'iarasadar air fanmáint níor ria ac níor toiliş ré
cuise, ac o'fás ré rlan acu agus duibhatar ré: Tioc- 21
fad cúgaib aihir má'r toil le Dia é. Anran o'imtis
ré ó Eperur

Agus cuaid ré rior go Caerapéa. Anran cuaid 22
ré ruar† agus beannuis ré do'n easlaif, agus cuaid
ré rior go n-Antioch.

Cait ré ruim aimpire anran, agus gluais ré tré 23

¹ num. vi. 18; *Infra* xxi. 24.

* .i. ná bí ciúin † cuaid ré ruar. .i. go Ierúsalem.

24 tūtáib ḡalacia aḡur ḡrīgia, i nōiaib cēile, aḡ cup
 nīrniḡ ar na dēirḡiobuil ḡo lēir. Ċáinīs, ámh, ḡo
 h-ēperur lūtāc n-ar b'áinim dō Apollo, Alecran-
 tōrīneac, fear deaḡlabarċa, láirir inr na Scripcīúr-
 25 aib. Bī ré oilte ar rīḡe an Tīḡearna aḡur dō labair
 ré le dōiḡnar aīgne aḡur dō deaḡairḡ ré ḡo dūt-
 áctac na neite a baineann le h-íora, aḡur ḡan ar eólur
 26 aīḡe ac bairte Eóin. Dō érom an fear ran ar lab-
 airċ ḡo dāna ra trinaḡóis. Aḡur nuair a d'airiḡ
 ḡrircilla aḡur ácuila é tūḡadar leó é aḡur mūin-
 27 eadair dō níor cruinne rīḡe an Tīḡearna. Anran
 ba mīan leir dūl ḡo h-ácaia aḡur dō rḡrīb na bráitpe
 aḡ trīall ar na dēirḡiobuil 'ḡá iarraiō orċa é
 ḡlacac. Aḡur nuair a ċáinīs ré tūḡ ré conḡnam
 28 mōr dō'n mūinntir a bī tar éir creideamāint. Óir
 dō cuir ré 'n-a lūḡe ḡo cuċaīḡ ar na lūtáis, ḡo puib-
 ilīde, ḡur b'é íora ir Cḡiorċ ann.

CAIBIDÍOL XIX.

an eaglaír dā cup ar bun aḡ pól i n-ēperur. clompan
 ra nḡaibní nḡeal.

1 Aḡur dō ċárla, le linn Apollo beir i ḡCoirint
 ḡo dċáinīs pól ḡo h-ēperur, nuair a bī na h-áiteana
 uacċaraċa rīúbaltā aīḡe, aḡur ḡo bfuair ré rāinnt
 2 dēirḡiobul; Aḡur dūbairċ re leó: Ar ḡlacbūir
 an Spioraito Naom ó creidbūir? Aḡur dūbradar-
 ran leir: Nī h-eaō ac níor cloireamair an Spioraito
 3 Naom a beir ann i n-aon cōr. Aḡur dūbairċ reirean:
 Má 'reac cāo ann 'nar bairteac rīb? Aḡur dūb-
 4 radar: I mbairte Eóin. Aḡur dūbairċ pól: ¹ Dō
 bairċ Eóin na dāoine le bairte aītrīḡe aḡur dūbairċ
 ré leó nār b'fóláir dōib creideamāint ra' t-é a bī
 5 le teacċ 'n-a dīaib fēim, 'ré rin, i n-íora. Nuair a
 d'airiḡdar an méir rin dō bairteac íaō i n-áinim an
 6 Tīḡearna íora. Anran dō cuir pól a lámā orċa

¹ mat. iii. 11; marc i. 8; lú. iii. 16; eóin i. 26; *Supra*
 i. 5 aḡur ix. 16.

asur do cúirliṅs an Spioraido Naom̃ orṑa asur do
labradar i tteangṑaṑaib̃ asur deinead̃ar tarṑair-
eac̃t. Asur tímpal dáréas̃ acu a b̃i ann ar fad̃. 7

Asur bíod̃ ré as̃ dul irṑeac̃ ra trinaṑóis̃ asur as̃ 8
labairṑ ann ṑo dána, ar fead̃ tr̃í m̃í, as̃ díorṑóir-
eac̃t asur as̃ cur i b̃feir̃om̃ i tṑaob̃ r̃íṑeac̃ta Dé. Ac̃ 9
b̃i d̃aoine d̃úra ann ná creir̃fead̃, ac̃ bíod̃ as̃ tar-
cuir̃niú r̃liṑe an Tíṑearna or c̃óm̃air na n̄d̃aoine.
D̃im̃t̃is̃ ré uac̃a asur do d̃eig̃il ré na d̃eirṑiobuil
uac̃a, asur bíod̃ ré as̃ arṑóint̃ ṑac̃ lá i r̃ṑoil f̃ir d̃ár
d̃'ainim Turannor. Do lean ran mar rin ar fead̃ d̃á 10
bl̃ian, i tṑreó ṑur air̃is̃ ṑac̃ a raib̃ i n-Ária, ioir
l̃úad̃ asur ṑeint̃eac̃, b̃riac̃ar an Tíṑearna. Asur 11
do d̃ein Dia m̃ir̃b̃úilt̃í éas̃ram̃lac̃a tr̃é l̃áim̃ ṑóil.
i tṑreó ṑo m̃beir̃t̃í c̃un na n̄d̃aoine m̃breóite, ó n-a 12
c̃olainn, ciarr̃úir̃í asur ar̃r̃úin, asur ṑo n-im̃t̃íṑeac̃
an b̃reóiteac̃t d̃íob̃, asur ṑo n-im̃t̃íṑeac̃ na d̃eam̃ain
arṑa

Do tárla ṑo raib̃ cuir̃ de r̃na l̃úad̃is̃ as̃ im̃t̃eac̃t 13
ó áit ṑo h-áit asur ṑo raib̃dar a d̃'iarraib̃ d̃eam̃an a
c̃ur amac̃, asur d̃'as̃raib̃oir̃ ainim an Tíṑearna f̃ora
asur d̃eir̃ib̃oir̃: f̃óṑraim̃ or̃aib̃ f̃ora ac̃á as̃ ṑól d̃'á
c̃raob̃r̃ṑaóile. Asur b̃i l̃úad̃is̃ áir̃ite, m̃ór̃feir̃ear 14
mac̃ a b̃i as̃ Sceba duine d̃'uaṑtar̃ánaib̃ na r̃as̃arṑ,
'ṑá d̃éanam̃ ran. Ac̃ d̃'f̃reas̃air̃ an anñr̃r̃iob̃ 15
asur d̃úbair̃t̃ ré: Tá áit̃ne as̃am ar̃ f̃ora asur tá
eólur̃ as̃am ar̃ ṑól, ac̃ cia h-150 r̃ib̃re? Asur an 16
fead̃ n-a raib̃ an anñr̃r̃iob̃ m̃alluiṑṑe ann do léim̃
ré cúca asur f̃uair̃ ré an l̃ám̃ uaṑtar̃ar̃ ar̃ an m̃beir̃t̃
acu asur ṑaib̃ ré orṑa i tṑreó ṑur r̃iṑeac̃dar ar̃ an
t̃is̃ rin t̃ár̃noṑt̃,* asur 150 ṑeárr̃ta. Do h-inñreac̃ 17
an méio rin d̃'á raib̃ d̃'l̃úad̃aib̃ asur de ṑeint̃ib̃
i n-Éperur̃ asur t̃áiñis̃ r̃ṑanñra orṑa ṑo léir̃, asur
do m̃ór̃ad̃ ainim an Tíṑearna f̃ora.

Asur bíod̃ a l̃án d̃e'n̄ m̃uiñnt̃ir̃ a c̃reio as̃ t̃eac̃t 18
as̃ d̃éanam̃ f̃aóir̃oine asur as̃ inñr̃int̃ a n̄ṑníoMARTa.
Asur a l̃án d̃e'n̄ m̃uiñnt̃ir̃ a bíod̃ as̃ d̃éanam̃ d̃eir̃- 19
m̃ireac̃ta t̃uṑad̃ar na leab̃air̃ leó asur do d̃óṑad̃ar

*.i. do r̃ṑrac̃ ré a ṑuir̃o éad̃aig̃ d̃íob̃.

140 օր շօտարի ընթացքով: Այս օր մարտ
 բաժնի ընթացքով, այս օր բարձր շուկայի
 20 միլիոն փողով: Տեղի մի քանի քանակ
 45 փողով ընթացքով այս 45 փողով 1 ընթացքով:

21 Nuair a bhí na neithe rin críochnuigíte do bheartuig
 pól, ra rriopair, gabáil tré Macedonia agus tré
 Acaia agus dul go Ierúsalem, agus dubhairt ré: Tar
 éir me beir ra n-áit rin ní foláir dom an Róim a
 22 ó'feirsint. Anran cuir ré beirt ó'á luét fuitálmá,
 Timoteur agus Epactur, go Macedonia agus ó'fan
 ré féin ar feadh tamail ran Ária.

23 Δῆður ὁ ἐπιγῆς ἀν υαίρ ριν ἀχρᾶνν νάρ ρυαράς ἰ ὅταοῦ
24 ρλιγε ἀν Τιγεαρνα. Ὀί ρεαρ ν-αρ ὅ' ἀινιμ ὅο
Ὀεμέτρηρ, ἀῆður ῖαβα ῖεαλ ἀβ εαῶ ε, ἀῆður βίοῶ ρέ
ἀῖ ὀεἀναμ τεαμπάλλ ἀιρῖο ὅο Ὀιάνα ἀῆður βίοῶ ράῖ-
25 ἀλταρ νάρ ρυαράς ἀῖ ἀεάρουιῖτῖβ ὅ' ἀ βάρρ. Ὀρυννιῖ
ρέ ἰ λάταιρ ἀ ἀέιλε ιαῶ ρέιν ἀῆður ἀν λυέτ οίβρε ἀ βαιν
λεῶ ἀῆður ὀυῶαιρτ ρέ: Ἀ ρεαρ, ἰρ εῶλ ὀαοίβ ῖυρ ἀρ
26 ἀν ῖσέιρτ ρεο ἀ ταῖανν ἀρ ῖεαῖ ὀῖῖαννε. Ἀ
ἀίονν ριβ ἀῆður ἀιρῖεανν ριβ ἀονυρ μαρ ἀτά μῶρᾶν
ὀαοίνε ιομπυῖῖτε ἀῖ ρῶλ ρο, λε ν-ἀ ἀῶμῖᾶῶ, νί
ν-ἀμᾶιν ἰ ν-ἐπερῖ ἀ ἀρ ρυῖο να ν-Ἀρία ῖο λέιρ νᾶ
μῶρ, 'ῖᾶ ἀυρ 'ν-ἀ λυῖῖε ορτα—νί ὀέιτε ἰ ν-ἀον ἀορ
27 να ὀέιτε ἀ ὀειντεαρ λε λάμᾶιβ. ἰρ βαιοῖαλ ῖο ὀταῶ-
ἀρῖαῖῶ ραν ὀρῶ-ἀινιμ ὅ' ἀρ ρλιγε βεαῖ, ἀῆður νᾶ
ρᾶῖῖαῖῶ ρέ ἀον μέαρ ἀρ τεαμπάλλ μῶρ Ὀιάνα, ἀῆður νί
ν-ἀμᾶιν ριν ἀ ἀ ῖο ὀαυρῖῶαῖῶ ἀ μῶρῶαῖῶ ἀρ ὀυλ ἀρ
νεαμνῖῶ, βίοῶ ῖο ν-ἀῶρᾶνν ἀν Ἀρία ῖο λέιρ ἀῆður ἀν
28 ὀῶμᾶν ῖο λέιρ ἰ. Νυαίρ ἀιρῖῖῶαρ ἀν ἀαίνντ ριν ὀο
λαρᾶῶαρ λε ρεῖρῖ ἀῆður ὀο λυῖῖῖῶαρ: ἰρ μῶρ ἰ Ὀιάνα
να ν-ἐπερῖᾶῖῶ!

29 ʒo cuiƿeað an cāƿair ʒo lēir tƿé n-a céile. ʒo
 ƿiteaðar i n-aonƿeac̃t cun an tēđtair aʒur ʒƿeim acū
 ar ʒaiur aʒur ar ariƿtar̃c̃ur, macedonaiʒ, compā-
 30 aite ʒo ƿól. Cēap ƿól ʒul iƿteac̃ amearʒ na
 31 nƿaoime. Ní leoʒƿað na ʒeiriʒiobuil ʒó é. aʒur
 bi curo ʒ'uađtar̃ānāiʒ na n-āria ann, cāiƿoe ʒó, aʒur
 cuiƿeaðar teac̃taiƿeac̃t cuiʒe 'ʒā iariƿaiʒ air ʒan ʒul
 32 iƿteac̃ ƿa tēđtar. ʒo liúiʒ ʒuine an ƿuʒ ƿo aʒur
 ʒuine eile an ƿuʒ ūʒ. Ir am̃laiʒ a bi mearʒān

meapaidé ar an bprobul agus ní féidir an cúro ba
mó díobh cad a tugann i n-don cor iad. Do tarais- 33
eadar Alecrandor amac ar an mbút. Do fás
na lúdaí amac é. Do baidir Alecrandor a lámh
orta a' d'iarraidh ciúnaí cun go míneódadh ré an
rúéal do rna daoine. Ac nuair a connadadar sur 34
b' lúdaí é cuireadar go léir don liú amáin ruar:
ir mór i Diána na n-Éberíada! agus do leanadar
de'n liú ar feadh ruar le dá uair a' cluig.

Anran do cuir cléirí na catarac cun ruaimhí ar 35
pobal agus duairt ré: A feara Éberíada, cá
bhuil an duine beo ná fuil fíor aise go n-adhann
muinntir na catarac ro Éberur Diána mór, inéan
lúriteir? Dá b'fás rin óir ná féidir an méir rin do 36
féanadh ir ceart daoibh fanmáint rocair agus san don
beart obann a déanam. Tugbúir anro na fíre agus 37
san marla tabairt acu d'bhí dteampull 'ná d'bhí
mbanóia. Ac má tá as Démetriur, agus as na ceár- 38
tuigídh atá le n-a cor, cuir i gcionnibh doinne, táir na
cúirteana ann agus na *próconruil: Cuirióir neite i
leit a céile. Má tá don nídh eile asdaibh d'á lorig, 39
rocairúigtear é i gcóntionól a beir do réir olige.
Agus ir baosál go gcuirfar i n-ár leit toirmeas an 40
lae inoiu agus san doinne cionntac (sur féidir cúntar
a tabairt air) leir an gcruinniú ro. Nuair a bí an
méir rin fadóir aise do cuir ré an pobal cun riúdaí.

CAIBIDÍOL XX.

Cuairt pól tré macedonia agus trí an ngréig. Duine
aise á tógaint ó'n mbár i oiríad. A dainnt le cléir éberuir.

Anran, nuair a bí an toirmeas imighe do glaoibh 1
pól cuige na veirgiobuail agus do cómaidriú ré iad,
agus d'fás ré rlan acu agus do gluar ré cun uil 2
go macedonia. Agus nuair a bí na triúda ran 3
riúdalta aise agus móran cainnte déanta aise leir
na daoine táinig ré ra gréig. Bí ré trí mí ra n-ait 3

* .i. an giúirí rómánac a bí or a gcionn.

rin. Anran ceap ré 'oul zo Sijna ar luing ac bi na
lúdaíς i sceilς az faire air azur focaruiς ré ar
4 teact tpe Macedonia. Azur cuair i n-donpeact
leir Sópater Mac Pírruir, ó Òeréa; azur Arir-
tarcur azur Secundur Terralónaiς; azur Saiur
ó Òerbé, azur Timoteur; azur Tucicur azur Trop-
5 imur, beirt Áriána. Cuadar ran nómainn azur
o'fanadar linn i oTíóar.

- 6 Azur do cuamair-ne ar luing ó Pílipí, tar éir
laetanta an aráin san siort, azur bíomair cúis
lá az teact zo Tíóar azur o'fanamair ann react lá.
7 Anran, an céad lá de'n tpeactmain do tánamair
i bfochair a céile cun aráin do bpire, azur bí pól az
tabairt teasairς oíob, mar bí ré le h-imteact ar
maidin amáireac a bí cúgáinn, azur do lean ré ar
8 an oteasairς zo meadon oíobce.* Ac bí lócráinn ar
noócin azáinn ra tpeómra móir 'na raðmair cruinn-
9 iςte. Azur bí buacail lóar b' ainim Eútuur 'n-a
fuirde ar an bfinneóis, azur tuit ré 'n-a cóola zo ráin
an fáir a bí pól az cainnt. Le truime a cóolata do
tuit ré ríor ó'n oTímað locta azur do cógað ruar
10 marb é. Ac do cuair pól ríor cúise azur do lúis
ré anuar air azur cuir ré a lámha 'n-a timpull azur
oubairt ré: Na bíob ceirt oraid. Tá a anam ann.
11 Anran cuair ré ruar azur bpir ré arán azur do blair,
azur òein ré cainnt ar fead abfad, zo oTáinis an
rolur, azur anran o'imtíς ré. Azur do ruγadair leó
12 an buacail, azur é beó, azur níor beas é a n-ácar.

Anran do cuamair-ne ar an luing azur feólamair
13 zo h-Árpor, i oTíreó zo mbéarfaimír pól linn ó'n áic

* Ver. 7. "An céad lá de'n tpeactmain." miníςio Chruyop-
com naomta, azur a lán eile de luat rγrúuicte an
Sγipctúra, i oTad na bfochal ran zo raib na Críorctaidte, um
an oTaca ran féin tar éir lae na Sabbóide do cur i oTurað na
reactmaine (.i. ar an noómnað), mar atá ré anoir az na
Críorctaidtib zo léir. Ir veimín gur le h-úγadár na
h-Edgailre a veinead an t-ácarú ran. Mar rin do òein rí
úrío de'n cómaact a bí tabarcta az an oTíγearna bí, óir ir é
rí an oómnaic é.

rin, óir rin mar a bí rocair aise, aḡur so raḡaḡ ré
féin ann ar tír. Aḡur táinig ré cúḡainn i n-árror 14
aḡur tóḡamair cúḡainn é aḡur tánamair so Mici-
léne. Aḡur feólamair ó'n áit rin aḡur tánámair, 15
amáireac a bí cúḡainn, ar aḡaḡó Cíor amaḡ aḡur an lá
'n-a ḡiaḡó ran do ḡroireamair Sámor, aḡur an lá 'n-a
ḡiaḡó ran airíir do tánamair so Miléur; Óir do 16
bí pól ceapaithe ar feólaḡ tair Eperur i ḡtreḡ ná
currí don riḡnear air ra n-Ária, mar bí ḡitinear
air cun, ḡá mb' féitir ḡó é, lá na Cingcīre* tadbairt
i n-Ierúalem.

Ac do cuir ré teacḡaireacḡ ó Míléur so n-Eperur 17
'ḡá raḡ le rinnrearaib na n-eaḡailre teacḡ cúise.
Tánaḡar, aḡur nuair a bíḡar 'n-a láḡair ḡubairt 18
ré leḡ:

Ir eḡl ḡaoibḡe conur mar aḡá an aimir so léir
tadbairt aḡam i nbúr bḡocair ó'n ḡcéaḡ lá a tánaḡ
irteacḡ ra n-Ária, aḡur me aḡ ḡéanamḡ reirbire ḡé 19
le fíor-úmluiseacḡ, aḡ ríle ḡeḡr, aḡur aḡ fulaḡ na
ḡtrioblóití a táinig orm tré ceilḡib na n-lúḡac;
Conur mar náir címeáḡar riár don níḡ ḡe rna neitib 20
a bí tairbḡeacḡ ḡaoibḡ, ḡan iad a teaḡarḡ ḡaoibḡ so
puibilibḡe aḡur i nbúr ḡitḡtib, aḡur me aḡ ḡeim- 21
niú aicḡiḡe cun ḡé, aḡur creitím i n-ár ḡḡiḡearna
íora Críorḡ, do lúḡaíḡ aḡur do ḡeintib.

Aḡur féacḡ táim aḡ ḡul so Ierúalem fé ceangal 22
na rḡioraibḡe, aḡur ní fíor ḡom caḡ 'ḡá le n-imḡeacḡ
orm ann, Ac so bḡuil an Spioraio Naomḡ aḡ labairt 23
liom coitḡianta, inḡ na catḡaḡaibḡ so léir, 'ḡá raḡ
liom ḡur rlabraí aḡur pionóirí aḡá am cḡir i n-Ierú-
alem. Ac ní n-eaḡal liom don níḡ ḡiḡó ran ná 24
ní mearaim ḡur mó ir fiú mo beata 'ná me féin, ac
so ḡcomlíonḡaḡ mo túrur, aḡur reirbír an bḡeicir,
a fuaraḡ ó'n ḡḡiḡearna íora, ríadḡuire ḡéanamḡ ar
foirḡeal ḡrárta ḡé. Aḡur féacḡ anoir, ir eḡl ḡómra 25
ná feicḡib ríḡ mo ḡnúir a túille, ríḡre so léir n-a
bḡuil riúbailta i nbúr mearḡ aḡam aḡ craḡbḡḡaoile
riḡeacḡa ḡé.

* .1. Lá an Spioraio Naomḡ do teacḡ.

- 26 D'á b'píḡ rin cuirim a fíadónuire oraidre, ra lá ro
atá inoiu aḡainn, ḡo b'fuilim ḡlan ar curo fola ḡac
27 duíne, Mar níor rtaonar ó cómaidre D'é do cup
28 i n-iúil d'aoib ḡo n-iomlán. Tugaid aise d'aoib féin
aḡur do'n t'read ḡo léir, ar ar cuir an Spioraid
naom ríob i n-búr n-eapbogaib aḡ niaḡlaob eadlaire
29 D'é a ceannuis ré le n-a curo fola féin. Tá 'fíor
aḡamra ḡo tciocraib irteac i n-búr mearg, nuair a
beadra imighe, faolcoim eapraaca, aḡur ná rtaonraio
30 ríad ó'n t'read. Aḡur eipeócaio, oraid féin, fir
a labarraib neite tuatallaca, cun deirḡiobul a tarrac
31 n'a n'iaio. D'á b'píḡ rin déiníob fairre, aḡur cim-
eádaiob i n'búr ḡcuimne conur mar nár rtaodar ar
fead t'pí mblian, do ló ná t'oióce, ac aḡ cómaidre
an uile duine aḡaib aḡur deóra le m'fúilíob.
- 32 Aḡur anoir tugaim ruar do Dia ríob aḡur do
b'riaar a ḡrára, ó'r ar a cumar atá an obair do
c'píocnú aḡur an oigheac a tadbairt d'aoib amearḡ
33 na naom ḡo léir. Níor fanncuigear airḡeao ná ór
34 ná éadac don duine, Mar ir eól d'aoib féin, ¹ḡurab
iad an dá lám reo foláarí ḡac a raib niactanaac dom
35 féin aḡur do rna d'aoine atá am fócáir. Tá ḡac
don níob tairbeánta aḡam d'aoib, ḡur aḡ obair ar
an ḡcuma ran ir ceart dúinn fóiricint ar na d'aoine
laḡa, aḡur cuimneam ar b'riaar an Tigearna íora
mar ḡo n'oubairt ré féin: ir mó an t-d'aoibnear ḡo
mór ruo a b'ronnaob ná ruo a ḡlacao.
- 36 Aḡur nuair a bí an méio rin ráirte aise do leos
ré é féin ar a ḡlúiníob aḡur dein ré ḡuirde cun D'é 'n-a
37 oteannta ḡo léir. Anran díodar ḡo léir aḡ ḡol ḡo
fúigead aḡur aḡ cup a lám tímpal ar muineal fóil
38 aḡur 'ḡá fósao, aḡ déanam buarta ḡo mór mar
ḡeall ar an b'focal d'oubairt ré, ná feicfidir a ḡnúr
a tuille. Aḡur beineadar é t'ionnlacan ríor cun
na luinḡe.

CAIBIDÍOL XXI.

CUAIRN PÓIL GO IERÚSALEM. E DÁ ḡABÁIL AIGE RĀ LÚDÁIS
RĀ CEAMPULL.

ASUR NUAIR A TÁRLA GO PAIB RḡARTĀ AḡAINN LEÓ ASUR 1
RINN Aḡ ḡLUAIRĒACT FÉ FÉOL,* TĀNAMAIR CEANN AR AḡAÍD
GO CÓOR, ASUR AN LÁ 'N-A DÍAD RAN GO RODOOR, ASUR AR
RAN GO PĀTARA. ANRAN DO FUAḡAMAIR LONG A BÍ Aḡ 2
DUL TḡEARNA GO PĀENICÉ, ASUR CUAMAIR AR BÓRO
ASUR ḡLUAIRĒAMAIR. TĀNAMAIR 1 PAḡARĀ CUPPOIR 3
ASUR D'FĀḡAMAIR AR AR LÁIM CLÉ É ASUR FÉOLAMAIR
GO SÍRIA ASUR TĀNAMAIR GO TŪROO; ÓIR IR ANN A BÍ AR
AN LUING A N-UALAC DO CUP AIRTĪ. FUAḡAMAIR DEIR- 4
ḡIOBUIL RĀ N-DIT RIN ASUR D'FĀNAMAIR ANN REACT LÁ,
ASUR BÍODAR, TḡÍO AN RPIORAITO, ḡÁ PÁD LE PÓL ḡAN
DUL RUAR GO IERÚSALEM. AC NUAIR A BÍ NA LAETANTA 5
CAITTE DO ḡLUAIRĒAMAIR ASUR BÍOMAIR Aḡ IMTEACT,
ASUR TĀNADAR GO LÉIR, IAD FÉIN ASUR A MNÁ ASUR A
ḡCLANN, ḡÁR DĀIONNLACAN, GO ḡEACTÁ NA CATARAC;
ASUR DO LEḡAMAIR RINN FÉIN AR AR NḡLŪINIB AR AN
DTRÁIS ASUR DO ḡUÍDAMAIR. ANRAN D'FĀḡAMAIR RLĀN 6
Aḡ Á CEILE ASUR CUAMAIR-NE AR AN LUING ASUR CUADAR-
RAN DĀAILE. DĒINEAMAIR-NE AR ḡCUAIRD AR UIRḡE Ó 7
TŪROO RÍOR GO PTOLEMÁIR ASUR DEANNUIḡAMAIR DO RĀ
BḡÁITRIB A BÍ ANN ASUR D'FĀNAMAIR LÁ 'N-A D'FOCÁIR.
ḡLUAIRĒAMAIR AN LÁ 'N-A DÍAD ASUR TĀNAMAIR GO 8
CAERARĒA. CUAMAIR, ANRAN, GO TIS PĪLIB, AN ROIR-
ḡÉALAIḡE, ¹ DUINE DE 'N MÓRḡEIRĒAR, ASUR D'FĀNA-
MAIR AIGE.†

DÍ AIGE RIN CEATRĀR INḡEAN, CEATRĀR MAIḡDEAN, 9
ASUR DĒINIDĪR TARḡAIREACT. DO RĒADAMAIR ANN PAINTT IO
LAETANTA ASUR TĀINIS CŪḡAINN Ó LŪDĒA FÁID N-AR
D'AINIM DÓ AḡABUR. NUAIR A TĀINIS FÉ RIN CŪḡAINN DO II
CÓḡ FÉ CRIOR PÓIL ASUR CEANḡAIL FÉ A LÁMA FÉIN ASUR

¹ *Supra* vi. 5.

* .i. AN LONG FÉ FÉOL AḡAINN.

† Ver. 8. "AN ROIRḡÉALAIḡE," .i. REANNMÓNAIDĒ AN CROIRḡÉIL.
AN FĒAR CÉADONA ÚO D'ÍOMPUIḡ NA ḡAMARITĀNACĀ ASUR DO BĀIRT
AN COILLCEÁNAC (CAIB. viii.), DUINE DE RĀ REACT NOIACONAIḡ
COPAIḡ AB EAD É.

- a ċoṛa aḡur toubairt ré: Seo mar aḡeir an Spioraito Naom̃, an fear ḡur leir an cñiur ro, rin mar a ċeang-alóċaito na lúdaíḡ é i n-Ierúsaleḡ, aḡur tabairfaito
- 12 riad i lám̃aib na nḡeinte é. Nuair ainiḡmair-ne an méio rin bíomair féin aḡur muinntir na h-áite rin
- 13 aḡ taċant air ḡan toul ruar ḡo Ierúsaleḡ. Anran toubairt pól 'ár b̃freaḡrao: Cao tá aḡaib á d̃éanaḡ, aḡ ḡol aḡur aḡ cur buarċa ar mo ċroiðe? Táimpe ollam̃, ní h-amáin ċun ceangail t'fúlaḡ ac fór ċun
- 14 báir t'fúlaḡ, ar ron ainime an Tiḡearna Íora. Anran, nuair a ċeir orainn é boḡao t'éirteamair, aḡur toub-ramair: Toil an Tiḡearna ḡo ñoeintear!
- 15 Aḡur tar éir na laetanta ran t'ollm̃uḡmair rinn féin aḡur bíomair aḡ toul ruar ḡo Ierúsaleḡ.
- 16 Aḡur táiniḡ i n-aonf̃eaċt linn cur̃o de rna d̃eirḡio-buil ó Ċaerap̃éa, aḡur Cupriánac 'n-a d̃ceannta, tuine tár b̃ainim Mnarón, reana-d̃eirḡiobul, n-a rað-mair ċun beic ar lóir̃oin aḡe.
- 17 Tánamair ḡo Ierúsaleḡ aḡur do ḡlac na bráit̃re
- 18 rinn ḡo fáilteac. Amáireac a bí cúḡainn ċuamair féin aḡur pól ḡo tiḡ Séamuir aḡur bí na r̃iñrir ḡo
- 19 léir c̃ruinniḡte ann. D̃eannuiḡ ré t̃óib̃ aḡur t'innir ré t̃óib̃, t̃rĩo r̃iur, ḡac a raib̃ d̃éanta aḡ Dia, t̃ré n-a
- 20 f̃riċálam̃ féin, amearḡ na nḡeinte. Aḡur nuair ainiḡoar é t̃uḡaoar ḡlóire do Dia, aḡur toubraoar leir: Ċionn tú, a b̃ráċair, cao iad na m̃ilte de rna lúdaíḡ acá tar éir c̃reir̃eamaint, aḡur tá báir̃o acu
- 21 ḡo léir do'n t̃liḡe. T'ainiḡoar, am̃ċac, ḡo b̃fuil̃ire ḡá cur 'n-a l̃uiḡe ar na lúdaíḡ acá amearḡ na nḡeinte naċ m̃ir̃oe t̃óib̃ im̃teac̃t ó M̃aoir, aḡur ná fuil̃ f̃iaċ-aib̃ or̃ċa t̃impallḡearrao do d̃éanaḡ ar a ḡclainn,
- 22 ná réir na t̃liḡe do leañm̃aint. Cao 'tá le d̃éanaḡ mar rin? ḡan am̃par caic̃rĩo na d̃aoine c̃ruinniú
- 23 mar aipeóċaito riad ḡur t̃ánaír. Dein an ní̃o reo a d̃eir̃im̃io leat t̃á b̃riḡ rin: Tá ceat̃rar fear aḡainn
- 24 ḡo b̃fuil̃ móio or̃ċa. T̃óḡ leat iad ran aḡur ḡlanc̃ar tu i n-aonf̃eaċt leó. Anran t̃iol-re ar̃ċa i t̃c̃reó, ḡo 'mbeárr̃par a ḡcinn. Anran ċĩr̃o ḡac doinne

ḡur b'íteac ar ariḡṡar do tṡob, ḡur ḡo bḡuilir
 féin ḡṡ riúbal do cōrnamaiṡe do'n olig.* Ḍc 25
 1 ṡṡṡob na nḡeinteaḡ a cṡeio, 2 do ṡḡriobmaiṡ-ne
 ḡá ṡrṡú ṡóib cimeáṡ ṡ'n ṡur a n-iṡbireaṡ ṡ'ioṡ-
 olaiṡ, ḡur ṡ ḡuil, ḡur ṡ níṡ a taḡṡaṡ, ḡur ṡ ṡrúir.
 Anṡan do tṡḡ ṡól leir na ḡir lár n-a máireac ḡur 26
 do ḡlanáṡ é 1 n-aonḡeaḡ leṡ ḡur cūaiṡ ré irteaḡ
 ṡa teampull, tar éir laetaṡta a nḡlanṡa ṡ'ṡóḡairṡ,
 cūn ḡo nṡéanḡi ṡṡráil ar ṡon ḡac ṡuine acu.

Ḍc bī lúṡaiḡ ṡ'n Ḍria ann ḡur nuair a bī na reaḡṡ 27
 laetaṡta ṡá ḡṡriocnú cōnnacaṡar ṡa teampull é
 ḡur do ḡrioraṡar an pobul ḡo léir ḡur cūireaṡar
 a lámā air ḡur do liúḡar: Congnam! a ḡeapa 28
 irṡáeil. Siṡé an ṡuine aṡá ḡṡ múine na nṡaoine inṡ
 ḡac aon ṡall 1 ḡcoinnib an ṡobuil reo ḡur 1 ḡcoinnib
 na ṡlige ḡur 1 ḡcoinnib na h-áice reo. ṡuḡ ré
 ṡaoine ḡeinteaḡa irteaḡ ṡa teampull ḡur do ṡáruigṡ
 ré an áic ṡeannuiḡṡe reo. Óir bīṡar tar éir ṡriṡi- 29
 muir ṡ eṡeṡur a ṡ'ḡeiraint ṡa cāṡair 'n-a ṡeannṡa
 ḡur cēapaṡar ḡo ṡaib ṡól tar éir é cāṡairṡ irteaḡ
 ṡa teampull. ḡur bī an cāṡair ḡo léir ar buile, 30
 ḡur do cṡuinnig na ṡaoine. Do ṡuḡaṡar ar ṡól ḡur
 cāṡraigeaṡar amaḡ ar an ṡteampull é ḡur do
 ṡúnaṡ na ṡóirṡe láiteṡaḡ.

ḡur bī ṡonn ṡṡṡa é máṡṡaṡ, ḡc do h-innreaṡ do 31
 ṡriṡiún an airm lerúṡalem ḡo léir a ṡéit ṡré n-a
 ceile. ṡṡḡ ré ṡin leir ṡaiḡṡiúirí ḡur taṡireacṡa 32
 cēaṡ ḡur do ṡit ré cūca ṡior. Nuair a cōnnacaṡar
 an ṡriṡiún ḡur na ṡaiḡṡiúirí do ṡṡaṡar ṡe ṡéit
 ḡṡ bualaṡ ṡóil. Anṡan do ṡáinig an ṡriṡiún ḡur 33
 tṡḡ ré é ḡur ṡ'ṡrṡuiḡ ré é cēanḡal le ṡá ṡlabṡa
 ḡur ṡ'ḡiaḡṡaiḡ ré cia'ṡ ṡ'é ḡur caṡ a bī ṡéanṡa
 aige. Ḍc bī an ṡṡluaḡ ḡṡ liúirig, ṡuine ḡá ṡáṡ ṡo 34
 ḡur ṡuine ḡá ṡáṡ ṡúṡ. ḡur nuair náṡ ṡ'ḡéiṡir

¹ *Supra* xv. 20 ḡur 29.

*Ver. 24. "Do cōrnamaiṡe do'n olig." bīṡ ḡo ṡaib an olig
 ṡin a ṡeirṡeap imigṡe a' ḡeibm um an ṡṡṡa ṡan bī na
 cṡriṡṡaiṡṡe lúṡaḡa ḡá cimeáṡ, ḡur do leanaṡar ḡá cimeáṡ
 ar ḡeaṡ ṡainṡc airmṡe, cūn na ṡinaḡóige. maṡ a ṡéarṡi,
 ṡ'ṡólaṡaṡ le h-onóir.

air rin; ¹ aḡur fuarar leiciread̃a uad̃a aḡ triall ar
na bráit̃rīb̃ i nDamarcur, cun iad̃ a tabairt liom
anro ḡab̃ta ḡo lerú̃ralem i t̃c̃reó ḡo ḡcurp̃i pionór
or̃ta. Ad̃ do t̃ár̃la, aḡur mé ar an r̃liḡe aḡur aḡ 6
tead̃t i ḡcóm̃ḡar do Damarcur, i lár an lae, ḡur lar
am t̃impal r̃olur iomarcad̃ ó neam̃; Aḡur ḡur t̃uitear 7
cun t̃ailim̃ aḡur ḡur air̃ḡear an ḡut ḡá r̃ád̃ liom:
A Šaul, a Šaul, cad̃ 'n-a t̃aob̃ ḡo b̃fuil̃ir aḡ ḡear-
leanm̃aint or̃m? Aḡur o'f̃reag̃arar: C̃ia n-é tu, a 8
t̃iḡearna? Aḡur t̃ubairt r̃é liom: M̃ire íora
narareit ad̃a aḡat o'á ḡearleanm̃aint. Aḡur an 9
m̃uinnt̃ir a b̃i le m' c̃oir do c̃onnac̃ad̃ar an r̃olur, ad̃
ñior air̃ḡ̃ad̃ar ḡut an t-é a b̃i aḡ c̃ainnt̃ liom.* Aḡur 10
t̃ubairt: Cad̃ t̃á aḡam le t̃éanam̃, a t̃iḡearna? Aḡur
t̃ubairt an t̃iḡearna liom: Eir̃iḡ aḡur im̃t̃iḡ ir̃tead̃
ḡo Damarcur, aḡur neórf̃ar t̃uit anr̃an i t̃c̃aob̃ na
neit̃ ḡo léir ad̃a aḡat le t̃éanam̃. Anr̃an, mar ḡeall 11
ar neart an t̃rolur̃ ú̃o, b̃ior ḡan r̃ad̃ar̃c aḡur do r̃uḡ
mo c̃omp̃ad̃ar̃t̃e ar l̃áim̃ or̃m aḡur t̃ánas ḡo Damar-
cur. Aḡur b̃i fear̃ t̃ár̃ b̃'ainim̃ Anañiar, fear̃ ḡo 12
r̃aib̃ c̃reideam̃aint aḡe, i t̃c̃aob̃ na t̃liḡe, ó n-a r̃aib̃
de l̃ú̃ad̃aib̃ 'n-a ḡcóm̃nuḡe r̃a n-áit. Aḡur t̃áiñiḡ 13
r̃é c̃úḡam̃ aḡur fear̃aim̃ r̃é am̃ r̃iad̃h̃aire aḡur t̃ub-
airt r̃é liom: A Šaul, a b̃ñá̃t̃air, r̃éad̃ r̃uar. Aḡur
o'f̃éad̃ar-r̃a air̃-rean an uair̃ c̃éad̃na. Anr̃an t̃ubairt 14
r̃é: Do c̃ear̃ Dia ár̃ r̃inñreañ t̃ur̃a r̃oim̃ r̃é cun ḡo
t̃c̃uḡf̃á a t̃oil aḡur ḡo b̃reic̃f̃á an t-Don C̃ear̃t.
Aḡur ḡo n-aireó̃f̃á ḡut a b̃éil; † Óir̃ beir̃ tu ad̃ 15
f̃inné t̃ó, i l̃át̃air na ñad̃oine ḡo léir, ar na neit̃ib̃ a
o'air̃ḡ̃ir̃ aḡur do c̃onnaic̃ir. Anõir cad̃ é an r̃iḡ- 16
near̃ r̃o or̃t? Eir̃iḡ aḡur b̃air̃t̃ear̃ tu aḡur ñiḡ
t̃ĩot̃ do r̃eac̃aí le ḡlaõt̃ad̃ ar a ainim̃. Aḡur nuair̃ 17
a t̃ánas̃ tar̃ n-air̃ ḡo lerú̃ralem do t̃ár̃la ḡo r̃ad̃ar̃
r̃a t̃eampull aḡ ḡuir̃e aḡur ḡur t̃uit t̃ám̃-néal aḡre

¹ *Supra ix. 2.*

* Ver. 9. "ñior air̃ḡ̃ad̃ar̃ ḡut." .i. ñior f̃éad̃ad̃ar̃ na
r̃ocail̃ do t̃uir̃ḡint̃ ó n-a c̃éile b̃ĩot̃ ḡur air̃ḡ̃ad̃ar̃ r̃uaim̃ na
b̃roc̃al (*supra ix. 7*).

† Ver. 14. "An t-Don C̃ear̃t." .i. ár̃ ḡl̃áñuḡ̃t̃eó̃ir̃ do
t̃air̃b̃eáiñ é f̃éiñ do r̃ól. ḡníom̃. ix. 17.

- 18 oim, Agus go breaca é agus go noubairt ré liom:
 19 Uroiruis agus imtis go luat a' Ierúsale, óir ní
 20 glacfaid ríad t'fiannuire oimra. Agus dubairt ra:
 21 A tigeanna, ir eól dóib ¹ go mbinnre as cur na
 22 n-daoine a cpeir ionat-ra irteac i bpríorún agus 'gá
 23 mbualad inr na rinagógaib; agus nuair a bí fuil
 24 Stioráin t'finné-re, d'a dorpac ² bíor-ra láitreach,
 25 agus bíor toiltéanac, agus bíor as tabairt aipe
 26 do braitib na ndaoine a bí 'gá marbú. Agus dub-
 27 airt ré liom: Imtis leat, óir ir as triall ar na sein-
 28 tid i gcéin a cuirfead-ra tu.
- 22 D'éirteadar leir go dtáinig an focal ran. Anran
 23 d'árouigdar a nglór agus dubradar: Cuir ar an
 24 raogal a leitéir rin. Ní cóir é beic beó. Agus
 25 bíodar as liúiris agus as caiteam a mbalcuirí díob
 26 agus as rteallad na cpeir na n-aer. Anran d'órouig an
 27 tribiún é tabairt irteac ra longpóirt agus gabáil de
 28 rgiúirib aip, agus é pianaó, cun go bfaigad ré amac
 29 cad é an cúir go rabdar as liúiris mar rin 'n-a
 30 coinnib. Do ceangaladar póil le téaduib. Anran
 31 dubairt ré leir an tdaoireac céad a bí 'n-a fearam
 32 i n'áice: An bfuil ceaduiscte daoib gabáil de rgiúir-
 33 rib ar fear Rómánac gan é daoiraó ar dtúir? Nuair
 34 a d'airis an tdaoireac céad an focal ran cuaid ré as
 35 triall ar an ttribiún agus d'innir ré dó é agus dub-
 36 airt ré: Cad é seo a mearrann tú a déanam? Fear
 37 Rómánac iread an duine rin. Anran do táinig an
 38 tribiún agus dubairt ré leir: Innir dom an fear
 39 Rómánac tu? Agus dubairt reirean: Iread.
- 28 D'freadair an tribiún: Díolar-ra móran aipis ar
 29 an bpríbléir rin a d'fágail. Agus dubairt póil: Do
 30 ruigad mire amlaio. D'imtis uaid láitreach na
 31 daoine a bí cun é pianaó. Táinig easla ar an ttri-
 32 biún féin nuair a fuair ré gur b'fear Rómánac é
 33 agus go raib ré tar éir é ceangal.
- 30 Anran, lár n-a máireac an lae rin, ba mian leir a
 31 d'fágail amac níor cruinne cad a bí as na lúdaig.

¹ *Supra* viii. 3.² *Supra* vii. 57.

'ā cup 'n-a leit, aḡur do rḡaoil ré é, aḡur do'óruiḡ
ré na rḡairt aḡur an cómairle do teact i b'roḡair
a céile aḡur tuḡ ré pól amac aḡur cuir ré or a ḡcóm-
air é.

CAIBIṬIOL XXIII.

pól i lḡair na cómairle. Deinio na iúoáiḡ ceilḡ cun é
marbú. Cuptar ḡo caerapéa é.

Do'féac pól ar an ḡcómairle aḡur duḡairt ré: 1
A feara, a b'ráit're, tá mo ḡnó déanta aḡamra i nḡac
deag-cóinriar, i ṽtaob' Dé, ḡo ṽtí an lá ro inṽiu
aḡainn. Anran duḡairt an t-ápo-rḡairt, Ananiar, 2
leir na ṽaoine a bí i n'áice é bualaṽ ra béal. Duḡ- 3
airt pól leir, ámtac: Buailriṽ Dia tura, a fála
*aolca. Tura do fuithe cun breithe tabairt orpra
do réir na ṽliḡe, aḡur, i n-aḡaiṽ na ṽliḡe, a n-ór-
uḡeann tú mé bualaṽ? Aḡur duḡairt na ṽaoine 4
a bí n-a fearam i n'áice: An aḡ earḡainí ar ápo-rḡairt
Dé ataoi? Aḡur duḡairt pól: Ní raib' fíor aḡam, 5
a b'ráit're, ḡur b'é an t-ápo-rḡairt é. Óir tá rḡriobca:
1 ná tabair ṽroc-ḡainnt do'uaḡtarán do ṽaoine.

Ac bí fíor aḡ pól ḡur de rna Saṽuḡcínis cuio 6
acu aḡur ḡur de rna fairirínis an cuio eile, aḡur
duḡairt ré ḡo n-ápo: A b'ráit're, 2 fairiríneac ireaṽ
mire, mac fairirínis. Ir mar ḡeall ar fúil le n-air-
eirḡe na marb atáim ar mo t'riail. Nuair a bí an 7
méio rin ráit'ce aḡe do'éirḡ coirmeaḡḡ ior na
fairirínis aḡur na Saṽuḡcínis aḡur deineaṽ ṽá
cuio de'n buiṽin. 3 Óir deir na Saṽuḡcínis ná fuil 8
aireirḡe ann, ná ainḡeal, ná r'pioraid. Aḡur doam-
uḡiṽ na fairirínis ḡac níṽ acu. Anran do'éirḡ 9
collóio mór. Do p'reab cuio de rna fairirínis 'n-a
fearam aḡur bíotar aḡ ainḡear aḡur deirṽoir: Ní
b'raḡmíṽ don oic ra duine reo. Má labair r'pioraid
leir, nú ainḡeal, cao é rin do'aoinne eile rin. Anran, 10
nuair a bí an rḡéal 'n-a b'puiṽin ḡaorḡainn eatarḡa

¹ exod. xxii. 28.

² phil. iii. 5.

³ mat. xxii. 23.

* .i. a buine atá ḡeal laḡmuic aḡur duḡ lairḡis.

bí eagal ar an tscríbiúin go ríacfairéir ar a céile póil, agus d'órduigh sé do rna raiḡtoíurí dul ríor agus é tóḡaint uata agus é tabairt irteac ra longpórt.

- 11 An oirde 'n-a diair ran do fearaim an Tigearna láim leir agus duairt sé: Bí fearamác! Fé mar atá ríadnuire déanta asat oimra i n-Ierúsaleim caiteir ríadnuire déanam oim ra Róim.
- 12 Ac nuair a táinig an lá táinig raint de rna lúdaíḡ i bfoḡair a céile agus dearbuiḡḡar ná h-iorfairéir bia agus ná h-ólfairéir deoc go dtí go mbeaḡ póil marb
- 13 acu. Bí breir agus daḡaḡo tuine acu ann a cuir an
- 14 dearbú ran orḡa féin. Anran tanaḡar as triall ar uacḡaránaib na rḡarḡt agus ar na reanóirib agus duirḡar: Tá ceangal fé earḡaine curḡa ḡainne orainn féin ḡan aon níḡo do bḡaire go marbuiḡmíḡo
- 15 póil. Anoir, d'á bḡíḡ rin, cuirḡo-re agus an cóm-airle rḡéala as triall ar an tscríbiúin agus abraiḡ leir é cur cúḡaib, fé mar a beaḡ eóluir éḡin níor cruinne uaiḡ 'n-a taob. Táimíḡne ollam agus rap a rroirḡo fé ríḡre beirḡo fé marb ḡainn.
- 16 Bí mac deirbḡéar do póil as éirteacḡ leir an uirḡe-ré-talam. Táinig sé agus cuair sé irteac ra long-
- 17 pórt agus d'innir sé do póil an rḡéal. ḡlaoib póil cuḡe tuine de rna taoiréaḡaib céaḡo agus duirḡ sé leir: Beir an buaḡaill reo as triall ar an
- 18 tscríbiúin; tá níḡo aḡe le h-innrínt dó. Tóḡ reirean leir é as triall ar an tscríbiúin agus duirḡ sé: Duirḡ an pḡiorúnaḡ, póil, liom an buaḡaill reo tabairt cúḡat mar go bfuil ruḡo aḡe le rḡaḡo leat.
- 19 Do ruḡ an scríbiúin ar láim air, agus d'imḡiḡ sé i leit taob leir agus cuir sé an ceirḡ cuḡe: Cao é reo
- 20 atá asat le h-innrínt dom? Agus duirḡ reirean: Tá roḡair as na lúdaíḡ ar a iarraiḡo ort póil do cur as triall orḡa amáireac, cun na cómairle, mar d'eaḡo go deaḡruiḡeann uata é ceirḡiú níor ḡéire
- 21 ar níḡo éḡin. Ac ná creire iad. Tá breir agus daḡaḡo fear acu as faire i ḡceilḡ air agus tá ceangal fé earḡaine* curḡa acu orḡa féin ḡan bia d'ite ná

* nú dearbú fé earḡaine.

deoc a d'ól zo marbhuigio ríad é, agus táio ríad ollamh anoir as feiceam leir an ngeallmáint uait. Do cuir an tribiún uaid an buacail asur dubairt 22 ré leir san a d'innhrint d'aoinne sur tuz ré an méio rin eoluir dó féin.

Anran do glaoir ré cuige beirt taoiread céad 23 agus dubairt ré leó: Ollmuisir dā céad raiḡuúir, agus deicniubair d'í trí ríio marcad, agus dā céad lucc rleas, ó'n dtrímá d'huair de'n oirde, cun toul zo Caerapéa; agus ollmuisir eadra iompair ar 24 a scuirpí ríad pól cun é breit rlan as triall ar féilir an ḡobernóir. (Mar bí eadál air zo d'óg- 25 rad na lúdaig ar éigin é agus zo marbódair é, agus anran zo n'earpí t'romairdeat air féin, zo n'earpí zo raib airgead le rāḡail aige ar.) agus do rḡrīb 26 ré litir agus dubairt ré inti:

"Claudius Iuríar cun an ḡobernóra ró-uairil, féilir, rlanite. Do ruz na lúdaig ar 27 an b'ear ro agus bíodair ar tí é cur cun báir. Do ruarar féin amac sur b'ear Rómáad é agus tādaz ortá le buidin airim agus tōḡar uatá é. Anran tearcuig uaim 'fior a beit asam 28 cad a bí acu 'á cur 'n-a leit agus cuirear i lāḡair a scómairle féin é. Ruarar sur neite éigin 29 a bain le n-a noliḡe féin a bí acu 'á cur n-a leit, agus ná raib don coir déanta aige do tuillread bair ná b'raigḡinear. Anran do h-innread dom 30 zo raib ceilḡ déanta acu dō agus cuirear as triall ortá é, agus dubairt leó-ran pé n'í a bí acu le cur 'n-a leit, é cur n-a leit do lāḡair-re. Slán leat."

Anran do tōḡ na raiḡuúir leó pól, ré mar a 31 h-óruiḡeado dōib, ra n-oirde, zo h-antipatir, agus amáiread a bí cúḡainn do leogadair do'n marc- 32 rluas toul leir agus tādadar féin tar n-air zo d'í an longpōrt. Cuadar-ran zo Caerapéa agus tūḡa- 33 dar an litir do'n ḡobernóir agus cuireadar pól 'n-a lāḡair. Do léiḡ ré an litir Anran d'fíarraig ré 34 cad é an ceannair n-ar b' ar é, agus nuair a ruair ré sur b' ó Cilicia é: Éircread leat. ar reirean, nuair 35

4 tiocfaidh an muinntir atá ag cur do leit. Agus
 5 d'óiruiḡ ré é cur ré cimeadh i gcúirt hÉiríó.

CAIBIDÍOL XXIV.

pól 'gá coraint féin i láthair féilic, an 5obernóir. An
 creideamh dá mhíneadh aige dó.

1 Anran, i gcionn cúis lá, táinigis uachtarán na rḡairt,
 Ananias, anuas agus cuir do rna reanóirib, agus
 cainteoir dár b'ainm Tertullus, agus cuasair i
 2,3 láthair an 5obernóra i gcionnib pól. Do glaothad
 pól agus éom Tertullus ar é d'aspaḡ: Domuig-
 mío i gcómnuiḡe agus inr ḡac ball, agus le buidcar
 4 mór, a féilic oirdeire, méio na ríotcāna atá ḡainn
 do d'bharr-ra agus liact na neit atá d'á reólad ar
 5 leat tréḡ mórclall. Ac, ionur ná cuirpinn a tuille
 nḡnir ort, iarraim ort éirteact, do d'ceannraact, le
 6 beaḡán focal uainn. Fuaramair an fear ro, i n'ann-
 rḡian, ag déanamh coirmirḡ amearḡ na n-lúthac 5o
 léir ar fuio an domain agus 'n-a ceann ar an aicme
 7 annrianta ran, na parapénac. Do mear ré an
 ceampall do fáru agus do ruḡamair air agus
 ceapamair breit a tadhairt air do réir ár noliḡe.
 8 Ac táinigis lúriar, an tribíun, agus neart ríḡ aige
 9 agus bain ré ar ár lámuib é. Agus d'óiruiḡ ré an
 muinntir a bí ag cur 'n-a leit do teact do' láthair-re,
 agus féadfaid féin a d'fáḡail uaid, do breiteamh,
 eólu ar na neitib reo 5o léir atá ḡainne á cur n-a
 10 leit. Anran d'aspaḡ na lúthac mar an 5céadna
 agus dubhadar 5o raib ran amlaib.

10 Anran d'freaḡair pól, (oir do bḡair an 5ober-
 nóir cuige laḡairt):

Ó 'r eól dom 5o bfuilir-re do breiteamh ar an náir-
 iún ro le fada 'bliantaib ir móire rin ir fonn liom
 11 fáram a tadhairt am taob féin. Ir féidir duit a
 d'fáḡail amac ná fuil ac dá lá déas ó cuar 5o leirú-
 12 ralem cun adarta déanamh, agus ní bfuaradair me

as aighear le h-aoinne ra teampull, 'ná as cruinniú na n-aoine, iní na rinagógaib, ná ar fuio na cat-
 arad; asur ní'l ar a gcumar a tairbeáint duit-re sur 13
 fíor na neite atá acu 'á cur am leit. Domúigim 14
 an méio reo duit, ámtad, i ttaob na rliže reo ar a
 tugaio. ríad eiricead, rin mar a deinimpe reirbír
 do'n átair asur do m'úia, óir cpeioim gac uile níó
 atá rgríobta ra rliže asur in rna fáioib, So bfuil 15
 mo mainiğin asam ar úia, fé mar atá acu ro féin, so
 ttiocraio airerige na n-deas-úaoine asur na n-roc-
 úaoine. Táim féin as déanam mo dícill air reo, mo 16
 coínriar a cimeáo glan i gcóinnuige cun Dé asur
 cun úaoine. Do tánas tar éir móran blian cun 17
 déarca déanam ar mo úaoine féin asur cun opra-
 lae a déanam asur cun móio a cómlíonad. ¹ Sa 18
 n-obair rin iread do fuaíadair me am glanad ra
 teampull, asur ní le rluas ná le collóio, ac raint 19
 lúad* ó ária,—asur bí ré ceart iad ran a tabairt
 anro ad látair asur leogaint dóib neite cur am leit
 má bí don ruo am coinnib acu. Nú abraioir reo 20
 féin é, má fuaíadair don éionntad ionam nuair a
 úior am fearam i látair na cómairle, ac an t-don 21
 focal amáin úo a labrar amad asur me am fearam
 eatarra: ² Ir i ttaob airerige na marb atá breit
 asuibre 'á tabairt oimpra inuiri.

Anran do cur féilic ar cáirde iad, óir do tuis 22
 ré so cruinn i ttaob na rliže rin asur dubairt ré:
 Nuair a ttiocraio luriar, an tribiún, anuar éirreao lib.
 asur t'óiruis ré do'n ttiocrae céad eirean do 23
 cimeáo asur ruaimnear a tabairt do asur san aoinne
 t'á muinntir a córs ar fúicálam a déanam air.

Anran, tar éir ruim laetanta, táinis féilic asur a 24
 bean, Orúilla,—lúad ab ead í,—asur glaoio ré cuige
 ról asur t'éir ré le tuairis uaió ar an gcpeioeam
 atá i n-íora Cúiorc. asur bí ré as léiriú do ar 25
 ceart asur ar seanmnaióeac, asur ar an mbreit-
 eamantar atá le teac, asur táinis criteasla ar
 féilic as dubairt ré: Imtis anoir, ac nuair a

* .i. do labair am coinnib.

¹ *Supra* xxi. 26.

² *Supra* xliii. 6.

- 26 beirō caoi aḡam cuirpēad̄ rīor ort. Sa n-am ḡcēad̄ona
 bī rē aḡ b̄raḡ air ḡo t̄caḡar̄paḡ ḡól r̄ainnt̄ airḡio t̄ó,
 aḡur uime rin̄ cuir̄ rē rīor ḡo minic air aḡur ðein rē
 c̄ainnt̄ leir.
- 27 Ac̄ o'īm̄t̄is̄ ðá ðliain, aḡur t̄áin̄is̄ ḡor̄tur̄ f̄értur̄
 1 n-inead̄ f̄éilic̄. Aḡur mar̄ r̄áram̄ ar̄ na l̄údāis̄
 o'f̄ás̄ f̄éilic̄ ḡól r̄a ḡr̄ior̄un̄.

CAIBIOTIOL XXV.

Caer̄ar̄ ðá ḡair̄m̄ aḡ ḡól. Ir̄ áil̄ le h-aḡrippa, an̄ Rí,
 eir̄cead̄t̄ leir̄.

- 1 T̄r̄i l̄á tar̄ éir̄ cead̄t̄ o' f̄értur̄ r̄a c̄eann̄tar̄ c̄uair̄o
 2 rē ruar̄ ó Caer̄ar̄éa ḡo Ier̄ú̄r̄alem. Aḡur t̄áin̄is̄
 uad̄tar̄ám̄ na r̄aḡart̄ aḡur uair̄le na nl̄údaḡ aḡ t̄r̄mall̄
 air̄ 1 ḡc̄oinn̄ib̄ ḡól̄ aḡur ðīoḡar̄ a o'iar̄r̄air̄o aḡain̄iḡe
 3 air̄, A o'iar̄r̄air̄o ḡo m̄bead̄ rē r̄áb̄ram̄ail̄ t̄óib̄ 'n-a
 c̄oinn̄ib̄, ḡo n-ó̄r̄oḡad̄ rē é t̄aḡair̄t̄ ḡo Ier̄ú̄r̄alem,
 aḡur bī ceil̄ḡ t̄éant̄a acu c̄un̄ ḡo mar̄ḡóḡair̄oír̄ é ar̄
 4 an̄ r̄liḡe. Ac̄ t̄uḡair̄t̄ f̄értur̄ ḡo ḡc̄im̄éaḡr̄i ḡól̄ 1
 ḡCaer̄ar̄éa aḡur ḡo m̄bead̄ rē r̄éin̄ aḡ t̄ul̄ ann̄ ḡo luat̄.
 5 Aḡur, ar̄ r̄eir̄ean, na t̄aoine ar̄ ðúr̄ mear̄ḡ-r̄a at̄á
 ábal̄ta air̄, t̄éir̄oír̄ r̄ior̄ 1 n-aon̄f̄eac̄t̄ liom̄ aḡur m̄á
 t̄á coir̄ t̄éant̄a aḡ an̄ n̄t̄uine cuir̄oír̄ 'n-a leit̄ í.
- 6 N̄ior̄ r̄an̄ rē 'n-a mear̄ḡ ac̄ oḡt̄ l̄á n̄ú t̄eic̄ l̄á 'n-a
 t̄oir̄o r̄an̄, aḡur c̄uair̄o rē r̄ior̄ ḡo Caer̄ar̄éa aḡur an̄ l̄á
 n-a t̄oir̄o r̄an̄ t̄o r̄uir̄o rē r̄a t̄r̄ib̄ún̄al̄ aḡur o'ó̄r̄t̄uiz̄ rē
 7 ḡól̄ a t̄aḡair̄t̄ 'n-a l̄át̄air̄. T̄o t̄uḡad̄, aḡur t̄o r̄ear̄am̄
 'n-a t̄imp̄al̄ na t̄aoine t̄áin̄is̄ an̄uar̄ o Ier̄ú̄r̄alem, aḡur
 c̄uir̄pēad̄ar̄ a l̄án̄ neit̄e t̄r̄oma 'n-a leit̄, ac̄ n̄ior̄ f̄éad̄ad̄ar̄
 8 iad̄ a ðeim̄niú, Mar̄ ðein̄ ḡól̄ iad̄ t̄o f̄r̄eaḡair̄t̄: N̄í'l̄
 coir̄ t̄éant̄a aḡam̄ 1 n-aḡair̄o t̄liḡe na nl̄údaḡ, ná 1
 9 n-aḡair̄o an̄ t̄eamp̄uill̄, ná 1 n-aḡair̄o Caer̄air̄. Ba m̄ian̄
 le f̄értur̄, ám̄, com̄aoine c̄ur̄ ar̄ na l̄údāis̄ aḡur
 t̄uḡair̄t̄ rē, aḡ f̄r̄eaḡair̄t̄ ḡól̄: An̄ m̄ait̄ leat̄ t̄ul̄
 ruar̄ ḡo Ier̄ú̄r̄alem aḡur ḡo t̄caḡar̄r̄i b̄reit̄ ort̄ an̄ran̄
 am̄ l̄át̄air̄-re, 1 t̄caḡoḡ na neit̄ reo? An̄n̄ran̄ t̄uḡair̄t̄
 10 ḡól̄ t̄áim̄ am̄ r̄ear̄am̄ aḡ t̄r̄ib̄iún̄al̄ Caer̄air̄. Ir̄

ann iṛ ceapc bṛeic̃ tō bṛeic̃ oṛm. Ní' l coir tḗanta
 i n-aḡaiṭ na n-lútaḡ aḡam, mar iṛ eól tuit-ṛe ḡo tian-
 mait̃. Má tḡ coir tḗanta aḡam, ná don níṭ tō 11
 tuiillṛeaṭ bār, ní' l don cūṛ i ḡcoinnib̃ an báir aḡam; ac̃
 mura bṛuil don níṭ amlaiṭ, tḡ rna neitib̃ ṛeo atḡ
 acu á cūṛ am leit̃, ní' l ar cūmar don tuine me tḡb-
 airt ṛuar tōib̃. ḡairmim Caerap̃. Anṛan tō labair 12
 fḗrtur leir an ḡcómairle, aḡur t'ṛṛeaḡair ṛé: tō
 ḡairmir Caerap̃; ḡo Caerap̃ a ṛaḡair.

Aḡur nuair a bī ṛainnt laetanta curṫa tōib̃ acu 13
 cuaiṭ Aḡrippa, an ṛí, aḡur Bernicé, ṛíor ḡo Caerapḗa,
 aḡ ṛáilciú ṛoim̃ fḗrtur. Tḡineadap̃ ṛiḡnear ann 14
 ar ṛeaṭ mórán laetanta aḡur t'innir fḗrtur tō'n
 ṛí i tṫaob̃ ṛóil: fḡar, ar ṛeirean, a t'ṛḡḡ fḗilicṛ
 anṛo 'n-a ṛṛíorúnaḡ, Aḡur nuair a bīor i nlerúralem 15
 tḡainḡ uacṫaráin aḡur ṛeanóirí na n-lútaḡ cúḡam
 ḡá iarṛaiṭ oṛm é tḡaoraṭ cūn báir. Dubairc̃ leṭ 16
 náḡ é bḗar na Rómánaḡ don tuine tḡaoraṭ cūn báir
 ḡan luḡc̃ a cionntuiḡṫe tḡbairc̃ or a cómair aḡur
 caoi tḡbairc̃ tō ar é ṛéin tō coraint aḡur ar é ṛéin
 tō ḡlanaṭ ar na coirṫe. Ac̃ tō tḡanaṭap̃ anṛo láit- 17
 ṛeaḡ, aḡur amáiread̃ a bī cúḡainn tō ṛuítḡear ṛa
 tribiúnal aḡur t'óṛtúiḡear an fḡar a tḡbairc̃ am
 láṫair. Anṛan t'eiṛiḡ na cionntuiḡṫeóirí ac̃ níor 18
 cuireadap̃ don ṛuo 'n-a leit̃ n-ar fḗadap̃ don tṛoc̃-
 níṭ t'ṛeirḡint ann. Ac̃ bī ceirṫeana éiḡin acu 'n-a 19
 coinnib̃ a bāin le ṛé tḡeirmireac̃c̃ cṛeioim̃ atḡ acu
 ṛéin, aḡur i tṫaob̃ íora éiḡin a fṫair bār aḡur ḡo
 ṛaiṭ ṛól 'ḡá ṛáṭ é bḗit beó. Níor mait̃ liom 20
 ṛéin don bāint a bḗit aḡam le níṭ tḡ'n tṛóṛo ṛan
 aḡur t'ṛiaṛṛaiḡear tḡ ar mait̃ leir tūl ḡo lerú-
 raalem cūn ḡo tṫabairṫí bṛeic̃ air inṛ na neitib̃ ṛin.
 Ac̃ tō tḡein ṛól ḡairm, ḡo ḡcimeáṭṫí é cūn ḡo n-aireṭ- 21
 cḡṭ Aḡurṫur a cúir, aḡur t'óṛtúiḡear é cimeáṭ
 ḡo ḡcuirṫeaṭ aḡ triall ar Caerap̃ é.

Anṛan dubairc̃ Aḡrippa le fḗrtur: Ua mait̃ liom 22
 ṛéin, leir, an fḡar ṛan tō cṫoirint. Cṫoirṫir amáir-
 eaḡ é, ar ṛeirean.

Amáiread̃ a bī cúḡainn tḡainḡ Aḡrippa aḡur Bern- 23
 nicé aḡur leaṫṭ mór ṛuṫa, aḡur cuadap̃ irṫeaḡ ṛa

halla éirteadta, iad féin aḡur na tribiúin aḡur
 maite móra na cataraḡ, aḡur o'óruiḡ fértur pól
 24 a tadbairt 'n-a látair. Anran tadbairt fértur: A ní
 aḡrippa aḡur a feara uile atá aḡainn anro, cionn
 rib an tuine rin. Nuair a bíor i nleprálem táinḡ
 an pobul lúdaḡ ḡo léir cúḡam 'ḡá iarraiḡ orm aḡur
 'ḡá ráḡ i nḡutanaib ároa náir ceart é beit beḡ a
 25 tuille. Ac níor féadar féin a o'feirḡint ḡo raib
 don ruḡ oéanta aḡe do tuillfead bár. Ac do ḡairm
 ré féin aḡurcur aḡur tá rocair aḡam ar a cúir cúḡe.
 26 Ní'l don níḡ cruinn aḡam, ám, le rḡrí 'n-a taob aḡ
 triall ar mo tḡearna. Uime rin do tḡar anro
 cúḡaib-re é, aḡur cúḡat-ra ḡo móir móir, a ní aḡrippa,
 ḡo ḡceirteḡad rib é aḡur ḡo mbead ruḡ aḡam a
 27 rḡrírin. Óir mearaim ḡur obair mí-réarúnta cime
 cúir uaim aḡur ḡan a o'innrin cao 'tá 'n-a cionnib.

CAIBIDÍOL XXVI.

Cúntar aḡ pól óá tadbairt o' aḡrippa ar a beata, ar conur
 a h-iompuiḡeḡ cun an éreoin é, aḡur ar an obair a bí le
 oéanam aḡe.

- 1 Anran tadbairt aḡrippa le pól: Tá ceao cainnte ar
 do fon féin aḡat. Do rin pól a lám aḡur érom ré
 ar a rḡéal a o'innrin.
- 2 Ir maite an bail orm, dar liom, a ní aḡrippa, ḡur
 ad látair-re atá orm me féin a coraint moiu ar na
 3 neitib reo ḡo léir atá aḡ na lúdaḡ 'á cúir am leit, ḡo
 móir móir, toirḡ eolur a beit aḡat ar na nóraib aḡur
 ar na ceirteanaib atá amearḡ na n-lúdaḡ. Uime
 rin iarraim ort éirteadḡ ḡo foirnead liom.
- 4 Tá aithe aḡ na lúdaḡ ḡo léir ar an raḡar beata
 cáitear ó m'óḡe, óir ir amearḡ mo náiriúin féin
 5 i nleprálem a cáitear i. Tá fíor acu, (óá mba
 maite leḡ é o'innrin i briaḡnuire), ḡur mairear, do
 réir na h-aicme ir oeimniḡtḡe i n-ár ḡceirteam,
 6 am fáiurinead. Aḡur tá breit 'á tadbairt orm anoir
 mar ḡeall ar an mainḡin atá aḡam ar an nḡeallam-

aint a tús Dia o'ár n-aithreácaib, An gceallaimint 7
rin go bfuil an dá treib déas aghainn, atá ann, as
déanam réir Dé do ló asur o'oiúce, as brat ar í
o'fagáil. Irí an mainiúin rin atá as na lúdaig'á cur
am leit-re, a pí. Cad 'n-a taob ná c féidir, dar 8
libre, a creideamaint go n-aithbeóðann Dia na mairb?

Ói ré buailte irteac am aigne-re féin go raib 9
ceangailte orm móran neite déanam i scoinnib ainme
íora Narareit. ¹ Asur do beinear, i nleirúalem. 10
Cuirtear móran daoine naomta irteac i bpríorúnaib.
Fuarar úsuarár ó uachtaránaib na ragar asur nuair
a bíodir (na naoim) le cur cun báir ir mire tusaó
an t-óróú liom cuise. Asur inr na rinagógaib 11
go léir bínn go minic as cur pionóir oíra, asur
cuirinn fiaáib oíra diarmataó déanam, asur do
méaduiúeas mo buile 'n-a scoinnib i ttreó go mbínn
'gá ngearleanmuint irteac inr na cataraáib iaraáta
féin.

² Asur bíor as dul go Damarcur ar an inntinn 12
rin asur úsuarár asur ceas agham ó uachtaránaib na
ragar, Asur, a pí, do connac ar an rúge i lár an 13
lae, as taitneam am timpal asur timpal ar na daoine
a bí le m'coir, rolar ar na flatair asur é níor treire
ná rolar na gíne. Asur tuiteamair go léir cun 14
cailim, asur o'airiúear-ra an gúe as labairt liom ra
teangain Eabha: A Saul, a Saul, cad cuise duit
beir 'am gearleanmuint? Ir deacair duit beir as
rpeacúiol i n-agaib an príocaire.

Asur tuidair-ra: Cía n-é tu, a tigearna? Asur 15
tuidair an Tigearna: Mire íora atá aghat o'á gear-
leanmuint. Ac eirig asur reairim ar do coraib, 16
óir ir cuise tairbeánar me féin duit cun go n-déan-
fainn díot reirbíreac asur fínné ar na neitib a conn-
aicir asur ar na neitib 'na bfeicfir me, 'Gat tabairt 17
raor ó'n bprobul asur ór na geinte na bfuilim 'ao
cur cúca anoir, Cú a rúl a o'orgailt doib ionur go 18
n-iompócaidir ó'n n-doirceac cun an troluir asur
ó cómaac Sácaim cun Dé, ionur go bfaigfir maic-

¹ *Supra* viii. 3.

² *Supra* ix. 2.

eamnacar peacaí asur ineao amearz na naom tpió
an zcreioeam atá ionamra.

19 Oá bpiż rin, a pi Ażurppa, nioi tuzar-ra oiúta
20 oó'n paóarc ó neam, ¹ Ac oó cpaobzaoilear é,
oó'n muinntir atá i nOamarcup ar otúir, asur
i nlepiúalem, asur i zcrió lúoaea ar fao, asur oó
rna Zeintib, ionur zo noéanpaioir aicpiže asur zo
n-iompócaioir ar Oia, as oéanam oiongabála na

21 h-aicpiže o'oiopaeacaió. Mar zeall air rin ireao
² oó ruż na lúoáiż orm nuair bioi pa teampull asur
22 meapaoar me mapóú. Ac oó cabpuiż congnam Oé
liom asur táim am fearam zo oti an lá inoiu, as
oéanam piaónuire oó beaz a'r oó mói, zan aon ruo
oó paó larmuiż oé rna neitib aoubairt na fáioe a
23 bi le teaót asur Maoir, zo noéanpaó Cpiort fulaz
asur zur b'é an céao ouine é o'eipeócaó ói na maió
asur oó noctpaó an folur oó'n pobul asur oó rna
Zeintib.

24 Le linn na cainnte rin oó paó oó asur é zá coraint
féin oubairt fértur oó žut áro: Ar oó meabair
ataoi, a pól. Tá iomaó léiżinn 'ao comaint ar oó
25 meabair. Nilim ar mo meabair, a fértur oiróeirc.
26 Táim as innrint na fipinne zan baoir. Tá eolur ar
na neitib reo as an pi atá as éirteaót le m'cainnt zan
rżát; ói ní meapaim zur féioir aon níó acu beic lar-
muis o'á eolur. Ní h-i zcúinne a oeineao aon níó
27 acu. An zcreioeann tú na fáioe, a pi Ażurppa?
28 Tá 'fioi aśam zo zcreioeann tú. Anran oubairt
Ażurppa le pól: Ir beaz ná zo n-aičižeann tú orm
29 iompáil am Cpiortáióe. Asur oubairt pól: Zo
otuzaió Oia oom, 'n-a beaz a'r 'n-a mói, ní h-amáin
tura ac žac a bfuil oé oaoiuió anro as éirteaót liom
o'iompáil ar an žcuma ran asur iao a beic mar me
féin, ac zan na plabpai reo beic opta.

30 Anran o'eipiż an pi asur an žobernóir asur Ber-
31 nicé asur a paó 'n-a ruióe 'n-a bpoóair. Asur
o'imčižoar i leit taoib asur biooar as cainnt, asur
oubpaoar: Ní'l aon ruo oéanta as an nouine rin a

¹ *Supra* ix. 20.² *Supra* xxi. 31.

tuillfeadh b'ar ná b'raib'inear do. Agus t'ubairt 32
 Agusippa le f'ertur: O'f'eadorí an tuine rin do leos-
 aint cun riúbail mura mbeadh gur ḡairm ré Caerap.

CAIBIDÍOL XXVII.

Curap pól ar bóro luinge cun t'ul ra Róim. A t'airteal
 agus a longb'irfe.

Anran, do rocaruigeadh ar t'ul ar uirge go t'í 1
 an Eadail agus ar pól agus ná p'riofúnais eile t'ad-
 airt ar lámh do t'aoireadh céad t'ar b'ainim lúliur,
 t'e b'uidín Augurcuir, ¹Agus cuamair ar bóro luinge 2
 Dorumétige, cun go reolfaimír fan ciuimair t'ráḡa
 na n-Ária, agus t'ógamair ár reolta. Agus t'fán
 i n-ár b'rocair Arirtarcuir an Macedonac, ó Terra-
 lonica.

Tánamair an lá 'n-a t'iait fan go Sídon. Agus bí 3
 lúliur ceannra le pól agus do leos ré t'ó t'ul cun
 a t'airte agus airt t'adairt t'ó féin. Anran t'fáḡa- 4
 mair an áit rin agus feolamair ar rḡat Cúppuir mar
 bí an ḡaot i n-ár ḡcoinnib. Agus feolamair t're 5
 f'araise Cilicia agus Pampilia, agus tánamair go t'í
 lurt'ra, atá i Lucia, Do f'uar an t'aoireadh céad, ra 6
 n-áit rin, long Alecrant'rineadh a bí as t'ul fan-Eadail
 agus cuir ré uir'í rinn.

Anran bíomair as ḡluair'eadt go ríḡin ar feadh 7
 móran laetanta ḡan t'eadt ac ar aḡait Cniruir, mar
 bí an ḡaot 'ḡár ḡcorḡ, agus feolamair i ḡcómḡar do 8
 Creta, lámh le Salmóné. Do feolamair t'ar an áit
 rin, agus ba t'eacair é, agus tánamair go t'í áit ar 9
 a t'ugstí Deaḡcuanta, i n-aice le catair Talarra.

Anran bí móran aimirfe caite agus bí t'airteal 9
 f'araise contadart'ac mar bí aimir an t'porḡait
 imiḡte, agus bí pól as t'adairt cómairle a leara 10
 t'óib, 'ḡá r'á t'leó: A f'eara, cím go b'f'uil t'ráct na
 f'araise as t'urnú ar beit ana-t'iobálad agus ana-
 contadart'ac, ní n-amáin t'o'n luing' agus t'o'n méio

- 11 ualaig atá inti ac' ár n-anam féin cómh maic. Ac
ba mó an truím a cuir an taoiread céad i nglolla
na luinge agus i máisirctir na luinge 'nā i scainnt pól.
12 Agus toirg san an cuan ran a beic oireamhac go maic
cun an geimhíob a cáiteamh ann do cómairleis an cuib
ba mó díob imteacht ar agus féadaint an bfeadair
dul agus an geimhead cáiteamh i bfoenicé, cuan de
cuanthaib Créta atá ag féadaint riar ó dear agus riar
ó tuair.
- 13 Do féid an gaoit andear díob agus meardar go
raib gac níob ar a toil acu agus gluireadar ó
14 Arran agus ran cuimair trágá Créta. Ac go luac
'n-a díob ran o'eirig n-a coinnib go rtoirmeamail
15 an gaoit ar a toiscar Eurocuiló. Do rguabab
cun riúbail an long mar níob féad rí cur i scoinnib
na gaoite, agus do rgailead leir an ngaite rinn.
16 Do comáinead irteac rinn fé rgaic oileain ár b'ainim
Cauda, agus ir ar éigin féadamair an bá do tógaint
17 cúgaint; Do tógadar é agus beineadar úráio de
cadairtaib agus cuireadar fúnraí fé'n luig; agus
le h-eagla go toiscirir irteac ra beo-gaintim do
leagadar na reolta, agus bíodar ag imteacht ar an
18 scuma ran. An lá 'n-a díob ran beineadar cáit-
eamh amac, óir bíomair gár ruactab go ró-móir leir
19 an rtoirm. Agus an trímab lá do cáiteadar amac
20 le n-a lámhaib féin gléar na luinge. Anran bíomair
móran laetanta san srían na réiltín a o'feirgint,
agus rtoirm nár beag ag bairt orainn, i toiré go
raib gac rúil le n-ár toacht rlan imighe.
- 21 Agus anran, tar éir iad a beic abrad san bia
cáiteamh, do fearaim pól eadarca agus dubairt ré:
A feara, ir mairg nár glacad mo cómairle-re agus
san imteacht ó Créta, agus dul ó'n n díobáil reo
22 agus ó'n scailleamaint reo. Agus anoir iarraim
oráib mairneac a beic aiaib. Ní cailfear don duine
23 aiaib, ac an long amáin. Óir do fearaim taoib liom
anoct aingeal Dé, n-ar leir mire agus dá nveinim
24 reirbír, agus dubairt ré: Ná bíob eagla ort, a pól.
Ní foláir duit fearamh i látair Caerair; agus féac,
gac a bfuil de daoine ar don luig leat táio ríad

bhronnta as Dia ortra. D'á bhrísh rin glacaid mór- 25
nead, a feara; óir creidim-re ó Dia, fé mar a duibrad
liom, sur mar rin a beir. Ac ní foláir dúinn dul 26
irtead ar oileán áirithe.

Ac nuair a táinig an ceathrú oíche déas orainn 27
asur rinn as imteacht ra n-dorria tímpal an meádon
oíche, meaf na máirnéalaidh go bfeadadair tír éigin.
Do leogadair ríor an luad asur fuaadadair fice fead 28
ar doimneaf, asur nuair a bhuideadadair tamall beas
ó'n áit rin fuaadadair cúis fead déas. Bí easal ort 29
go raiשמיר i n-áit shar asur cuireadair amac ceitire
h-ancairí ó'n rtiúir, asur b'é b'fada leó go mbead
fé 'n-a lá. Anran do meaf na máirnéalaidh teitir ar 30
an luing. Do leogadair ríor an bá, mar d'ead sur
teartuis uada ancairí cur amac ó turad na luinge.
Ac duibairt póil leir an tdaoiread céad asur leir 31
na rir armta: Mura bfanait ríad ran ra luing ní
féidir daoir-re dul rlan. Anran do shair na rai- 32
tiúirí céad an bá asur do leogadair do tuicim
ra n-uirge.

Asur nuair a turhuis an folur ar teacht d'iar 33
póil ort 30 léir bia caiteam, asur duibairt fé: Sióe
an ceathrú lá déas asuib as feiteam asur rib i nbúr
tproisad, shan don níó a tógaint. D'á bhrísh rin 34
iarraim oraid anoir bia do caiteam ar ron búir
rlaintir, óir ní caillfar oiread asur ruibe shuaise
de ceann don duine asuib. Nuair a bí an méir rin 35
ráitir aise do tóg re arán asur shuib re buitídar le
Dia or a scómar 30 léir, asur bhir fé an t-arán
asur crom fé ar ite. Anran táinig ruaimneaf 36
aighe ort 30 léir asur tógadair an bia. Dá céad 37
duine asur fé duine déas d'r trí fícto asainn iread
a bí ra luing ar fad. Nuair a bí a nócín bíó ite 38
acu caiteadair an cruicneacht amac ra bfaraisir cun na
luinge d'éadromú.

Anran, nuair a bí fé 'n-a lá, níor aicnídar an tír, 39
ac tógadair fé nveara bléin 'na raib tráir incí asur
cearadair, d'á mb' féidir é, go rábfaidir an long
irtead incí. Anran do tógadair na h-ancairí asur 40
do rshradair na rtiúireana asur d'arhuigadair an

- reól móir cun na ḡaoite aḡur do ḡluairéadar leir
 an bḡaraise, ac do rciúruisḡar i ré déin na tráḡa.
 41 Do tuiteamair irteaḡ i n-áit a bí ioir óá fḡaraise
 aḡur do buailead an long uim talaḡ i tḡreó ḡo
 raib a turaḡ tainḡean aḡur ḡur bḡir neart na fḡaraise
 a tḡire.
 42 Anḡan do méar na raḡḡuiri na pḡiorúnaḡ a cun
 cun báir le h-eaḡla ḡo rḡámraḡ curo acu aḡur ḡo
 43 n-imḡeóḡair. Ac ní leosḡar an tḡoireaḡ céat
 oóib é, mar tḡartuiḡ uair ḡól do bḡeic raor, aḡur
 o'óruisḡ ré do'n muiḡḡir ḡo raib rḡám acu iat
 féin do caitḡam amaḡ ar tḡuir aḡur iat féin a fábáil
 44 aḡur toul i tḡir. Aḡur do ruḡar an curo eile amaḡ,
 curo acu ar cláraḡaib aḡur curo acu ar neitib a bair
 leir an luinḡ. Aḡur mar rin do tḡarla ḡo nḡeaḡar
 ḡac tuine acu beó amaḡ ar an tḡalaḡ tḡim.

CAIBIDÍOL XXVIII.

ḡól i melita ar fead tḡí mí. A tḡarteal airir ar an
 bḡaraise. A tḡeac cun na Róḡa. A cḡmraḡ leir na iúoḡ a
 bí ra tḡair.

- 1 Aḡur anḡan nuair a bíomair tar éir toul rlan fuar-
 amair amaḡ ḡur Melita a tḡuḡí ar an oileán. Do
 2 ḡlac na tḡoine iaraḡta ran ḡo ceannra rin. Do
 laraḡar teine aḡur cuirḡar compóro orainn, mar
 3 bí fearḡainn aḡ tḡeac aḡur bí fuaḡt ann. Anḡan bí
 ḡól tar éir raiḡnt aḡmar cḡin do bailliú aḡur do cun
 ar an tḡeine, aḡur do léim aḡair nime, aḡ teite ó'n
 4 tḡear, aḡur do ruḡ rí ar láim air. Nuair a cḡnnaic
 na tḡoine iaraḡta an pḡart ar rile ar a láim tḡubraḡar
 le n-a céile: Ir amlaio a mairb ré tuine aḡur bíoḡ
 ḡo tḡáinḡ ré raor ó'n bḡaraise ní leosḡar beó ó'n
 5 nḡoiḡtar é. Anḡan do cḡot reirean an pḡart irteaḡ
 6 ra teine aḡur ní raib don oíobáil tḡeanta oó. Ac
 méaraḡar ḡo tḡurnóḡar ré ar ac aḡur ḡo tḡuitḡeāḡ
 ré marb ḡan moill. Bíoḡar aḡ feiteam leir rin, ac
 nuair a cḡnnaḡar na raib don níó aḡ imḡeac air
 o'atḡruisḡar a n-aḡne aḡur tḡubraḡar ḡur oia
 éiḡin é.

Sa n-áit rin ipeaṭ b́i talam̃ an f́ir a b́i n-a ceann 7
 ar an oileán. Publiur ab ainim tó. Do ḡlac ré rinn
 asur cuir ré cóir orainn go fial ar feaṭ tŕí lá.
 Asur do t́arla go raiḃ aṭair p̃ubliuir 'n-a luisse le 8
 h-éascriúar asur le teinnear cuirp. Cuair pól
 irteaṭ as tŕiall air asur ðein ré suirde ar a son asur
 cuir ré a lám̃a air asur do leisir ré é. Anran, ḡac 9
 a raiḃ de ðaoine ar an oileán go raiḃ ḡearánta or̃ta
 t́ánaṭar asur do leisirpeaṭ iad. Asur t́uḡaṭar 10
 onóir m̃óir t́úinn, asur nuair a b́iomair cun toul ar
 luing t́uḡaṭar t́úinn na neite a beaṭ ríac̃tanaṭ t́úinn.

Tar éir tŕí ḿi do ḡluairreamair, ar luing Alec- 11
 ranṭŕiníḡ a b́i tar éir an ḡeímr̃iṭ a c̃ait̃eam̃ as an
 oileán. Asur na Car̃tóiŕi an ruat̃ant̃ar a b́i uir̃t́i.
 Asur t́anamair go Supacúra asur t́'fanamair tŕí 12
 lá ann. Ó'n áit rin do seólamair t́impal ran na t́ir̃e 13
 asur t́anamair go t̃ćí Régium, asur tar éir don lae
 am̃áin do séir an ḡaoṭ ant̃ear asur t́anamair go
 p̃uteolí. Fuaramair b́r̃áit̃re ra n-áit rin asur 14
 t́'iarraṭar orainn ranm̃aint 'n-a b́roṭair asur
 t́'fanamair reaṭt lá. Asur anran t́anamair go t̃ćí
 an Róm̃. Asur ar ran, nuair airíḡ na b́r̃áit̃re é, 15
 do c̃ruinníḡar c̃úḡainn go Forum Appiur asur cun
 na t̃ćŕi t̃t̃aḃair̃ne, asur nuair a c̃onnaic pól iad
 t́uḡ re buir̃ṭar do Óia asur t́áiníḡ mir̃neaṭ tó.

Asur nuair a b́iomair t̃aḡait̃e cun na Róm̃a do 16
 t́uḡaṭ ceat do pól ranm̃aint i n'áit c̃ómñuig̃te f́ein
 asur fear cimeáṭta, arim̃ta, i n'f̃oṭair.

Anran, tar éir an tŕim̃aṭ lae, do ḡlaoir̃ ré cuig̃e 17
 mait̃e na ñlúṭaṭ. Nuair a t́ánaṭar i b́roṭair a céile
 t̃uḃair̃t ré leó : A feara, a b́r̃áit̃re, do t́uḡaṭ mir̃e
 ḡaḃta, ó Ierús̃alem, i lám̃aib na Róm̃ánaṭ, asur ḡan
 don ñíṭ aḡam 'á ðeanaḡ i ḡcoinnib na ñṭaoine ná
 i ḡcoinnib nór ar ŕiñear. Do t́rialaṭar mé asur 18
 b́ioṭar cun mé leoḡaint raor̃toir̃ḡ ná fuaraṭar don
 cúir b́air ionam. Ac do cuir na lúṭaíḡ 'n-a c̃oinnib rin 19
 i t̃c̃reó go mb' éig̃in t̃óm Caer̃ar do ḡair̃m, asur ní
 h-am̃l̃aṭ a b́i don ñíṭ aḡam lé cur i leit mo náir̃iúin

- 20 fēin. Siné cúir n-ar iarrar riðre a ð'feirḡint aḡur
laðairt lið. Mar ḡeall ar an noðcar atá i n-irraél
21 ireað atá an rlaðra ro carra orma. Aḡur ðúð-
raðar-ran leir : Ní bfuaramair-ne lircraða do ðaob
ó lúdaéa, ná níor ðáinig doinne de rna bráitrið aḡ
22 innrint ná aḡ laðairt don ðroc-níð do ðaob. Ac
iarraimíð ort a ð'innrint ðúinn cao ir ðóig leat ;
óir i ðtaob na h-aicme reo, ir eól ðúinn ḡo bfuil-
tear aḡ ḡabáil 'n-a ḡcoinníð inr ḡac don baill.
- 23 Anran do ceapaðar lá ðó, aḡur ðáinig a lán acu ḡo
ðtí an lóirðin cúige, aḡur do mínig ré ðóib ríḡeaçt
ðé aḡur çuḡ ré ríaðnuire ðóib air. Aḡur bí ré ó'n
maíoin ḡo ðtí an tráçnóna aḡ cur 'n-a lúige ort
i ðtaob íora, a' ðlige maíre aḡur ar na fáiríð.
24 Aḡur do çreio cuir acu inr na neitíð a ðuðrað, aḡur bí
25 cuir acu, am̃taç, náir çreio. Aḡur bíora aḡ im̃eaçt
ḡan beit ar don-aighe, i ðtreó ḡo ðuðairt ðól an
t-don ðocal am̃áin : Ir maíç ðuðairt an Spioraio Naom̃
26 é le n-ár n-aic̃reaçaib tré béal an fáir íráiar, Mar
a ðeir ré : ¹ Im̃tiḡ aḡ tríall ar an bpobul ran
aḡur abair leo : Cloirfrið rið leir an ḡcluar aḡur ní
çuiḡfrið rið, aḡur çíðfrið rið leir an rúil aḡur ní çab-
27 arfaið rið fé ðeapa ; Óir tá çroide an ðobuil reo
çuitiçe i bfeóil, aḡur le n-a ḡcluaraið ðeineaðar
éirteaçt ðúr, aḡur do ðúnaðar a rúile, le h-eaḡla
ḡo bfeicfriðir le n-a rúilíð aḡur ḡo n-aireðçaiðir le
n-a ḡcluaraið aḡur do ðçuiḡfriðir le n-a ḡçroide
aḡur ḡo n-iompóçaiðir aḡur ḡo rlanóçainn iao.
- 28 Óa bríḡ rin bíoð aḡaið ríor an méio reo, ḡo bfuil an
rlánú ro ó ðia ð'á çur aḡ tríall ar na ḡeintíð, aḡur
29 éirçfrið ríao leir. Nuair a bí an méio rin ráirçte
aige ð'im̃tiḡ na lúdaig̃ am̃ac uair, aḡur aighear mór
acu eaçarçta fēin.
- 30 Anran ð'fan ré óa bliain ar fao 'n-a çig fēin, aḡur
31 ḡlac ré ḡac doinne do ðáinig aḡ tríall air. Aḡur
ríḡeaçt ðé aige 'á çraoðḡḡaoile, aḡur é aḡ múine
na neit a baíneann leir an ðçigearna íora Çríort
le lán-mirneac aḡur ḡan çorḡ.

¹ íráiar vi. 9 ; maíç. xiii. 14 ; març. iv. 12 ; lúç. viii. 10 ;
eóim xii. 40 ; Róm. xi. 8.

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 07 03 14 003 1